

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (31.05.17 12:25:44)

Poštovane kolege, otvaram 8. posebnu sjednicu prvog redovnog proljećnjeg zasijedanja u 2017. godini Skupštine Crne Gore 26. saziva.

Kao što znate, dnevni red je Premijerski sat i poslanička pitanja.

Prije nego što pređemo na dio sjednice posvećen Premijerskom satu, podsjećam da je poslanik Pavle Goranović podnio ostavku na funkciju poslanika zbog nespojivosti funkcija, pa, saglasno Poslovniku Skupštine, objavljujem da Skupština konstatuje ostavku, čime mu prestaje mandat poslanika, o čemu ćemo obavijestiti Državnu izbornu komisiju radi popune upražnjenog poslaničkog mjesta.

Prvi dio sjednice posvećen je Premijerskom satu u okviru kojeg pitanja premijeru postavljaju predstavnici klubova poslanika, odnosno ovlašćeni predstavnici klubova poslanika. Znače poslovničke norme koje to određuju. Podsjećam da su pitanja predsjedniku Vlade postavili: Miodrag Radunović, predsjednik Kluba poslanika Demokratske partije socijalista Crne Gore, Adrijan Vuksanović, ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Bošnjačke stranke koalicija "Albanci odlučno", FORCA, DUA i Albanska alternativa i Hrvatske građanske inicijative i Andrija Popović, ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Socijaldemokrate Crne Gore i Liberalne partije Crne Gore.

Kolege poslanici, prelazimo na postavljanje pitanja.

Ima riječ Miodrag Radunović. Izvolite.

MIODRAG RADUNOVIĆ (31.05.17 12:27:08)

Hvala Vam.

Poštovani predsjedniče, potpredsjednici, gospodine predsjedniče Vlade, potpredsjednici, ministrice i ministri, kolegice i kolege poslanici, uvaženi građani,

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, u ime Poslaničkog kluba DPS-a, predsjedniku Vlade postavljam sljedeće pitanje:

Gospodine predsjedniče, građane Žabljaka zabrinjava dugogodišnja nemogućnost stavljanja u funkciju hotela "Durmitor", koji je decenijama bio zaštitni znak i simbol turističke prepoznatljivosti ovog grada, a i sjevera Crne Gore. Da li su stvoreni preduslovi da se nastavi sa aktivnostima za rekonstrukciju hotela "Durmitor" i njegovim stavljanjem u funkciju, što predstavlja jednu od važnih planiranih investicija u Opštini Žabljak? Da li smatrate da će njegova revitalizacija biti svojevrsni pokretač novih investicija na Žabljaku i uopšte na sjeveru? Pošto je prošle godine završen javni poziv za kupovinu i odabran investitor, kad se može očekivati stavljanje hotela u funkciju?

Obrazloženje. Hotel "Durmitor" na Žabljaku već dugi niz godina je neaktivan, a njegov centralni objekat je u veoma lošem stanju i neupotrebljiv. Imali smo prilike da čujemo da je u tom pogledu započeta procedura njegove zaštite kao kulturnog dobra, te da je u jednom trenutku taj postupak bio kočnica dovršetku procedura izrade planske i projektne dokumentacije za njegovu rekonstrukciju.

Ovaj objekat predstavlja jedan od najstarijih hotela u Crnoj Gori, koji je u svojim najboljim godinama bilježio visoku posjećenost sa tržišta Centralne i Zapadne Evrope. Treba podsjetiti da slučaj hotela "Durmitor" nažalost nije izolovani primjer na Žabljaku, već je i ostale poznate žabljačke hotele zadesila slična sudbina.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (31.05.17 12:28:49)

Hvala, kolega Radunoviću.

Riječ ima predsjednik Vlade gospodin Marković.

Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (31.05.17 12:29:12)

Hvala, gospodine predsjedniče.

Uvaženi poslaniče Radunoviću, najprije želim da Vam zahvalim što ste postavili pitanje koje se tiče lokalne teme i to u jednoj od perspektivnih crnogorskih opština. Takođe, zato što smatram da svi treba da jednako otvaramo važna pitanja lokalnih zajednica, kao što su nam svakodnevno prisutne teme od državnog i strateškog značaja.

Kao što sam i kazao prilikom predstavljanja ekspozea u ovom domu, jedan od prioriteta Vladine ekonomske politike i vizije razvoja naše zemlje jeste kontinuiran razvoj kvalitetne infrastrukture i dugoročna valorizacija prirodnih resursa, posebno u sektorima u kojima Crna Gora ima komparativne prednosti, a ovdje posebno mislim na turizam.

Tada sam, takođe, kazao i da ćemo investirati u turističku i saobraćajnu infrastrukturu sjevernog regiona i time dati potreban doprinos realizaciji projekata na prostoru Bjelasice i Komova, durmitorskog kraja i Hajle, a sve sa ciljem bržeg razvijanja turizma, njegovog ravnomjernog razvoja i pozicioniranja Crne Gore kao visokokvalitetne turističke destinacije.

Da smo kao Vlada sa programskih načela prešli na realizaciju, potvrđuje i činjenica da smo zahvaljujući vrlo dinamičnim aktivnostima na projektu Kolašin 1600 do sada potrošili skoro tri miliona eura, da je u kapitalnom budžetu za ovu godinu planirano nešto više od četiri miliona, a da će do kraja realizacije ovog projekta biti utrošeno 19 miliona. Znao da smo započeli radove na dionici puta Lubnice - Jezerine, ukupne vrijednosti 35 miliona eura. Takođe smo započeli prvu fazu puta Berane - Petnjica i na jesen započinjemo drugu fazu ukupne vrijednosti od deset miliona eura. Na kraju, podsjetiću da je u ranijem periodu završena izgradnja dionice puta Risan - Žabljak, koja je koštala 95 miliona eura.

Poslaniče Radunoviću, svjedoci smo da se u Crnoj Gori u ovom trenutku intenzivno i dinamično realizuju kapitalni infrastrukturni projekti, koji će, uvjeren sam, u bliskoj budućnosti doprinijeti planiranom razvoju sjevera kao novog turističkog regiona. Kada govorimo o valorizaciji turističkih potencijala sjevera, neizostavno je da govorim i o Žabljaku, a u okviru te teme svakako treba da govorimo o jednom od najstarijih hotela po kojima se prepoznaje žabljački i durmitorski kraj - o hotelu "Durmitor". Za one kojima su manje poznate činjenice o najpoznatijem žabljačkom hotelu, podsjetiću da on ima svoju istorijsku priču. Ovo zdanje sagrađeno je 1938. godine po projektu profesora i arhitekta Božidara Tomića. Tokom Drugog svjetskog rata u njemu je djelovala partizanska bolnica da bi u kasnijim godinama ratnog vjehora bio zapaljen. Ovaj hotel je, kako ste i sami rekli, u svojim najboljim godinama bilježio visoku posjećenost sa tržišta Centralne i Zapadne Evrope. Uvjeren sam da će tako biti i u bližoj budućnosti.

Ugovorom koji je potpisan 2.09.2016. godine hotel je prodat kompaniji Adriatic properties, firmi sa međunarodnom reputacijom koja posluje u Crnoj Gori. Postojeći hotel čini suteran površine 660 m², prizemlje od 707 m², prvi i drugi sprat od po 694 m² i potkrovlje od 313 m².

Što se tiče ulaganja u hotel "Durmitor", planirana je realizacija investicije u iznosu od deset miliona eura u roku od tri godine, nakon koje će Žabljak obogatiti svoju autentičnu ponudu kroz kategoriju novog hotela opsega od četiri do pet zvjezdica sa kapacitetom do oko 150 ležajeva. Hotel "Durmitor" se nalazi u zahvatu Prostornog plana posebne namjene durmitorskog područja, na osnovu kojeg su date smjernice za arhitektonsko-urbanistički konkurs koji se na njega odnosi, kao i izgradnju pratećih sadržaja, depadansa, vila, bungalova, te uređenja cjelokupnog hotelskog kompleksa koji se prostire na više desetina hiljada kvadratnog zemljišta. Zbog činjenice da je sagrađen u prvoj polovini prošlog vijeka, da predstavlja jedinstveni primjer graditeljstva svog vremena i da je nesporna njegova građevinska osobnost, kao i istorijska, ambijentalna i kulturna vrijednost, smatramo da ovaj hotel treba da očuva svoje specifičnosti i arhitekturnu ekskluzivnost.

Imajući u vidu da kompanija Adriatic properties uspješno upravlja Aman rezortom na Svetom Stefanu, te da se radi o kredibilnom partneru i investitoru koji u Crnoj Gori već realizuje turistički razvojne projekte, vjerujem da će pod prepoznatljivim međunarodnim brendom jednako uspješno upravljati i budućim hotelom "Durmitor".

Podsjetiću ovom prilikom da su određena zakonska rješenja kao podsticaj razvoju biznisa uticala na poboljšanje ukupnog investicionog ambijenta. Posebno ističem da je prošlogodišnjim izmjenama Zakona o porezu na dodatu vrijednost uvedena niža poreska stopa od 7% za ugostiteljske usluge u hotelima sa najmanje četiri zvjezdice u sjevernom regionu. Osim toga, na skijalištu Savin kuk tokom prošle godine započeta je izgradnja 1,5 km ski staza, u toku je tender

za projekat razvoja još 21 km staza, a sve u skladu sa investicionim eleboratom za ovaj ski centar. Prostorni plan posebne namjene za durmitorsko područje takođe je dokument iz kojeg proizilaze jasne smjernice za značajna ulaganja u razvoj Žabljaka.

Dakle, stvaranje potrebnih infrastrukturnih pretpostavki na Žabljaku, revitalizacija hotela Durmitor i drugih objekata, izgradnja novih hotelskih kapaciteta i nastavak podrške Vlade kroz posticajno definisane mjere ekonomske politike biće dodatni razvojni impuls ovoj opštini. Vjerujem da će naše nesumnjivo opredjeljenje i konkretna ulaganja u turističku privredu kako na Žabljaku, tako i u drugim našim gradovima dovesti renomirane hotelske operatore, povećati broj turista, otvoriti značajan broj novih radnih mjesta, a samim tim i povećati životni standard svake porodice i svakog građanina.

Na samom kraju, želim da vas uvjerim našim stavom, mojim lično i resornog ministra da ćemo uraditi sve da se u narednih nekoliko mjeseci stvore pretpostavke za početak gradnje hotela "Durmitor". Vjerujem da će to biti jedna nova kvalitetna razglednica na turističkoj mapi Crne Gore. Hvala vam na pažnji.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (31.05.17 12:35:31)

Hvala, predsjedniče Vlade.
Riječ ima poslanik Radunović, komentar.
Izvolite.

MIODRAG RADUNOVIĆ (31.05.17 12:35:38)

Gospodine premijeru, zahvaljujem na konkretnom i ohrabrujućem odgovoru. Siguran sam da su građani kao i turistički poslenici na Žabljaku zadovoljni odgovorom i planiranom dinamikom realizacije pomenutog kapitalnog objekta.

Politika ulaganja u razvoj turizma na sjeveru Crne Gore pokazala se odličnim pokretačem ravnomjernog regionalnog razvoja. Pomenuli ste ulaganje u projekte na lokalitetima Kolašin 1600, lokalitetu Smiljača, kao i lokalitetu Žarski koji ukazuje na bezrezervnu opredijeljenost Vlade Crne Gore na planskoj valorizaciji resursa Bjelasice i Komova. Opredijeljena sredstva kapitalnim budžetom za tu namjenu su blizu sedam miliona eura. Takođe, projekat koji će biti realizovan ove godine kroz kapitalni budžet je i program unapređenja ponude za poziciju ski centra na lokalitetu Durmitor - Žabljak - Savin kuk, gdje imamo dodatno obezbijedenih milion i trideset hiljada eura. Investicije koje su u toku, a neke pred samim završetkom, radi se o privatnicima koji investiraju, omogućuju poboljšanje turističke ponude opštinama sjevera Crne Gore povećanjem broja smještajnih jedinica i otvaranjem novih radnih mjesta. Ohrabruje investiranje u tri hotela kategorisana sa četiri zvjezdice, malog hotela u Mojkovcu kompanija D.O.O PEJA, završetak i puštanje u rad kulnog hotela "Berane" u Beranama, hotela "Onogošt" u Nikšiću sa dvije na četiri zvjezdice, ukupne vrijednosti investicija nekih pet miliona eura. Red je ne zaboraviti radove koji se izvode na ski centru i hotelu "Lokve" u Beranama, završenu prvu fazu ugostiteljskog objekta "Viaggio" sa auto kampom na regionalnom putu Berane-Lubnice-Kolašin. Uz onu impresivnu sliku koju danas vidimo na primorju, u turističke projekte se ulaže, i u Porto novi i u Porto Montenegro, Luštica bay, Plavi Horizonti, hotel "Kraljičina plaža", izgradnja hotela "Kristal rivijera" u Petrovcu, "Mediteran", "Galeb" u Ulcinju, pretvorili su Crnu Goru u gradilište sa očekivanim impozantnim ishodima koji će dovesti do pune valorizacije turističkih kapaciteta i biti zamajac ekonomskog rasta i razvoja, otvaranja novih radnih mjesta i kvalitetnijeg života svakog građanina.

Zato i ne treba da nas čudi da je veliki svjetski turistički vodič Lonely Planet uvrstio sjever Crne Gore na visoko četvrto mjesto liste deset najboljih destinacija Evrope koje ovog ljeta treba neizostavno posjetiti. Na taj način sjever naše države je pozicioniran kao jedna od najboljih turističkih destinacija ispred ... u Britaniji, Alanteje u Portugalu, Sjeverne Njemačke, Moldavije, Pahosa na Kipru i Abra u Francuskoj. Kako se navodi, Crna Gora je zavrijedila ovo priznanje iz nekoliko razloga. Sjeverni region je prepun avanture, bez masovnog turizma, idealan za istraživanje. Hvala Vam na obećanju na daljim aktivnostima u cilju unapređenja turističke ponude

sjevera. Hvala lijepo.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (31.05.17 12:38:26)

Hvala, poslaniče Radunoviću.
Predsjedniče, želite li komentar?
Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (31.05.17 12:38:38)

Hvala Vam na ovim komentarima, poslaniče Radunoviću.

Zaista se slažem sa Vama da je perspektiva neiscrpna, da je ona veoma blizu, ali da nam je potrebno da svakoga dana sve snažnije i sve direktnije radimo da naše nesporne resurse na sjeveru oslobodimo, valorizujemo i na taj način doprinosimo ne samo razvoju sjevera, nego i cijele Crne Gore. Već sam jednom rekao da je preko 50% ukupnog razvojnog potencijala Crne Gore baš na sjeveru.

Kada je u pitanju Žabljak, prije neki dan sam imao sastanke sa rukovodstvom Opštine Žabljak i dogovorili smo se da sredinom juna Vlada posjeti tu opštinu i pokrenemo niz konkretnih aktivnosti koje će mimo ovoga o čemu pričamo danas dalje postaći ubrzani razvoj Žabljaka i doprinijeti većem kvalitetu života građana na Žabljaku, a samim tim i kvalitetnije turističke ponude. Sasvim sigurno ćemo ući u sanaciju, odnosno sagledavanje problema sa vodosnabdijevanjem. To nam je prva neophodna mjera, a onda ući u postupak sanacije postojećeg vodovoda, a nakon toga tražiti ako to bude bilo potrebno nove izvore za kvalitetnije napajanje Žabljaka, a već ih imamo. Naravno, brzo ćemo ući u rješavanje problema eksproprijacije kako bi unaprijedili i proširili put od Žabljaka prema skijalištu Savin kuk i naravno u produžetku ponovo prema Žabljaku da bi napravili jedan putni prsten i na taj način učinili dostupnim skijališta na Žabljaku.

Ono što je još važno i zbog toga sam se javio, što moramo da uradimo i Nacionalni park Durmitor na Žabljaku moramo da stavimo na kvalitetniji način u funkciju razvoja Žabljaka. Imati nacionalni park kao svjetsku baštinu i zaštićeno dobro sa ogromnim i neslućenim potencijalom mora biti kvalitetnije valorizovano i u korist Žabljaka i u korist Crne Gore.

Sa potpredsjednikom Simovićem i njegovim timom ovih dana razmatramo te opcije i veoma ćemo brzo, možda već tada na Žabljaku izaći sa konkretnim predlozima koji će onda napraviti jasniju, sveobuhvatniju i kvalitetniju sliku valorizacije Durmitora i ukupnog potencijala koje ima. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (31.05.17 12:41:09)

Hvala Vama, predsjedniče Vlade.
Riječ ima Adrijan Vuksanović. Izvolite, kolega.

ADRIJAN VUKSANOVIĆ (31.05.17 12:41:20)

Hvala, predsjedavajući.

Poštovani predsjedniče Skupštine Crne Gore, poštovani predsjedniče Vlade Crne Gore sa uvažanim ministrima, poštovane poslanice i poslanici i poštovani građani,

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavljam sljedeće pitanje predsjedniku Vlade Crne Gore gospodinu Dušku Markoviću:

Poštovani predsjedniče Vlade, u više navrata rekli ste da će Vlada imati poseban senzibilitet za razvoj lokalnih zajednica i podsticati kapitalne i razvojne projekte u općinama, uključujući i partnerski odnos prilikom jačanja kapaciteta u korišćenju EU fondova. Međutim, činjenica je da se dvije trećine općina nalazi u procesu finansijske konsolidacije i zato se

suočavaju sa značajnim poteškoćama kad se radi o osiguravanju sredstava za sufinansiranje EU projekata. Ovaj problem postaje još značajniji ako se uzme u obzir da u sve većem broju programa općine moraju same finansirati sprovođenje projekata do momenata refundacije sredstava od strane EU, a ovo je proces koji može trajati i godinu dana.

Hoće li Vlada uspostaviti instrumente finansijske podrške općinama u procesu pripreme i implementacije projekata finansiranih od strane EU, u kojem modalitetu i u kojem finansijskom obimu?

Takođe, razmatra li Vlada mogućnost uspostavljanja određene vrste revolving fonda iz kojeg bi općine koristile neophodna sredstva tokom sprovođenja projekata, a u koji bi se ta sredstva vratila nakon refundacije od strane EU?

Obrazloženje: U okviru finansijske perspektive Evropske unije od 2014. do 2020. lokalnim samoupravama su data na raspolaganju značajna bespovratna finansijska sredstva za realiziranje kapitalnih i strateških važnih projekata u interesu građana i lokalne zajednice. Također, potreba za većim ulaganjima će se pojačavati nakon pristupanja u EU, kad će nam na raspolaganju biti višestruko izdašniji strukturni i kohezivni fondovi Evropske unije. Za sprovođenje svih projekata koje finansira EU crnogorski partneri, samim tim i općine, moraju osiguravati svoje finansijsko sudjelovanje u prosječnom iznosu oko 15% vrijednosti projekata. Osim toga, u velikom broju programa koje finansira EU općine moraju iz sopstvenih sredstava da predfinansiraju realiziranje projektnih aktivnosti do momenta refundiranja troškova od strane Evropske unije. Ovo je proces koji u prosjeku traje i godinu dana, kako sam prije naglasio. Sve ovo predstavlja veliko opterećenje za budžete većine općina, za koje projekti iz EU fondova predstavljaju značajnu priliku koja se ne smije propustiti, ali istodobno iziskuje dodatne finansijske napore. Podsjećam da su projekti Evropske unije od posebnog značaja za siromašne crnogorske općine, koje zbog nedostatka finansijskih sredstava imaju manje kapaciteta za njihovo realiziranje. Također, napominjem da je uspostavljanje instrumenata finansijske podrške općinama za predfinansiranje projekata Evropske unije definisano kao jedan od strateških ciljeva Strategije reforme javne uprave od 2014. do 2020. godine.

Odgovor tražim i u pisanoj formi. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (31.05.17 12:44:37)

Hvala Vam, poslaniče Vuksanoviću.
Predsjednik Vlade ima riječ. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (31.05.17 12:44:48)

Uvaženi poslaniče Vuksanoviću, poznato je da se već dio lokalnih samouprava nalazi u procesu finansijske konsolidacije koji prilično opterećuje njihovu sposobnost da uspješno ostvaruju svoje razvojne potrebe, a bez pomoći države ta razvojna komponenta bila bi ozbiljno ograničena, ili bi čak bila ugrožena. Naime, lokalne samouprave u Crnoj Gori su od 2007. ostvarile podršku iz instrumenata predpristupne podrške u vrijednosti od 46,6 mliona eura, i to 37,7 mliona eura kroz 21 infrastrukturni projekat iz nacionalnih programa i 8,9 mliona eura kroz 46 projekata prekogranične i transnacionalne saradnje. Istovremeno, kako ste i sami rekli, crnogorskim opštinama u okviru finansijske perspektive Evropske unije za period 2014 - 2020. na raspolaganju su značajna bespovratna sredstva za realizaciju kapitalnih i drugih važnih projekata. Imajući to u vidu, programom rada Vlade planirali smo da Ministarstvo finansija do kraja drugog kvartala 2017. godine pripremi Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o finansiranju lokalne samouprave. Planiramo, dakle, da uspostavimo fond čija je svrha stvaranje mogućnosti da se opštinama u vidu pozajmice opredijele sredstva neophodna za predfinansiranje projekata koji se finansiraju iz sredstava Evropske unije. Imajući u vidu opravdanost ovog pristupa, nakon usvajanja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o finansiranju lokalne samouprave biće osnovan fond koji će funkcionisati po takozvanom revolving modelu o kojem ste govorili.

Zajednica opština Crne Gore tokom dijaloga sa ministarstvima javne uprave i finansija

dostavila je procjenu da su za funkcionisanje revolving fonda potrebna sredstva u iznosu od dva miliona eura, a takav zahtjev iskazan je na temelju procijenjene vrijednosti aktuelnih projekata i dinamike kojom će se oni realizovati. Modaliteti funkcionisanja tog budućeg instituta već se razmatraju u Ministarstvu finansija. Pojasniću da je uslov za korišćenje ovog fonda prethodno potpisan ugovor između opštine i ugovornog tijela Evropske unije, koje je finansijer projekta. Sredstva će biti izdvojena na posebnom računu kod Ministarstva finansija. Kada se odobri projekat i kada njegova realizacija otpočne, postoji praksa da ugovorno tijelo poslije prvog evolucionog perioda refundira sredstva za taj period i avansira sredstva za nastavak projekta. Shodno tome, lokalna samouprava koja je korisnik, pozajmljena sredstva vraćala bi u revolving fond u relativno kratkom roku što optimizuje korišćenje ove mogućnosti i čini je dostupnom većem broju opština.

Procjena zajednica opština je da je za revolving fond potrebno dva miliona eura naišla je na pozitivno mišljenje, kao što sam već rekao, i odobravanje Ministarstva finansija i vjerujemo da će ta sredstva biti dovoljna za aktuelne projektne zahtjeve. Inače, da vas obavijestim i ministar finansija je veoma raspoložen kada su u pitanju zahtjevi koji dolaze iz opština iako sam ja nekada veoma skeptičan u odnosu na te zahtjeve. Ali, naravno poštujem ono što je njegov pristup i njegov profesionalni stav. Podijeliću sa vama podatak da će za nacionalne programe IPE Evropska unija u periodu 2014 - 2020. za Crnu Goru izdvojiti 270,5 miliona eura, što je 10% više sredstava u odnosu na prethodni sedmogodišnji okvir. Nadalje, ukupna vrijednost devet programa teritorijalne saradnje u kojima mogu učestvovati i lokalne samouprave u periodu 2014 - 2020. iznosi 860 miliona eura. Dakle, imamo zaista velike mogućnosti. Zbog toga Vlada stvara pretpostavke za veću dostupnost projekata Evropske unije i zato želim da naglasim da ćemo pažljivo razmatrati i potencijalnu potrebu za novim ulaganjima u revolving fond jer vjerujem da će se ona pojaviti nakon ulaska u Evropsku uniju kada će nam biti na raspolaganju i višestruko izdašniji evropski razvojni fondovi od ovog iznosa o kojem sam govorio.

Dakle, uvaženi poslaniče, sredstva koja evropski fondovi nude crnogorskim opštinama snažno doprinose realizaciji infrastrukturnih projekata, pružanju podsticaja za razvoj industrije i zapošljavanja, unapređenju energetske efikasnosti, zaštitu životne sredine, izgradnji saobraćajnica, jačanju turističkih kapaciteta, kao i unapređenju kulturne i prirodne baštine. Dalji razvoj opština jedno je od najvažnijih pitanja ukupne Vladine politike. Svjesni smo ne samo značaja ulaganja u kapitalne projekte i infrastrukturu iz državnog budžeta, već i potrebe jačanja kadrovskih i finansijskih potencijala lokalnih samouprava kako bi one izgradile sposobnost za pristup razvojnim mogućnostima. Ovo smatram veoma važnim elementom ukupnih naših napora u dijelu ove politike. Ne samo kroz uspostavljanje odgovarajućeg instrumenta za prefinansiranje projekata, već i kroz obuke lokalnih službenika i podršku mreži opštinskih projekt menadžera Vlada podstiče i podržava aktivnosti čiji je cilj priprema kvalitetnih projekata i korišćenje sredstava iz EU fondova, a kroz sve to i brz i održiv razvoj crnogorskih opština, jer je to neophodno za naš ukupan društveni razvoj. Hvala vam.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (31.05.17 12:50:24)

Hvala, predsjedniče Vlade.

Pravo na komentar ima poslanik Vuksanović. Izvolite.

ADRIJAN VUKSANOVIĆ (31.05.17 12:50:30)

Hvala, predsjedniče Vlade.

Zadovoljan sam Vašim odgovorom. Hrvatska građanska inicijativa smatra ovo vrlo važnim pitanjem i zbog toga zadovoljni smo sadržajem Vašeg izlaganja. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (31.05.17 12:50:44)

Pretpostavljam da nemate potrebu za komentarom.

Prelazimo na sljedeće pitanje.

Ima riječ Andrija Popović. Izvolite, poslaniče Popoviću.

ANDRIJA POPOVIĆ (31.05.17 12:50:56)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Poštovana Skupštino, uvažene građanke i građani Crne Gore, crnogorske dijaspore, poštovani predsjedniče, članovi, članice Vlade,

Ispred poslaničkog kluba Socijaldemokrate, Liberalna partija, a u ime Liberalne partije postavljam pitanje:

Što Vlada preduzima da zaustavi višegodišnji negativni trend rasta nezaposlenosti u Crnoj Gori, što je vjerovatno najveći naš problem i prioritet u rješavanju u smislu dugoročnih i održivih mjera? Koliko sredstava je usmjereno iz evropskih IPA fondova u tom cilju i da li takve aktivnosti Vlade imaju dugoročan i održiv karakter? Da li postoji plan upravljanja tim resursima kako bi se na najbolji način omogućila dugotrajna zaposlivost tih lica i da li su i na koji način takvi resursi raspodijeljeni za jačanje preduzetništva u Crnoj Gori?

Nezaposlenost u našoj državi je dostigla nivo od 22,5%. Oko 53 hiljade radno sposobnih građana, građanki je bez posla, dok je među mladima taj procenat je čak 40% od ukupne populacije mladih a ima oko 12 hiljada mladih ljudi koji sa visokim obrazovanjem i diplomama čekaju posao. Postavlja se pitanje koji su uzroci takvog stanja i rasta nezaposlenosti, hoće li ulazak Crne Gore u NATO donijeti ekonomski rast, otvaranje novih radnih mjesta koji su od presudnog značaja za jačanje cjelokupne ekonomije, ali i standarda svakog građanina ponaosob.

Obrazloženje: Velike teme su /Prekid/ Nakon članstva u NATO, naša država i njeno postojanje sigurni su, a skoro članstvo u Evropskoj uniji izvjesno. Liberalna partija će se snažno posvetiti životnim pitanjima koja muče građane, a jedno od najznačajnijih je zapošljavanje.

Za ubrzan i permanentan napredak i ekonomsko blagostanje jedne države od velikog je značaja zaposlenost stanovništva i mogućnost najkvalitetnije valorizacije znanja, vještina i sposobnosti svih građana u ambijentu jednakih šansi za zapošljenje ili kreiranje mehanizama samozapošljenja, kreiranja novih radnih mjesta kroz preduzetništvo i privatne inicijative. Slobodno tržište na kojem svako ima jednaku mogućnost da iskaže stečena znanja i iskustva najbolji je put ka tom cilju, ali država kao garant osnovnih građanskih prava i sloboda ima obavezu da mjerama koje joj stoje na raspolaganju trasira takav put i očuva njegovu održivost. Trend nezaposlenosti u Crnoj Gori varirao je od početka ovog vijeka - od najviše stope nezaposlenosti od 32,7% zabilježene u 2000. godini, pa do najniže 2009. godine kad je nezaposlenost iznosila 10,1%. Stopa nezaposlenosti u našoj državi je trenutno oko 22,5%.

Posebno je zabrinjavajući podatak da je među mladima stopa nezaposlenosti čak 40%, odnosno da čak 12.000 mladih fakultetski obrazovanih ljudi u Crnoj Gori nema posao, ne može da iskaže svoja znanja, vještine i sposobnosti, a društvo da obezbijedi normalan razvoj novih generacija koji je ključan za dugoročnu ekonomsku održivost i za održivost zaposlivosti u državi, ali i svrsishodnost visokog obrazovanja i usklađenost obrazovne politike sa tržištem rada, za što je posebno indikativan ovakav procenat nezaposlenosti mladih. Posebno je zabrinjavajuće što među njima ima i značajan broj u oblastima koje su od velikog značaja za snažniji razvoj države i društva. To su akademci u medicini, turizmu, informacionim tehnologijama i drugi koji nisu zaposleni, a mnogi mladi u čije su obrazovanje potrošena ogromna sredstva odlaze na rad u inostranstvo.

Vlada mora imati jasne indikatore i pokazatelje zašto i na koji način je došlo do ovakve pojave koja koči progres. Vlada mora imati jasan pregled posljedica i dugoročnog uticaja ovakvog trenda za dalji razvoj društva i dugoročno stanje crnogorske ekonomije i cjelokupnog sistema. Isto tako, Vlada mora imati jasnu strategiju ali i konkretne i sprovodive aktivnosti ka kratkoročnim ali i dugoročnim i održivim ciljevima u smislu dugoročne i održive zaposlenosti građana Crne Gore koji nisu zaposleni.

Posebnu važnost postavljanju temelja saniranja ovakvog problema jesu sredstva usmjerena iz evropskih IPA fondova, koja treba usmjeriti ka ideji dugoročnog i održivog rješenja. Ovo naročito u smislu što bržeg tempa otvaranja i zatvaranja svih pregovaračkih poglavlja u

procesu pridruživanja Crne Gore Evropskoj uniji, za koje vjerujemo da će se desiti u narednih tri do pet godina. Odnosno, da će u tom periodu ukoliko snažno nastavimo implementaciju ovih vrijednosti, Crna Gora biti članica EU za što nam, nakon istorijskog ulaska u NATO, postoje svi preduslovi.

Poglavlje 19, koje govori o socijalnoj politici i zapošljavanju, može biti od velike koristi za razumijevanje onoga što mora biti ključni napor države. Strategija Evropske unije - Evropa 2020. predviđa viziju kako obezbijediti nova i sigurna radna mjesta i bolji život za građane. Cilj ove strategije jeste ekonomski razvoj zasnovan na visokom nivou zaposlenosti, produktivnosti socijalne kohezije. Razumijemo da je na negativan trend mogao da utiče veliki broj korisnica nadoknade za majke sa troje i više dece koje su se odrekle poslovnog angažmana u cilju ostvarenja prava na nadoknadu i prijavile se ponovo na biro rada kao nezaposlena lica. No, ovakva činjenica ne može biti opravdanje za niz drugih indikatora koji su navedeni, koji govore o konstantnom rastu nezaposlenosti, sve većem broju visokoškolaca na biroima rada i to u ključnim i strateškim privrednim granama države. To ne može biti opravdanje za inertno postupanje prema nečemu što znači stvaranje neproduktivnih pojedinaca nanošenjem velike štete i za građane, pojedince i za društvo, a posebno budućnost ove države i njenih novih generacija.

Izvinite zbog malog prekoračenja. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (31.05.17 12:57:57)

Hvala Vam, poslaniče Popoviću.

Ima riječ predsjednik Vlade Duško Marković. Izvolite.

DUŠKO MARKOVIĆ (31.05.17 12:58:03)

Odgovor će biti malo duži od postavljenog pitanja. Nadam se da ćete imati razumijevanja za to, važna je tema.

Poštovani poslaniče Popoviću, ekonomski rast i dinamičan razvoj prioritet su Vladine ekonomske politike sa jasnim ciljem otvaranja novih radnih mjesta i unapređenja kvaliteta života svakog građanina. Životni standard u Crnoj Gori u posljednjih 11 godina od obnove nezavisnosti je značajno unaprijeđen, mjereno većinom pokazatelja. Prema kriterijumima UNDP-a kojima se određuje razvoj po mjeri čovjeka, Crna Gora je u 2015. godini bila na 49. mjestu između 188 država i spada u kategoriju zemalja sa visokom vrijednošću tog indeksa. Poređenja radi, Crna Gora je po ovom indikatoru bolje rangirana od država regiona zapadnog Balkana, kao i od nekih članica Evropske unije.

Takođe, u posmatranom periodu je povećan GDP po glavi stanovnika i danas iznosi oko 6.000 eura, a ostvaren je rast prosječne plate i penzije. Iako je to najviše u regionu zapadnog Balkana, u Crnoj Gori su nužne više stope ekonomskog rasta od godišnjeg prosjeka od 3,22% ostvarenog u periodu do obnove nezavisnosti, kako bi se dohodak po glavi stanovnika brže približavao evropskom prosjeku.

Ostvareni ekonomski rast praćen je mjerama aktivne politike zapošljavanja. U periodu od obnove državne nezavisnosti doprinio je snažnom povećanju broja zaposlenih. Da nije riječ o utisku i ličnoj percepciji, govore podaci. Tako je prosječan broj zaposlenih u prvom kvartalu 2017. godine iznosio 178.318 lica, što je za 7.167 zaposlenih više u odnosu na isti kvartal 2016. godine. Odavno nijesmo imali ovako dobar podatak kada je u pitanju rast zaposlenosti. Istovremeno to je za 27.518 zaposlenih više nego 2006. godine kada smo obnovili nezavisnost.

S druge strane, prema podacima Zavoda za zapošljavanje Crne Gore broj nezaposlenih je u periodu 2006-2011. godina smanjen na 30.520 lica. Od 2012. počinje rast registrovane nezaposlenosti kao jedne od posljedica globalne ekonomske krize, ali je od početka 2015. broj nezaposlenih sa blizu 35.000 do kraja aprila 2017. godine povećan na 53.070 lica.

Međutim, navedeni trend rasta administrativne nezaposlenosti u posljednje dvije godine nije bio rezultat ekonomske recesije, niti realnih kretanja na tržištu rada jer smo evidentno zabilježili rast ekonomije. Podaci o nezaposlenosti koje sam saopštio zapravo svjedoče kakve mogu biti

posljedice i refleksije pojava donijetih kroz formu političkog egzibicionizma ad-hok parlamentarne većine iz prethodnog saziva Skupštine Crne Gore.

Podsjetiću, izglasavanjem izmjena i dopuna Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti, Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, Zakona o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti snažno je destimulirana radna aktivnost stanovništva i naročito ugrožena pozicija žena na tržištu rada. Navedeni politički egzibicionizam je, pored doprinosa povećanju administrativne, naglašavam i fiktivne nezaposlenosti u zemlji, doprinio stvaranju dodatnog pritiska na državni budžet od oko 2% godišnjeg GDP-a. Takav politički pristup istovremeno je promovisao i omogućio nepravednu raspodjelu sredstava namijenjenih socijalnoj zaštiti, ali i ukazao na nužnost jačanja mjera u borbi protiv neformalne ekonomije. Sa takvim posljedicama zakonodavne aktivnosti prethodnog saziva Parlamenta Crne Gore se nažalost suočava ne samo ova Vlada nego i građani Crne Gore. Svakako nakon Odluke Ustavnog suda o neustavnosti normi sadržanih u izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti iz 2015. godine, Vlada radi na pronalaženju održivog i pravednog rješenja u dijelu raspodjele socijalnih davanja, njihovog uticaja na tržište rada kroz istovremenu kontrolu budžetskih izdataka. Da je politički egzibicionizam u prethodnom sazivu Parlamenta snažno doprinio rastu fiktivne nezaposlenosti potvrđuju i podaci iz ankete o radnoj snazi koja se sprovodi po međunarodnoj metodologiji i preporukama međunarodne organizacije rada. Prema anketi od obnove i nezavisnosti do danas snažno je povećana aktivnost stanovništva Crne Gore u pravcu tržišta rada. Stopa zaposlenosti je povećana sa 34,5% u 2006. na 44,8% u 2016. godini. Stopa nezaposlenosti je smanjena sa 20,6% u 2006. godini na 17,7% u 2016. godini.

Dakle, za razliku od čisto administrativnog podatka, anketna nezaposlenost se smanjila. Istovremeno se posljednjih godina smanjuje nezaposlenost mladih koja je u 2016. godini iznosila 35,9%, što je bolji pokazatelj nego u nekim članicama Evropske unije, ali nas svakako ne čini zadovoljnim. Svjesni smo da je nezaposlenost, posebno mladih, visoko obrazovanih ljudi najteži izazov socioekonomskog razvoja društva, a njeno smanjenje je osnovni imperativ ove Vlade. Zato smo odlučni da se dodatno fokusiramo na mjere smanjenja nezaposlenosti, naročito fiktivne koja se najviše očituje kroz administrativni pristup tom problemu, kao i da redefinisanjem mjera socijalne politike podstaknemo veću aktivnost tržišta rada.

Pokrenuli smo izmjene zakonskih rješenja poput izmjena Zakona o zdravstvenom osiguranju, kako da zdravstveno osiguranje ne bi bio uslov da lica budu na evidenciji nezaposlenih ukoliko aktivno ne traže zaposlenje. Time smo uz istovremeno sprovođenje mjera aktivne politike zapošljavanja doprinijeli da se konačno zaustavi dvogodišnji vrtoglavi rast broja nezaposlenih na evidenciji Zavoda za zapošljavanje.

Naime, prema administrativnim podacima, broj nezaposlenih je nakon rekordnih 53.070 lica na kraju aprila ove godine na dan 24. maj 2017. godine smanjen na 52.800 lica, ili na stopu od 22,5%. Prvi put nam se dešava pad naravno kao rezultat odgovora Vlade na ono što su bile katastrofalne politike Parlamenta u prethodnom sazivu.

Takođe, kako sam već napomenuo, rezultati po pitanju rasta broja zaposlenih za 4,2% u prvom kvartalu 2017. godine su zadovoljavajući. Ovom trendu treba da doprinese i donošenje novog Zakona o radu i Zakona o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti kojima će se doprinijeti većoj fleksibilnosti tržišta rada. Vlada predano radi na sprovođenju mjera aktivne politike zapošljavanja, za koje je Budžetom za 2017. godinu opredijeljeno 2,8 miliona eura, dok je šest miliona eura opredijeljeno za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom.

Posebno važan instrument podsticanja zaposlenosti su sredstva iz Agrobudžeta koja podstiču poljoprivredne proizvođače i omogućavaju subvencioniranje njihove proizvodnje. Uredbom o podsticaju direktnih investicija predviđene su subvencije do 10.000 eura za otvaranje novog radnog mjesta.

Takođe, Uredbom o subvencijama za zapošljavanje određenih kategorija nezaposlenih lica obezbijeđeno je subvencioniranje novih zapošljavanja, što je u 2016. godini doprinijelo da oko 5.000 lica zasnuje radni odnos.

Poseban značaj u pripremi mladih za tržište rada ima i program stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem kojim se stručno osposobljava oko 3.500 visokoškolaca godišnje. Dodatno veliki značaj ima kreditna podrška Investiciono-razvojnog fonda koja sadrži

nekoliko beskamatnih kreditnih linija za mlade visokoškolce, žene u biznisu i tehnološke viškove.

Pored navedenih mjera, u povećanju zaposlenosti značajnu ulogu imaju IPA fondovi koje ste posebno apostrofirali u Vašem pitanju. U finansijskoj perspektivi Evropske unije za period 2007 - 2013. godina u okviru četvrte IPA komponente opredijeljeno je 5,8 miliona za podršku zapošljavanju, obrazovanju, naučnom i istraživačkom radu. U finansijskoj perspektivi Evropske unije za period 2014 - 2020. godina izdvajanje za sektor obrazovanja, zapošljavanja i socijalne politike iznosi 28,1 milion eura. Vidite koji je to uvećani iznos sredstava.

Dakle, poštovani poslanice Popoviću, Vlada Crne Gore svoju politiku vodi u bitno promijenjenom geopolitičkom i globalnom ekonomskom kontekstu, ali i u regionalnom kontekstu u kome se još uvijek osjećaju konsekvence jugoslovenske krize 90-ih godina prošlog vijeka. Zato je očuvanje mira i stabilnosti od posebnog značaja u našem regionu, jer krhke demokratije na ovim prostorima još nijesu dovoljno jake da same obezbijede kvalitetan bezbjednosni okvir. Ekonomije koje karakteriše razvojno zaostajanje u odnosu na prosperitetna društva plodno su tle za mnoge političke izazove. S toga je neprocjenjiv značaj naše članstvo u NATO, koje ste takođe istakli u svom pitanju, kao važnog preduslova daljeg unapređenja investicionog ambijenta i rasta zaposlenosti. Samit u Briselu 25. maja je bio ohrabrenje u tom pravcu.

Ulazak Crne Gore u NATO u tijesnoj je vezi i sprezi sa ključnim zadatkom Vlade na unutrašnjem planu - stvaranjem uslova za brži ekonomski rast u cilju unapređenja kvaliteta života naših građana. Nesumnjivo će naše članstvo u Alijansi počev već od 5. juna o.g. biti ohrabrujući signal investitorima da svoj biznis šire u zemlji čiji je pravni i ekonomski sistem sličan njihovom.

Zato, kao buduća članica NATO-a moramo predano raditi na daljem jačanju političke funkcionalnosti i efikasnom donošenju ključnih razvojnih odluka, kontinuiranom sprovođenju strukturnih reformi uporedo sa fiskalnom konsolidacijom, a sve radi očuvanja konkurentnog investicionog ambijenta koji će obezbijediti dinamičniji ekonomski rast i nova radna mjesta. Samo tako možemo pružiti adekvatan odgovor na izazove nezaposlenosti i obezbijediti brže približavanje prosječnog dohotka po glavi stanovnika onome u Evropskoj uniji.

Hvala na pažnji.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (31.05.17 13:09:03)

Hvala Vama, predsjedniče Vlade.

Pravo na komentar ima poslanik Popović. Izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ (31.05.17 13:09:11)

Zahvaljujem, predsjedniče Vlade, na detaljnom odgovoru, što i zaslužuje ova tema. Ovo je jedan od najvećih crnogorskih problema.

Naravno, nakon završetka historijskog procesa ulaska u NATO, svi smo na istom zadatku - tražimo bolju, pravedniju Crnu Goru. Moramo ovaj problem rješavati. Ono što ohrabruje je da je stvarno u posljednjim mjesecima taj negativni trend pada nezaposlenosti izvjestan i vjerujem da će se on nastaviti. Imamo i administrativni podatak, a imamo i stvarnu nezaposlenost, to su dva veoma sukobljena podatka. I ono o čemu ste govorili su pojedini zakoni koji su usvojeni u ovom visokom domu i koji su uticali na tu nezaposlenost.

Treba obratiti pažnju na nezaposlenost po regionima i po opštinama. Ja sam dobio neki podatak koji je prije desetak mjeseci. Na primjer po opštinama najmanja nezaposlenost Opštine Kotor 7%, Budva 8%, a najviše Andrijevića 37%, Rožaje i Bijelo Polje 29%. Stopa nezaposlenosti je u glavnom gradu bila 14%. Jasno je da je Vama lično, Vladi sada prioritet u rješavanju crnogorskih problema ova visoka stopa nezaposlenosti i ono što posebno ohrabruje, a mislim da je to svima nama najvažnije, zapošljavanje mladih - ovaj pad stope nezaposlenosti kod mladih koji je bio ranije oko 40% a sad je 36%.

Vjerujem da ćemo svi zajedno na tom istom zadatku doprinijeti da poslije ulaska u NATO, poslije izvjesnog ulaska u Evropsku uniju za nekih tri do pet godina, to da rezultate i da svi u Crnoj Gori vide veliki boljitak od tih procesa.

Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (31.05.17 13:12:22)

Hvala Vam, poslaniče Popoviću.
Da li želite komentar kratak?
Izvolite, predsjedniče Vlade.

DUŠKO MARKOVIĆ (31.05.17 13:12:31)

Slažem se sa Vama gotovo u svemu, poslaniče Popoviću. Mislim da mi sada u Crnoj Gori nemamo prečeg posla od bavljenja ovim pitanjem, a ono podrazumijeva ekonomski rast, razvoj, nova radna mjesta, odnosno zapošljavanje. Više puta sam rekao, i u ovom Parlamentu, da je Crna Gora svoje strateške odluke već donijela i ne samo donijela, nego neke i realizovala, odnosno dvije realizovala. Prva, ključna i uslov svih uslova da postojimo i kao zajednica i kao pojedinci je obnova nezavisnosti poslije toliko vremena, a druga naša integracija u NATO. Ne znam u ocjeni šta je važnije za našu državu. Obnovili smo nezavisnost, a vjerujem da našim članstvom u NATO-u, pored drugih benefita, tu nezavisnost pečatimo za sva vremena i da ona nikada više neće biti na iskušenju od bilo koga. Vjerujem da naša integracija u Evropsku uniju sada dobija na zamahu. Vi ste registrovali da to pitanje sada snažno potenciram u kontekstu nekih glasova koji bi mogli značiti usporavanje toga procesa, u kontekstu sređivanja ukupnih prilika na evropskom kontinentu.

Želim da s Vama podijelim najnoviju informaciju da ćemo 20. juna sasvim izvjesno otvoriti dva nova poglavlja i zatvoriti još jedno. Ulazimo sada u jednu novu zonu dinamičnijeg odnosa sa Evropskom unijom u procesu integracije koji ne podrazumijeva samo otvaranje poglavlja nego i zatvaranje poglavlja. To suštinski znači da se crnogorsko društvo mijenja i da te promjene osjećaju i registruju građani. Ovoj Vladi, naravno svima zajedno, jer vi ste politička struktura koja ovu Vladu konstituiše, obaveza je da unaprijedimo naš poslovni ambijent na način što ćemo našu administraciju učiniti efikasnom i odgovornom, na taj način što ćemo naše zakonodavstvo u svakom smislu urediti i učiniti ga privlačnijim i jednostavnijim za investitore i vladavinu prava podići na veći nivo nego što imamo sada. U takvom ambijentu imaćemo kapitalne infrastrukturne projekte, u takvom ambijentu imaćemo razvojne projekte, u turizmu, energetici, u poljoprivredi. To neminovno dovodi do ključnog rezultata, novih radnih mjesta, novog zapošljavanja, rasta našeg društvenog proizvoda, a na taj način i većeg kvaliteta životnog standarda.

Hajmo sada svi zajedno da se posvetimo ovom pitanju, da investitore iz Crne Gore ne tjeramo, da ih ne obilježavamo nego da stvaramo uslove da oni ovdje dođu, da ulažu svoj novac, a sa svojim novcem donose nova znanja i novi kvalitet. I ne samo kada su u pitanju strani investitori. Prestanimo sa praksom da našu domaću poslovnu zajednicu etiketiramo i obilježavamo na nepravedan način, nego da one koji su sposobni, koji stvaraju novu vrijednost u Crnoj Gori, koji zapošljavaju ljude podržimo. Jer, bez domaće poslovne zajednice, ni strani novac nema puni efekat.

Mislim da smo svi negdje zajedno razumjeli važnost tog pitanja. Očekujem da se otporima koji će biti sigurno i koje očekujemo od onih koji ne žele ovakav razvoj događaja u Crnoj Gori, uradimo sve da tu destrukciju obesmislimo, a našu zemlju učinimo bogatijom i srećnijom nego što je sada. Hvala vam.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (31.05.17 13:16:17)

Hvala Vama, predsjedniče Vlade.

Poštovane kolege, mi smo završili prvi dio sjednice posvećen Premijerskom satu. Poslije kratke pauze od pet minuta odgovaraće na pitanja poslanika prvo Milutin Simović, potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem i ministar poljoprivrede i ruralnog razvoja.

/Pauza/

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ:

Poštovani poslanici, nastavljamo sjednicu.

Prelazimo na dio sjednice posvećen poslaničkim pitanjima.

Podsjećam vas da na istoj sjednici poslanik može postaviti najviše dva poslanička pitanja. Vrijeme za postavljanje jednog poslaničkog pitanja /Prekid/ najviše pet minuta. Predsjednik Vlade, ministar ili drugi ovlašćeni predstavnik Vlade odgovara na poslaničko pitanje u trajanju od pet minuta po jednom pitanju. Poslije datog odgovora na poslaničko pitanje, poslanik koji je postavio pitanje ima pravo u trajanju najduže tri minuta komentariše odgovor i može da postavi dopunsko pitanje u trajanju najviše od jedan minut.

Predsjednik Vlade, ministar ili drugi ovlašćeni predstavnik Vlade odgovor na dopunsko pitanje daje shodno odredbi Poslovnika koji se odnosi na odgovor na poslaničko pitanje do pet minuta.

Pisani odgovor na poslaničko pitanje daje se na izričit zahtjev poslanika koji je postavio pitanje i dostavlja se preko predsjednika Skupštine najkasnije do početka naredne sjednice posvećene Premijerskom satu.

Sada prelazimo na postavljanje pitanja Milutinu Simoviću, potpredsjedniku Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem i ministru poljoprivrede i ruralnog razvoja. Dva poslanika postavila su pitanja Aleksandra Vuković i poslanik Mirsad Murić.

Ima riječ Aleksandra Vuković. Izvolite.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (31.05.17 13:27:27)

Zahvaljujem, potpredsjedniče Gvozdenuoviću.

Uvaženi građani i građanke Crne Gore, uvaženi članovi i članice Vlade i dragi kolege i kolegice u Skupštini Crne Gore,

Ja sam na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore postavila pitanje potpredsjedniku Vlade i ministru poljoprivrede Milutinu Simoviću, a motivisana time što smo i prije ove sjednice u toku saradnje imali intenzivne razgovore u vezi sa temom koja je predmet mog interesovanja.

Naime, Ministarstvo poljoprivrede i Vi kao njegov čelni čovjek sprovedite politike rodne ravnopravnosti time što podstičete razvoj ženskog preduzetništva konkretno bavljenje žena poljoprivredom. Molim Vas da mene, kao naročito zainteresovanu za ovaj vid privrede i uključenost žena u nju, kao i crnogorsku javnost upoznate sa tim na koji način i kakvim olakšicama podstičete razvoj preduzetničke svijesti u Crnoj Gori sa posebnim naglaskom na žensko preduzetništvo. Imate li kao ministar poseban aranžman koji ćete predložiti i ostvariti u pogledu podrške ženskom preduzetništvu?

Mi smo prije desetak minuta i od premijera Duška Markovića čuli da za Crnu Goru i njenu Vladu nema ničega važnijeg od pospješivanja ekonomskog rasta i razvoja, kao i otvaranja novih radnih mjesta. Mislim da se mora napraviti jedan veliki zaokret i da se mora razvijati preduzetnička svijest. Jer, da bismo se borili protiv aktuelne struje, jednostavno moramo biti struja; da bismo ustalasali mrtvo more, moramo sami biti vjetar, moramo se pomjeriti sa mjesta, a mi žene posebno zbog toga što je nama davno rečena ona floskula - zna se đe je ženi mjesto. E, pa ne zna se! Žena treba da se pokrene i da uzme stvar u svoje ruke, a to, po mome mišljenju, jeste smisao preduzetništva. Preduzeti, etimološki i lingvistički znači uzeti nešto prije drugog, ispred drugog, imati ideju koju do tad niko nije imao, sprovesti u djelo na način na koji ga do tada nije niko sprovodio. Mislim da politika Vlade treba da bude zaista usklađena sa tim da se u crnogorskom društvu, u crnogorskom čovjeku razvije potreba da se bavi preduzetništvom, da se odstrani taj mentalitetski strah koji zaista postoji, da se čovjek usudi i sam uđe u neki biznis, jer postoje bezbrojne barijere, koje se nadam da ćete i vi kroz svoj posao zaista otklanjati time što ćete otvarati nove mogućnosti, što ćete strateškim planom olakšati, prije svega, ženama da traže kredite, kao i da će imati brojne olakšice u vezi sa tim zato što žene zaista imaju neku uzdržanost. One su bile u crnogorskom društvu označene kao domodržnice. Ja kažem - vi ste sptemne za to

da budete i domodržnice i državodržnice, da zaista konačno polomite staklene plafone. Upotrijebiću engleski termin pošto nam ipak dolazi iz engleskog jezika, glas silings moraju biti polomljeni, mi moramo uzeti stvarno život u svoje ruke i pokrenuti svoje biznise.

Zašto sam, ministre Simoviću, naročito potencirala ovu priču o poljoprivredi i o selu? Ponukana svojom profesijom, pomenuću pripovjetku "Imanje" Nikole Lopičića, dje čovjek bira između života svoje žene i imanja. Zbog strašnog egzistencijalnog stanja tadašnjeg seljaka, odlučuje da izabere imanje i da na taj način preživi. Mislim da je došlo vrijeme da žene konačno pokrenu svoje biznise na selu bez obzira na to čime se bave, da se upuste u to da razviju poljoprivredu, jer istinski vjerujem da osim turizma spasonosnost ekonomije Crne Gore leži u poljoprivredi. Dakle, da žena konačno postane i vlasnica imanja pošto imamo strategiju Vlade za razvoj ženskog preduzetništva, koju sam detaljno i iščitala, koja se odnosi na period od 2015. do 2020. godine, đe nam se decidirano navodi da ženski paradoks jeste taj što većina stanovništva u Crnoj Gori čine žene, ali nažalost one su u manjini kada je u pitanju otvaranje prilika i korišćenje prilika i nažalost one su u manjini kada je u pitanju vlasništvo nad nepokretnostima koje, kao što znate, jesu jedini garant da se uđe uopšte u kreditnu priču. Zato mislim da treba otkloniti sve te barijete. Ja Vas molim da nam kažete čime i kako Vlada privlači žene da se bave poljoprivredom.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (31.05.17 13:32:07)

Aleksandra, hvala.

Riječ dajem potpredsjedniku Vlade gospodinu Simoviću.

Izvolite potpedsjedniče. Imate interesantno pitanje, odlično obrazloženje.

MILUTIN SIMOVIĆ (31.05.17 13:32:21)

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Prije svega, želim da zahvalim uvaženoj poslanici Vuković na postavljenom pitanju, sa posebnom zahvalnošću što ovo pitanje upravo postavlja na temu ženskog preduzetništva, kao jednog veoma važnog odgovora u odnosu na rješavanje pitanja ekonomske rodne nejednakosti, koja definitivno nažalost još uvijek postoji u Crnoj Gori kao najvažnijeg segmenta jačanja ukupne politike rodne ravnopravnosti. Taj izazov pred ukupnim našim društvom je veoma važan izazov i siguran sam u odnosu na to pitanje, na tu činjenicu moramo svi zajedno da damo potrebne odgovore.

Uloga žene u našem društvu je prepoznata i potrebno je svakako da je kroz zakonski okvir i okvir institucija i dalje unapređujemo, gradeći i osiguravajući mjesto žene koje joj i pripada u svakom razvijenom demokratskom društvu.

Žena u Crnoj Gori je bila inspiracija i putopiscima, i etnografima, i liričarima, i slikarima, i fotografima i svi su na svoj način kazali da je u toj ženi kondezovano sve - i izgled, i odanost porodici, i gostoljubivost, i trpeljivost, odnosno spremnost da podnese i da izdrži uz prepoznatljivu otmenost i ponos. To je žena sa ovih prostora. I u prošlosti, ali i danas u Crnoj Gori žene su na sebe preuzimale svakodnevne odgovorne i značajne poslove, nesebično davajući porodici snažan pečat i podršku. To su radile i rade jednako sve žene - i one koje su se ostvarile kao majke i one koje nijesu; i one koje su imale formalni posao i one koje su svoj doprinos davale u domaćinstvu i na svojim imanjima. Njihova uloga vidljiva je, značajna i vrijedna i na selu, i u gradu, i u domaćinstvu, i u kancelariji, i u parlamentu, kao i u nauci, obrazovanju, zdravstvu, politici, pravosuđu, kulturi, sportu, medijima i u svim drugim segmentima života. Žene u crnogorskoj poljoprivredi imaju svoje mjesto, od vrijednog i posvećenog doprinosa na porodičnim gazdinstvima preko preduzetničkih iskoraka, značajnih obrazovnih i savjetodavnih uloga, do značajnih pozicija u vladi na kojima se kreiraju i sprovode poljoprivredne politike.

U Crnoj Gori od posebnog je značaja očuvanje tradicionalnih proizvoda i specijaliteta. Upravo proizvodnja takvih proizvoda je velika šansa za pokretanje ženskog preduzetništva. Naveo bih primjer proizvođača pljevaljskog sira, čiju su tradicionalnu recepturu i način proizvodnje upravo sačuvale vrijedne domaćice iz Pljevalja. To je proizvod koji smo nedavno zaštitili oznakom

porijekla i time mu dali dodatnu vrijednost i otvorili nove šanse za žene iz Pljevalja da prošire svoju proizvodnju i podignu je na još veći nivo.

U Crnoj Gori svaki kraj ima svoje specifičnosti i Ministarstvo mjerama podrške podstiče žene da iskoriste svoje umijeće pripreme tradicionalnih sireva, sokova, džemova, ali i suvenira i od toga naprave održivi biznis. Obilazeći opštine u prilici sam da se uvjerim da je sve više žena koje su pokazale inicijativu pokretanjem proizvodnje i otvaranjem manjih prerađivačkih pogona. Siguran sam da ste i vi bili u prilici da probate sok od drenjina, čips od jabuka, džem od mandarina, domaće kore za pitu i još mnogo toga. Upravo iza svih tih biznis ideja stoje žene.

U okviru podrške međunarodnih finansijskih institucija i evropskih pretpristupnih fondova poseban akcenat se upravo daje ženskom preduzetništvu. Kroz projekat Svjetske banke, MIDAS projekat, ukupno je isplaćeno 66 projekata čiji su nosioci gazdinstva bile žene. Ukupna vrijednost tih projekata je iznosila milion i 281 hiljadu eura, dok je iznos bespovratne podrške bio 652 hiljade eura. Od ukupno isplaćenih projekata, MIDAS projekat, 10% se odnosilo na žensko preduzetništvo. Može i više i treba više da bude. U sklopu IPARD like projekata, koje finansira Evropska unija a realizuju se sa Svjetskom bankom, posebna pažnja je posvećana, takođe, ženskom preduzetništvu. Prilikom rangiranja aplikacija za te projekte su obezbijeđeni dodatni bodovi. Kroz ovaj program obezbijeđena je podrška za investicije u iznosu od milion 456 hiljada eura, čiji su nosioci žene, što čini 12% u odnosu na ukupan broj potpisanih ugovora. Kroz program IPARD like 2 potpisano je šest ugovora čiji su nosioci žene, ukupne vrijednosti investicija 768 hiljada eura. U okviru IPARD like 1 i 2 od 168 potpisanih ugovora, to smo ovih dana potpisali, 17 ugovora se odnosi na projekte čiji su nosioci gazdinstva žene. Realizacija ovih projekata je u toku.

Pored ovoga, treba navesti i da Investiciono - razvojni fond prepoznaje značaj razvoja ženskog preduzetništva i da je ove godine za tu namjenu osmišljena posebna beskamatna posebna kreditna linija. Siguran sam da će se, sa svim ovim mjerama podrške i politikom koju Vlada Crne Gore pokreće, u narednom periodu pokrenuti još veći broj novih biznisa koje će voditi žene. Siguran sam da će to biti biznis u sigurnim i u dobrim i u vrijednim rukama. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (31.05.17 13:39:05)

Zahvaljujem potpredsjedniku Simoviću.
Kratak komentar ima poslanica Vuković.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (31.05.17 13:39:11)

Ministre Simoviću, zahvaljujem na ovom odgovoru.

Zahvaljujem prvo na tom istorijskom preseku koji ste dali da bismo stekli jasni uvid kolika je zaista ova borba za žene koje treba da se usude i da jednostavno rizik postane i njihov način života. Dakle, da preduzetništvo postane njihov način života da bi se objasnila sadašnja situacija i sve dobrosti onoga što smo čuli od ministra Simovića, a to je da vidimo da već u nekim 10, 12, 15% žene učestvuju u toj svojoj potrebi da dobiju bespovratne kredite.

Priča o ženinom učešću u ekonomiji je priča o njoj nezavisnosti, jer bez ekonomske nezavisnosti nema nikakve druge nezavisnosti. To je davno još kazala velika književnica Virdžinija Vulf pišući "Vlastitu sobu". Bez vlastite sobe i bez vlastitih primanja nema budućnosti, nema nezavisnosti. I zbog toga bih, ministre Simoviću, ovaj Vaš odgovor neđe završila komentarem koji je opet nadahnut samom Vulfovom, koja se stvarno borila za žene i njihova prava, a to je da ne treba da imamo strah, da ne treba da imamo predrasude i da treba, kao što sam rekla, da se pokrenemo sa mjesta da bismo dokazale đe nam je stvarno mjesto, a to je sljedeće:

"Čemu strah i čemu sram,
ja neću više čekati ni dan,
galama zove, ali neću sa njom,
idem tamo đe je sve po mom."

U preduzetništvu je stvarno manje-više veliki dio stvari po našem.
Hvala vam.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (31.05.17 13:40:49)

Aleksandra, zahvaljujem.

Predlažem da pređemo na sljedeće pitanje koje je postavio poslanik Mirsad Murić. Izvolite.

MIRSAD MURIĆ (31.05.17 13:41:06)

Uvažene građanke i građani Crne Gore, poštovani potpredsjedniče Skupštine, uvaženi članovi Vlade, drage kolegice i kolege,

Na osnovu članova 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, potpredsjedniku Vlade Crne Gore i ministru poljoprivrede i ruralnog razvoja Milutinu Simoviću postavljam sljedeće pitanje:

Da li su nadležni u Ministarstvu poljoprivrede prepoznali ambiciju i želju mladih, konkretno mladih Rožaja da koriste sredstva iz Agrobudžeta i u kojoj mjeri je bitno da lokalna uprava doprinosi motivaciji mladih ljudi da svoju šansu mogu tražiti i naći u poljoprivredi?

Obrazloženje. Agrobudžet za 2017. godinu je značajno veći nego prethodnih godina. Ono što posebno privlači moju pažnju jeste novina u Agrobudžetu, a odnosi se na mjere podrške mladim poljoprivrednicima.

Naime, dolazim iz sredine gdje je problem nezaposlenosti mladih vrlo aktuelan, tako da je težnja mladih ljudi da opstanu, prije svega, u svojoj sredini, a ako ne nađu posao, onda oni pretežno odlaze na jug naše države ili se, pak, odluče za inostranstvo. Vaša nedavna posjeta opštinama sjevera Crne Gore motivisala me je da postavim ovo poslaničko pitanje.

PREDSEDNIK BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (31.05.17 13:42:48)

Izvolite.

MILUTIN SIMOVIĆ (31.05.17 13:42:49)

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Uvaženi poslaniče Muriću, hvala Vam na ovom pitanju. Negdje kada bih bio u prilici svakako da biram temu za dijalog na javnoj sceni, ne da bismo pričali, ne da bismo imali neku prostu promociju, nego da bismo razgovarali o suštinskim stvarima - to bi bile upravo ove dvije teme koje sam imao zadovoljstvo da dobijem kroz poslanička pitanja. To je tema mladih i to je tema koju je otvorila uvažena poslanica Vuković - žene. A sve kroz kontekst zapošljavanja, razvoja preduzetništva i svakako smještanja te teme u ono što je Vaše posebno interesovanje, a to je taj regionalni kontekst - i mladi i žene na sjeveru Crne Gore kao važni faktori unapređenja kvaliteta života na sjeveru i uravnoteženja regionalnih razvoja.

Zbog toga želim zbilja da vam istinski zahvalim i na ovom Vašem pitanju koje otvarate, a to je tema mladih, naša velika obaveza, a posebno u dijelu zapošljavanja mladih. Zbog toga, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja kreira i sprovodi mjere za podsticaj mladim poljoprivrednicima, za pokretanje i unapređenje proizvodnje.

Ove mjere imaju cilj da pomognu stvaranje budućih lidera agrobiznisa u svojim sredinama, koji će svojim primjerom i angažmanom biti pokretači razvoja svojih sredina i dati doprinos ravnomjernom regionalnom razvoju i smanjenju migracija u Crnoj Gori. Upravo ta leaderska pozicija i upravo priča o agrobiznisu, a ne priča o težačkom poslu kakav je bavljenje poljoprivredom i život na selu - nešto što je napredno, nešto je razvijeno, nešto što je moderno i što je dobro zategnuti. U tom pravcu kreiramo odnos prema sektoru poljoprivrede i posebno poziciji mladih u tom sektoru.

Nepovoljna starosna struktura farmera problem je sa kojim se suočava čitava Evropa, koja svoju politiku takođe usklađuje sa ciljem da se obezbijedi veća podrška mladim poljoprivrednim

proizvođačima. Dakle, ovi izazovi koje mi imamo su izazovi i za razvijenu Evropu. Na nivou zemalja Evropske unije 6% farmera su mlađi od 35 godina, dakle, veoma malo mladih ljudi koji se bave poljoprivredom, dok je 31,1% starijih od 65 godina. Dakle, ostarilo selo i u okvirima Evropske unije. Prema podacima iz popisa poljoprivrede Crne Gore, situacija je slična zemljama Evropske unije. Udio mladih nosilaca poljoprivrednih gazdinstava ispod 34 godine je 5,59%, dok je udio starijih od 65 godina 33,24%. U svrhu veće podrške i podsticaja mladim koji žele da ostanu na selu i da se bave poljoprivredom, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja po prvi put je ove godine kreiralo mjeru podrške pokretanju poslovanja mladim poljoprivrednicima. Cilj je da podržimo mlade ljude koji imaju uslove da se bave poljoprivredom, da ostanu na selu i time daju doprinos unapređenju života u svojoj sredini. U realizaciji ove mjere objavljen je javni poziv kojim smo pozvali mlade starosti do 30 godina koji su nezaposleni, imaju imanje u svom vlasništvu ili u vlasništvu nekog iz kućne zajednice, završili su srednju poljoprivrednu ili veterinarsku školu ili poljoprivredni fakultet i dostavili su biznis planove. Ostvarili su vežpovratnu podršku u iznosu od 10 hiljada eura. Tu podršku je ostvarilo 45 mladih poljoprivrednika. Svio oni su dobili mentore koji će ih pratiti i podržati u realizaciji njihovih biznis planova. I ja sam uzeo jednog mladog čovjeka da mu budem mentor. Svakako sa jednom posebnom obavezom prema njemu ali i sa obavezom brige o svim ostalima zajedno sa svojim saradnicima.

Za područja Opštine Rožaje aplicirala su dva kandidata i oba ostvarila podršku. Već je isplaćena prva tranša u iznosu od 30% sredstava. Realizacijom ove mjere praktično smo kreirali 45 novih radnih mjesta i to prvenstveno u ruralnim sredinama što će svakako uvećati i kroz radni angažman članova njihovih porodica. Dakle, 45 puta dva do tri člana porodice to je jedan već fin pogon. U okviru ove mjere ubrzo slijedi javni poziv za dodjelu stipendija onima koji žele da studiraju a nijesu u mogućnosti da ostvare budžetsko finansiranje. Pravo na podršku će imati studenti poljoprivrednog fakulteta koji su ili članovi kućne zajednice registrovanog poljoprivrednog gazinstva, ili im je mjesto boravka u seoskim sredinama i koji će se po završenom fakultetu vratiti na svoje imanje i baviti poljoprivredom, a ne biti u nekom redu očekivanja i traženja administrativnog posla.

Takođe, prateći evropsku regulativu i politiku evropske unije za ovu oblast u okviru programa razvoja poljoprivrede i ruralnih područja 2014 - 2020, IPARD 2 program, u okviru kojeg je Crnoj Gori dostupno već 40 miliona eura bespovratnih sredstava /Prekid/, poseban naglasak dat je na mlade, gdje će se dobijati dodatna podrška za korisnike mlađe od 40 godina. Tokom realizacije IPARD like javnih poziva za mlade farmere do 40 godina života obezbijeđena je povećana bespovratna podrška u iznosu 55% dozvoljenog iznosa investicije, a ako je u pitanju mladi farmer koji živi u planinskim oblastima iznad 600 metara nadmorske visine, on dobija ili je dobijao 65% granta u odnosu na dozvoljenu investiciju. Dakle, posebna privilegija i prednost kod mladih farmera.

Pored podrške koju obezbjeđuje Ministarstvo, ove godine i Investiciono-razvojni fond uveo je značajne novine. Osmišljene su posebne beskamratne kreditne linije za visokoškolce, kao i povoljni uslovi za mlade do 35 godina starosti a koji nijesu visokoškolci, što dodatno ohrabruje i olakšava mladim ljudima da pokrenu biznis u poljoprivredi, jer znamo da je jedan od problema sa kojima se susreću upravo obezbjeđivanje početnog kapitala. Takođe, IRF je uveo jednu značajnu novinu i ove godine za obezbjeđenje kredita se prihvata imovina na selu. Dakle, ne samo stan u gradu, ne samo poslovni prostor, nego i kuća na selu, imanje na selu. To je takođe vrijedno obezbjeđenje, pod uslovom da je tu obezbijeđen posjedovni list koji govori o nespornosti vlasništva nad tom imovinom na selu.

Uloga lokalnih samouprava, što Vi takođe otvarate kroz Vaše pitanje, na ovom polju je od posebne važnosti i potrebno je da se i sa lokalnog nivoa kreira podsticajan ambijent za razvoj preduzetništva sa posebnom brigom za mlade, kao neophodna dopuna mjera koje se kreiraju sa nivoa Vlade. Mi smo sigurni da će se u svim lokalnim samoupravama kreirati takve mjere i da ćemo u jednom zajedništvu, u jednoj dobroj sinergiji politika sa nivoa Vlade i politika sa nivoa lokalnih samouprava imati taj potrebni očekivani i željeni progres kad su u pitanju mladi ljudi. Posebno je važna podrška stručnih službi sa državnog i lokalnog nivoa u pripremi dokumentacije, izradi biznis planova neophodnim savjetodavnim uslugama. To je poruka koju uporno šaljem u komunikaciji sa svim stručnim službama i tokom posjeta na terenu kojih će biti sve više.

Vlada Crne Gore će u kontinuitetu nastaviti još snažnije da podržava mlade ljude koji žele

da se bave poljoprivredom. Obezbijedićemo i dodatna sredstva za poboljšanje ruralne infrastrukture i time stvoriti bolje uslove života na selu, što je jedan od preduslova da se mladi ljudi u većem broju okrenu poljoprivredi. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (31.05.17 13:51:38)

Potpredsjedniče Simoviću, zahvaljujem.
Da li imate komentar?

MIRSAD MURIĆ (31.05.17 13:51:46)

Samo bih zahvalio potpredsjedniku Vlade i ministru poljoprivrede i ruralnog razvoja na veoma iscrpnom i sadržajnom odgovoru na moje pitanje. Mislim da će ovakav odgovor biti i jedan vid motivacije za mlade u Crnoj Gori da se opredijele za bavljenje ovim poslom, odnosno da se posvete biznisu u poljoprivredi. Vidimo iz izlaganja gospodina ministra Simovića da postoje veoma veliki kapaciteti ovog ministarstva kako kroz stručne kadrove, tako i kroz finansijska sredstva koja žele da ulože u mlade poljoprivrednike u našoj državi. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (31.05.17 13:52:30)

Zahvaljujem.

Na ovaj način smo završili pitanja koja su se odnosila na potpredsjednika Simoviću.

Sljedeća pitanja odnose se na pitanja za potpredsjednika Vlade za politički sistem i unutrašnju i vanjsku politiku i ministra pravde Zorana Pažina od poslanice Jovanke Laličić i poslanika Nikole Rakočevića.

Koristim priliku samo da obavijestim uvažene ministre i poslanike o redosljedu po kojem ćemo raditi. Sljedeće pitanje poslije potpredsjednika Pažina postaviće poslanik Nimanbegu Pavlu Raduloviću i ministru Ljumoviću. Nikola Janović poslije toga ima pitanja, Melvudin Nuhodžić oko 15:30h. Po ovom rasporedu dva pitanja odnose se na ministra Radunovića, a nakon toga ministre Darmanovića, Aleksandra Pejovića. Ministarstvo ekonomije ima pitanja negdje oko 17h, a nakon toga su pitanja koja se odnose na ministra saobraćaja, ministra zdravlja, ministra rada i socijalnog staranja i na kraju ministra prosvjete negdje oko 18:30h.

Pitanja za potpredsjednika Vlade za politički sistem i unutrašnju i vanjsku politiku, kao što sam rekao, postavila je poslanica Jovanka Laličić.

Ima riječ poslanica Laličić. Izvolite.

JOVANKA LALIČIĆ (31.05.17 13:54:07)

Gospodine potpredsjedniče, uvaženi potpredsjedniče Vlade, predstavnici Vlade,

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru pravde i potpredsjedniku Zoranu Pažinu postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Koji je optimalni rok za koji kodifikacija građanskog prava u Crnoj Gori može biti završena i koje će konkretne koristi imati pravni subjekti, građani Crne Gore, kada kodifikacija bude urađena?

Obrazloženje. Jedan od atributa građansko-pravnog poretka u Crnoj Gori jeste da građansko pravo nije kodifikovano u Građanski zakonik. Ovo posebno imajući u vidu činjenicu da za razliku od nekih drugih država, koje kao i Crna Gora slijede tradiciju evropskog kontinentalnog prava, poput: Francuske, Austrije, Njemačke, Švajcarske, Italije, Holandije, Mađarske, Poljske, Češke, Ukrajine, Ruske federacije i koje su se opredijelile za građansko pravnu kodifikaciju, Crna Gora je još uvijek nema. Sa druge strane, nije na odmet napomenuti da je Opšti imovinski zakonik za Knjaževinu Crne Gore iz 1888. godine Valtazara Bogišića i danas visoko na skali civilizacijskih vrijednosti Evrope.

Društveni trenutak u Crnoj Gori je takav da je građansko-pravna kodifikacija neminovna i zbog usaglašavanja crnogorskih propisa i prakse sa evropskom pravnom tekovinom, kao i iz razloga što unutar Evropske unije postoji potreba što većeg stepena harmonizacije građanskog prava, posebno ugovornog i odštetnog prava. Imajući u vidu da je na konferenciji Kodifikacija građanskog prava u Crnoj Gori, koja je održana krajem marta, prezentovan ovaj važan projekat i planirane konkretne aktivnosti na ovom planu, mene interesuje kada se može očekivati završetak ovog važnog projekta, odnosno koje će konkretne benefite imati pravni subjekti građani Crne Gore od njega. Odgovor tražim u pisanoj formi. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (31.05.17 13:56:11)

Zahvaljujem poslanici Laličić.
Dajem riječ potpredsjedniku Pažinu.

ZORAN PAŽIN (31.05.17 13:56:20)

Poštovani predsjedavajući, poštovane poslanice i poslanici, uvažena poslanice Laličić,
Hvala Vam na ovom pitanju, jer sam u prilici da Vas i crnogorsku javnost upoznam sa velikim projektom građanske kodifikacije, nečim što možemo nazvati nacionalnim projektom kada je u pitanju građansko pravo u Crnoj Gori. Vi ste u pravu, za razliku od nekih drugih država sa kojima dijelimo evropsko kontinentalno pravo kao tradiciju, crnogorsko građansko pravo nije kodifikovano. Naprotiv, ono je sadržano u više, rekao bih, mnogo zakona i to je jedan od nedostataka pravnoga poretka u Crnoj Gori.

Države koje su se opredijelile za kodifikaciju, razloge u odgovarajućem društvenom kontekstu, istorijskom kontekstu za to, tražile su, između ostalog, u potrebi da izraze nacionalno jedinstvo kroz Građanski zakonik, da jačaju integritet između države i društva kroz Građanski zakonik, ali naravno i da pokušaju da ekonomski valorizuju svoje društvo kroz stvaranje uslova za privredni razvoj. Pored ta dva, rekao bih, istorijska razloga za kodifikaciju, savremeni društveni trenutak pridružuje još dva, a to je potreba da slijedimo aki komuniter, pravnu tekovinu Evropske unije kojoj težimo, i da usaglašavamo svoj pravni poredak pa i u oblasti građanskog prava sa praksom Evropskog suda za ljudska prava, jer je praksa Evropskog suda za ljudska prava i uopšte evropsko konvencijsko pravo danas zapravo evropski pravni poredak.

Mnoge su prednosti kodifikacija i građanskog prava u odnosu na eventualne slabosti koje bi se mogle tražiti u tom projektu. Ja ću vam sada navesti samo neke koje se navode u savremenoj nauci građanskog prava, ali jednako tako i kroz praksu koju sprovode sudovi širom Evrope. Pored pravne sigurnosti, koji je zapravo najvažniji atribut vladavine prava, prednosti u koncentrisanoj razradi ustavnih načela građanskog prava su veća pristupačnost i lakša preglednost rješenja kada su na jednom mjestu nego onda kada su rasuta u različitim zakonima, uklanjanje tokom objedinjenog regulisanja postojećih nejasnoća, praznina i protivrječnosti i predupređivanje njihovog pojavljivanja, kao i potrebe za usklađivanjem formiranja opštih pravnih normi, važeći za sve ili niz djelova, pošteđenost od ponavljanja istih normi svuda tamo gdje su relevantne, bolja vidljivost načela koje prožimaju niz djelova, kao i bolja preglednost toga gdje, u kojim djelovima i kakva su odstupanja od načela potrebna, stvaranje opšteg okvira i osnovnih tačaka za posebno zakonodavstvo.

Mi u Ministarstvu pravde i u Vladi svjesni smo kako je velik projekat kodifikacije građanskog prava, svjesni smo potrebe da se sa punim nacionalnim kapacitetom pristupi izradi Građanskog zakonika i upravo zbog toga ovaj veliki nacionalni projekat u oblasti građanskog prava će biti rađen zajedno sa Crnogorskom akademijom nauka i umjetnosti zbog činjenice da tamo imamo naučne kapacitete koji mogu podići nivo kvaliteta ovog Građanskog zakonika koji treba da izdrži test vremena i u praksi potvrdi sve ovo što sam naveo kao prednost Građanskog zakonika. Ni jedna država to nije uradila brzo. Opšti imovinski zakonik koga ste pomenuli za Knjaževinu Crnu Goru, koji je spomenik pravne kulture južnoslovenskih naroda uopšte, je jedan zakonik koji je preveden širom svijeta na više jezika nego što su to mnoga književna djela. To je zapravo

kuriozitet, jer vrlo rijetko se zakonici prevode na tolike strane jezike, ali je to zapravo i potvrda kvaliteta tog Opšteg imovinskog zakonika, koji će svakako naći mjesto kao polazna osnova u izradi budućeg Građanskog zakonika Crne Gore. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (31.05.17 14:01:07)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Prelazimo na sljedeće pitanje. Pitanje je postavio poslanik Nikola Rakočević.

Ima riječ poslanik Rakočević.

NIKOLA RAKOČEVIĆ (31.05.17 14:01:18)

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Na osnovu članova 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, potpredsjedniku Vlade i ministru pravde gospodinu Zoranu Pažinu postavljam sljedeće pitanje:

Poštovani potpredsjedniče Vlade, da li država planira konkretne kazne ili makar mjere upozorenja za one političke subjekte koji sve češće podrivaju identitet, a time i suverenost Crne Gore, ne poštujući državu i njene simbole, što artikulišu obavljajući vlast u određenim opštinama na način da ističu trobojku u Budvi 21. maja, uklanjaju banere čestitke povodom Dana nezavisnosti sa zidina kotorskog Starog grada, kao i kroz posljednje najave kreiranja enklave na Crnogorskom primorju od tri grada gdje opozicija trenutno vrši vlast? U pitanju su Herceg Novi, Kotor i Budva.

Dopustite mi da vrlo kratko obrazložim. Vama sam postavio pitanje jer vjerujem da u Vama leži politička kompetentnost, ali i uticaj da mi odagnate dilemu šta raditi sa onima koji ne poštuju državu Crnu Goru u Crnoj Gori. Dakle, kao mladog čovjeka me zaista brinu sve češće iskazivanja animoziteta od strane jednog dijela opozicije prema državi Crnoj Gori. Znete da ovakvo ponašanje, koje se desilo 21. maja ove godine, nije prvi put. Prilikom konstituisanja nove gradske vlasti u Budvi na volšeban način je nestala državna zastava, zastava države Crne Gore, ali nije se ni intonirala himna. Mislim da ne smijemo ostati nijemi na ovakva dešavanja. Čini mi se da najviše brine najava formiranja enklave koju sam pomenuo, enklave na Crnogorskom primorju od tri opštine gdje opozicija trenutno vrši vlast. Na taj način prosto šalju poruku separatizma unutar države Crne Gore. Meni je jasno da je njima lako da se igraju teritorijom Crne Gore i da na taj način prave parčanje teritorije. Međutim, mislim da i na ovom nivou vlasti, a vjerujem i na nivou izvršne vlasti moramo poslati jasnu poruku i njima i svima ostalima - da je ipak većini građana Crne Gore ovo jedina domovina. To se ne može dopustiti i to im neće proći. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (31.05.17 14:03:29)

Nikola, hvala.

Riječ ima potpredsjednik Pažin.

ZORAN PAŽIN (31.05.17 14:03:35)

Poštovani poslaniče Rakočeviću, iako smo, u pravu ste, nažalost često svjedoci iskazivanja stava prema državi Crnoj Gori kroz nepoštovanje njenih državnih simbola, kako od pojedinaca tako i od pojedinih političkih subjekata, želim da Vas uvjerim da nema razloga za zabrinutost kada je u pitanju suverenost i nezavisnost Crne Gore i njena teritorijalna jedinstvenost i neotuđivost.

Ustavom Crne Gore, Crna Gora je čvrsto utemeljena kao nezavisna, suverena, građanska i demokratska država, kao država u kojoj su sloboda, mir, tolerancija i poštovanje ljudskih prava i sloboda, demokratija i vladavina prava osnovne vrijednosti. Kao što znate, neke od ovih vrijednosti su zapisane u samoj preambuli Ustava. U preambuli Ustava se redovno iskazuju najviše

vrijednosti jednoga društva, ono što je osnov za ustavno uređenje određenih odnosa i zapravo u samoj preambuli možete da osjetite ono što je duh samoga Ustava. U preambuli crnogorskog Ustava poziva se na opredjeljenje građana Crne Gore da žive upravo u ovakvoj državi kao što sam naveo i to na osnovu referenduma od 21. maja 2006. godine, te svijetle majske zore. Zaštita i dalja afirmacija tih vrijednosti predstavlja osnovnu odrednicu za dalju izgradnju Crne Gore kao države slobodnih i ravnopravnih građana, integrisane u porodici evropskih država i članicu NATO saveza. S toga smatram da država umjesto sankcionisanja ovakvih ponašanja, treba dodatno da afirmiše građanski koncept države, kao model koji na najbolji način štiti posebnost svake nacionalne zajednice od bilo kakvog ugrožavanja njene posebnosti. To je i najbolji način da i ti pojedinci i politički subjekti koji ovu državu, u pravu ste, ne osjećaju kao svoju vremenom shvate da im je Crna Gora domovina u kojoj se osjećaju slobodno i bezbjedno i da je poštovanje ustavno-pravnog poretka države, bez obzira na vjersku, nacionalnu ili drugu pripadnost, pravo i obaveza svakog građanina Crne Gore.

Moram Vam reći iskreno da ja inicijativu Demokratske Crne Gore za formiranje međuopštinske zajednice nijesam doživio na taj način. Naprosto, Zakonom o lokalnoj samoupravi je predviđena mogućnost stvaranja međuopštinske zajednice, ali ono što je vrlo važno reći jeste da to treba da bude izraz potreba lokalnog stanovništva te zajednice, a nipošto kao stvaranje nekih nacionalnih ili etničkih enklava na kakvu opasnost Vi ukazujete. Važno je ukazati da takav jedan sporazum koji je, po Zakonu o lokalnoj samoupravi, moguće zaključiti podliježe saglasnosti Vlade. Vidjećemo što su imali na umu prilikom formiranja jedne ovakve inicijative gospoda gradonačelnici Budve i Kotora. Međutim, ono što svakako unosi u samom startu konfuziju jeste tretiranje takve jedne međuopštinske zajednice kao bokeljske zajednice. Elementarno je netačno da je Budva dio Boke. Ona je integralni dio Crne Gore, jedna važna opština u Crnoj Gori - ne radi se o bokeljskoj opštini. Dakle, sa pažnjom ćemo u Vladi pratiti razvoj ove inicijative, demokratske kapacitete vezano za ovu inicijativu i ukoliko budemo u prilici da se odredimo prema toj inicijativi, odredićemo se prema njoj u skladu sa crnogorskim pravnim poretkom i Ustavom kojeg sam prethodno citirao. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (31.05.17 14:07:41)

Hvala.

Na ovaj način smo završili pitanja koja se odnose na potpredsjednika Pažina.

Prije nego što pređemo na pitanje koje će postaviti potpredsjednik Nimanbegu ministru Raduloviću, samo jedno obavještenje.

Kolege poslanici, obavještavam vas da je Državna izborna komisija podnijela izvještaj o popuni upražnjenog poslaničkog mjesta sa izborne liste Sigurnim korakom DPS - Milo Đukanović, p, saglasno Poslovniku Skupštine, konstatujem da je podnošenjem izvještaja Državne izborne komisije započeo poslanički mandat Danijelu Živkoviću.

U ime svih nas čestitam gospodinu Živkoviću mjesto u ovom domu.

Riječ ima poslanik Nimanbegu.

GENCI NIMANBEGU (31.05.17 14:08:35)

Hvala, potpredsjedniče Gvozdenoviću.

Poštovani kolege i kolegice poslanici, na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru održivog razvoja i turizma Pavlu Raduloviću postavljam sljedeće pitanje:

Koje je korake vaše ministarstvo preduzelo od vašeg izbora do danas u odnosu na najavljene aktivnosti oko raskidanja ugovora koji koče razvoj turizma u Opštini Ulcinj? Hotel "Galeb" privatizovan je 2006. godine od strane preduzeća Rokšped, a zatim srušen 2008. godine; hotel "Lido" privatizovan 2008. od strane preduzeća Capital Estate, a zatim srušen 2012. godine, kao i slučaj lokaliteta Suka, bivši hotel "Jadran", koji je dat u zakup još 1999. godine a ni do danas nije preduzet ni jedan korak na izgradnji hotela.

Odgovor molim i u pisanoj formi.

Obrazloženje. Neispunjavanjem ovih ugovora o privatizaciji, odnosno davanja u zakup pomenutih hotela, rušenjem hotela "Galeb" i hotela "Lido" i neizgradnjom hotela "Jadran" Ulcinj je izgubio turističke kapacitete u samom gradu koji su davali podstrek opštem razvoju grada, a naročito razvoju turizma u našem gradu. Često su najavljivani raskidi ovih ugovora sa pomenutim firmama, ali do sada su ostali mrtvo slovo...

Poštovani gospodine Raduloviću, ja sam nekoliko puta postavljao ova pitanja i na kraju 2015. godine od strane Ministarstva turizma i održivog razvoja dobio odgovore da su preduzeti koraci za analizu ovih ugovora o privatizaciji. Od Vas očekujem odgovor da li je nastavljen taj posao i koje korake ćete Vi preduzeti ubuduće. Hvala.

PAVLE RADULOVIĆ (31.05.17 14:11:19)

Poštovani predsjedavajući, gospodo poslanici,

Potpredsjedniče Nimanbegu, potpredsjednik Simović je rekao da je dobio od uvaženih poslanika dva pitanja na koja bi rado diskutovao. Ovo je jedno od pitanja na koje nije lako odgovoriti, a i zahtijevaće određeno vrijeme. Ja Vam se zbog toga izvinjavam, jer postoji obilje podataka tehničkih koje moram iznijeti da bih mogao integralno da odgovorim na Vaše pitanje.

Dakle, kada je riječ generalno o oblasti hotelijerstva, svjedoci smo da je u prethodnim godinama u Crnoj Gori nakon privatizacija realizovan niz investicija, odnosno desio se jedan veliki investicioni ciklus. Taj investicioni ciklus, ako sami pogledate godine koje je naveo potpredsjednik Nimanbegu, se uglavnom odnose na period 2006-2008. godine, odnosno na takozvani investicioni bum, kako smo ga nazvali. Nažalost, u tom investicionom bumu koji smo, moramo s ove distance priznati, u nekom trenutku i pomalo nespremno dočekali, dakle osim velikog broja vrlo ozbiljnih investicija, desile su se i stvari poput ovih koje se svakako ne mogu nazvati uspješnim projektom. To su i hotel "Galeb", i "Grand Lido", i apartmani "Lido" i lokacija bivšeg hotela "Jadran" na rtu Rastislava Ulcinj.

Da krenemo redom od hotela "Galeb". Ugovor o kupoprodaji hotela "Galeb" zaključen je 2006. godine između HTP Ulcinjska rivijera a.d. u stečaju i kompanije Rokšped d.o.o. Osim isplate kupoprodajne cijene u iznosu od 5.750.000 eura, kupac se ugovorom obavezao da će u renoviranje hotela "Galeb" investirati iznos od 15.399.790 eura u roku ne dužem od dvije godine. Privatizovana imovina obuhvata hotel "Galeb" sa renta vilama, pomoćnim prostorijama i pripadajućim inventarom, kao i zemljište površine oko 20.000 m².

Ugovoreni investicioni program nije realizovan uglavnom zbog kašnjenja lokalne uprave u obezbjeđenju planskih pretpostavki za realizaciju projekta. 2008. godine zaključen je Aneks ugovora. U međuvremenu hotel je srušen, pri čemu je uplaćen iznos od 350.000 eura Opštini Ulcinj na ime komunalija za izgradnju novog hotela kategorije sa pet zvjezdica. Urbanistički projekat hotela "Galeb", kojim je definisan lokacija usvojen je u decembru 2012. godine. Za gradnju hotela izdati su urbanističko-tehnički uslovi u četvrtom mjesecu 2013. godine, planirani kapacitet je hotel sa pratećim sadržajima i garažama ukupne površine oko 47.000 m² sa cirka 360 soba, odnosno preko 760 kreveta.

Još u momentu dobijanja urbanističkih uslova, investitor je u više navrata ukazivao da nije spreman da ispuni finansijske obaveze koje iziskuje realizacija projekta čiju vrijednost je procijenio na oko 70.000.000, ali da kompanija intenzivno pregovara sa nekoliko potencijalnih partnera koji su iskazali zainteresovanost da obezbijede sredstva za sufinansiranje ovog projekta.

Cijeneći da je prostorno-planska dokumentacija donijeta tek nakon šest godina od dana zaključivanja ugovora, što je značajno doprinijelo nemogućnosti kupca da investira ugovorom utvrđeni iznos, Vlada je zaključcima broj 8-23 od 05. marta 2015. godine kompaniji Rokšped odobrila dodatni vremenski period od šest mjeseci u pravcu obezbjeđenja finansijskih sredstava ili potencijalnih partnera za realizaciju ovoga projekta.

S tim u vezi, imajući u vidu da do decembra 2012. godine, odnosno trenutka kada su se stekli uslovi za realizaciju investicionog problema, kompanija Rokšped nije uspjela da obezbijedi finansijska sredstva niti potencijalnog partnera za realizaciju projekta, Vlada Crne Gore je na sjednici 10. marta 2016. godine donijela zaključak broj 8-58, kojim je zadužila Ministarstvo održivog razvoja i turizma i Sekretarijat za razvojne projekte da u saradnji sa ulcinjskom Rivijerom

i zaštitnikom imovinsko-pravnih odnosa pripreme predlog sporazuma za raskid Ugovora o kupoprodaji hotela "Galeb", koji će dostaviti privrednom društvu Rokšped iz Podgorice.

U slučaju da Rokšped ne prihvati predlog sporazumnog raskida, zadužuje se HTP Ulcinjska rivijera da pokrene proces raskida ugovora. Takođe, zaključcima Vlada ovlašćuje Ministarstvo održivog razvoja i turizma da ukoliko ocijeni potrebnim, dodatno angažuje stručna lica za pružanje odgovarajuće pravne pomoći u postupcima raskida navedenih ugovora. Ministarstvo održivog razvoja i turizma, shodno projektnom zadatku za angažovanje pravnog savjetnika u postupku raskida Ugovora o kupoprodaji hotela "Galeb", angažovalo je advokatsku kancelariju "Petrikić i partneri" u saradnji sa kućom CMS. U skladu sa projektnim zadatkom, pripremljena je pravna analiza u vezi sa obavezama ugovornih strana, preuzetim aktivnostima obje ugovorne strane od dana zaključenja ugovora do dana izrade analize, kao i ocjenom realizacije ugovora, aneksa ugovora, investicionog programa u skladu sa aktivnostima i rokovima iz investicionog programa.

Pravnom analizom dat je pregled mogućih postupaka raskida ugovora, kao i pravne posljedice raskida.

U navedenoj analizi, između ostalog, ukazano je na postojanje zabilježbi hipoteke na zemljištu koje je u državnom vlasništvu, a na kome kupac Rokšped ima pravo korišćenja, te je konstatovano da ne postoji osnov za upis hipoteka, odnosno da nema prepreka da se zatraži brisanje istih.

Nakon dobijene pravne analize, Sekretarijat za razvojne projekte je pripremio informaciju o upisu tereta u list nepokretnosti 4488 KA Ulcinj u veli sa lokalitetom bivšeg hotela "Galeb" u Ulcinju, u koju su navedene aktivnosti koje je Sekretarijat za razvojne projekte u saradnji sa Ministarstvom finansija i zaštitnikom imovinsko-pravnih interesa preuzeo u cilju pribavljanja dokumentacije koja je vezana za upis tereta u G listu lista nepokretnosti 4488 KA Ulcinj. Ovaj zadnji pasus je suština ovoga što se desilo u posljednjem periodu.

Informacijom o upisu tereta u listu nepokretnosti 4488 KA Ulcinj predloženi su zaključci kojima se zadužuje Zaštitnik imovinsko-pravnih interesa Crne Gore da od Uprave za /Prekid/ područne jedinice Ulcinj pribavi kompletnu dokumentaciju o upisu tereta u listu nepokretnosti 4488 KA Ulcinj, kao i da Zaštitnik imovinsko-pravnih interesa Crne Gore, nakon što pribavi dokumentaciju iz prethodnog zaključka Upravi za nekretnine područna jedinica Ulcinj podnese predlog za ponavljanje upravnih postupaka u vezi sa upisom tereta u list nepokretnosti 4488 KA Ulcinj i preduzme sve druge na zakonom zasnovane radnje u cilju zaštite interesa države Crne Gore u konkretnom slučaju. Dakle, to bi bilo vezano za hotel "Galeb". Dakle, zaštitnik je preuzeo podatke i /Prekid/ brisanje tereta sa državnog zemljišta.

Što se tiče lokacije hotela "Jadran", odnosno on je podijeljen u dva dijela. Prvo ćemo razmotriti Ugovor o korišćenju Morskog dobra. Ugovor o dugoročnom zakupu od 25.455 m² zemljišta na poluostrvu Rastislav u Opštini Ulcinj zaključen je 12. mjeseca 2008. godine između zakupodavca Javno preduzeće Morsko dobro Crne Gore i zakupca Star of Montenegro d.o.o. Ulcinj. Cijena zakupa iznosila je 25.455 eura godišnje uz trajanje zakupa od 30 godina. Nakon toga zaključeni su aneksi broj 1- šestog mjeseca 2009. godine; broj 2 - osmog mjeseca 2010. godine i broj 3 - devetog mjeseca 2011. godine.

Predmet zakupa je dio Morskog dobra u opštini Ulcinj koji zahvata prostor koji je zahvatala lokacija nekadašnjeg hotela "Jadran" površine cirka 25.000 m², kao i pripadajući akva prostor Morsko dno uz poluostrvo Rastislava. Ugovorne strane su se saglasile da tokom perioda izgradnje, a najduže za period od četiri godine od stupanja na snagu Ugovora, godišnju naknadu za Morsko dobro utvrde u visini od 25.455 eura godišnje, dok se naknada za korišćenje akva prostora ne obračunava i ne naplaćuje. Strane su se saglasile da do oslobađanja predmetne lokacije od lica i stvari korisnik plaća polovinu, odnosno iznos od 12.727 eura godišnje. Cijena zakupa iznosila je 25.455 eura godišnje sa vremenom trajanja od 30 godina.

Državna studija lokacije sektor 63 Stari grad Ulcinj usvojena je 01.10.2009. godine, a njome je obuhvaćena lokacija bivšeg hotela "Jadran" Ulcinj. Shodno preporukama iz planova višeg reda na lokaciji nekadašnjeg hotela "Jadran" predviđena je izgradnja turističkog kompleksa visoke kategorije, odnosno četiri i pet zvjezdica, a zakupcu su izdati urbanističko-tehnički uslovi prvog mjeseca 2012. godine, a dopunjeni krajem istog mjeseca 2012. godine.

Što se tiče statusa ugovora o korišćenju Morskog dobra, odnosno dugoročni zakup zemljišta na poluostrvo Rastislava u Ulcinju, Ugovor o korišćenju Morskog dobra zaključen je

2008. godine, a zakupac se obavezao da će investirati iznos od 33.000.000 eura u izgradnju hotelsko-turističkog kompleksa visoke kategorije u roku od 36 mjeseci od dana dobijanja građevinske dozvole. Investicija nije realizovana u predviđenom roku zbog neispunjavanja dva preduslova.

Prvi je upis prava korišćenja kompanije Star of Montenegro u katastru nepokretnosti na katastarskim parcelama koje su predmet Ugovora o korišćenju Morskog dobra, što je preduslov da navedena kompanija preda zahtjev za izdavanje građevinske dozvole.

I broj 2 - rješavanje stambenog pitanja 13 porodica sa boravištem na lokalitetu budućeg turističkog kompleksa kao i za izgradnju stambenog objekta na dijelu katastarske parcele na Pinješu, koji je Opština Ulcinj opredijelila za tu namjenu iako navedeni problem nije bio uslov za otpočinjanje realizacije investicije, shodno Ugovoru o korišćenju Morskog dobra.

Prvi preduslov za realizaciju projekta je ispunjen s obzirom na to da je Uprava za nekretnine, područna jedinica Ulcinj, donijela rješenje o zabilježbi na osnovu Ugovora o korišćenju Morskog dobra čime je kompanija Star of Montenegro stekla osnov da preda zahtjev za izdavanje građevinske dozvole.

Što se tiče drugog preduslova, Opština Ulcinj je 12. novembra 2013. godine objavila poziv za javno nadmetanje ponuđača za izgradnju kolektivnog stambenog objekta čija je izgradnja namijenjena rješavanju stambenog statusa navedenih porodica.

U međuvremenu 27. marta 2014. godine zaključen je memorandum o međusobnoj saradnji između Ministarstva održivog razvoja i turizma - Opštine Ulcinj i Javnog preduzeća za upravljanje Morskim dobrom, kojim je utvrđen model rješavanja stambenog pitanja pomenutih 13 porodica na način što se Javno preduzeće za upravljanje Morskim dobrom obavezalo da će u cilju finansiranja izgradnje navedenog objekta obezbijediti pola miliona eura, a Opština Ulcinj se obavezala da će bez naknade ustupiti na korišćenje zemljište na kome će u svojstvu investitora izgraditi predmetni objekat.

Usljed nedostatka finansijskih sredstava, kompanija Star of Montenegro nije bila u mogućnosti da pristupi realizaciji projekta izgradnje hotelsko-turističkog kompleksa, odnosno da realizuje svoje obaveze shodno Ugovoru o korišćenju Morskog dobra, zbog čega su, tokom protekle godine, aktivnosti bile usmjerene ka tražnji zainteresovanih potencijalnih investitora.

Zbog neusaglašavanja predloga Aneksa 4 Ugovora o korišćenju Morskog dobra, pokrenut je raskid Ugovora i postupak se trenutno odvija pred sudom. U međuvremenu, stambena izgradnja na Pinješu je završena, što je i konstatovano zajedničkim sastancima koji se kontinuirano vode između predstavnika Sekretarijata za razvojne projekte i Ministarstva turizma s predstavnicima /Prekid/ Morskog dobra i u izradi je elaborat o etažnoj razradi stambene zgrade, a useljenje u stambeni objekat očekuje se nakon što budu regulisani priključci za vodu, struju i kanalizaciju. U cilju definisanja imovinsko-pravnih interesa, nad novoizgrađenim stambenim objektom zatraženo je mišljenje Zaštitnika imovinsko-pravnih interesa i Ministarstva finansija, čije je mišljenje Ministarstvu održivog razvoja i turizma dostavljeno 30.05.2017. godine, a isto je upućeno Morskom dobru i Sekretarijatu za razvojne projekte, nakon čega će se u najskorijem periodu definisati buduće aktivnosti u pravcu omogućavanja turističke valorizacije lokaliteta bivšeg hotela "Jadran". Shodno obavezama svih potpisnika memoranduma, obaveza Skupštine Opštine Ulcinj je da u narednom periodu donese odluku u vezi sa vrstom imovinskog prava nad stanovima.

Na kraju, dozvolite da nešto kažem o ugovoru. Stvarno se izvinjavam, ali dužan sam da dam precizne informacije zato što je bilo puno špekulacija u javnosti.

Ugovor o kupoprodaji hotela "Grand Lido" i apartmani "Lido". U skladu sa ugovorom, 15.11.2006. godine investitor je u obavezi da realizuje investicioni program u navedeni hotel sa vilama u iznosu od 35 miliona eura i dovede isti na nivo od pet zvjezdica. Zbog nedostatka prostorno-planske dokumentacije, investitor nije bio u mogućnosti da u predviđenim rokovima realizuje svoje ugovorom preuzete obaveze. Naime, ova lokacija je obuhvaćena studijom, Lokacija Port Milena koja je usvojena u januaru 2010. godine. Pored navedenog, investitor nekoliko godina nije bio u mogućnosti da se uknjiži kao vlasnik nepokretnosti iako je tenderski postupak jasno ukazao da su predmet prodaje i objekti i zemljište u funkciji hotela. Sredinom 2012. godine Savjet za privatizaciju i kapitalne projekte saglasio se sa Predlogom aneksa ugovora o kupoprodaji hotela kompleksa "Grand Lido" i apartmani "Lido" između Capital Estate d.o.o. Budva i HTP Ulcinjska rivijera A.D. Ulcinj. Predmetnim aneksom definisana je dinamika gradnje hotela shodno planovima

i aktivnostima Opštine Ulcinj na rješavanju ekološkog problema ispuštanja otpadnih i fekalnih voda u Port Milena, kao i deponovanje šteta, zemljišta i otpada na njenim obalama, koje evidentno onemogućavaju planiranu izgradnju hotela, odnosno ugrožava njegovo buduće poslovanje. Takođe, u skladu s obavezama iz aneksa ugovora hotel je srušen.

U skladu s potpisanim aneksom, nakon dostavljanja izvještaja od strane nadležnog ministarstva, Vlade i Opštine Ulcinj kojim će biti potvrđeno da je, u pravcu trajnog otklanjanja uzorka i posljedica zagađenja, razriješeno najmanje 75% ekološkog problema, investitor će otpočeti s aktivnostima na izgradnji idejnog rješenja za izgradnju novog hotela "Grand Lido" i apartmani "Lido", samim tim i aktivnostima na ispunjenju investicionih obaveza. U skladu s tim, shodno potpisanom aneksu, realizacija ovog ugovora je u toku i od aktivnosti nadležnih organa na lokalnom i državnom nivou zavisi dinamika ukupne realizacije navedenog projekta.

S obzirom na prirodne potencijale Opštine Ulcinj, mišljenja smo da postoji glavni preduslovi da na mjestu ovih hotela budu realizovane investicije koje će učiniti da Ulcinj bude bogatiji za nekoliko hotela visoke kategorije od četiri i pet zvjezdica, koji u ponudi ovog grada nedostaju, a u čije benefite spadaju veći broj radnih mjesta i veći prihodi po smještajnoj jedinici, te kvalitet usluge iznad onoga što ga nude postojeći hoteli nižih kategorija. Uz još jedno izvinjenje na opširnosti, hvala na pažnji.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (31.05.17 14:28:01)

Hvala, ministre Raduloviću.
Komentar ima potpredsjednik Nimanbegu.

GENCI NIMANBEGU (31.05.17 14:28:08)

Na početku, ministre Raduloviću, zahvaljujem na pojedinostima i informacijama koje ste dali javnosti. Nije prvi put da pitam za ove propale privatizacije. Želim da komentarišem samo s aspekta prostornih planova koji nijesu postojali. Ni kompanija Rokšped koja je privatizovala "Galeb", niti kompanija Capital Estate za "Lido", kada su kupovali objekte nisu mogli da se požale na ovu proceduru zato što su to bili izgrađeni hoteli, naročito hotel "Galeb". Trebala je investicija od milion ili dva eura da se podigne na nivo od četiri zvjezdice. Slažem se sa Vama, odgovornost je lokalne vlasti koja je dopustila rušenje hotela "Galeb", ali kako da se sada izvučemo iz ove situacije? Izlazak iz ove situacije, to je aspekt koji upotrebljavam, u ovom Parlamentu ću stalno postavljati pitanje dok se ne riješi na jasan način problem i da se dokaže da je ovo jedna propala privatizacija.

Što se tiče lokaliteta "Jadran", Suka ili Ratislava od 1999, ne 2008. godine, kako ste Vi naveli, taj objekat je zauzet jer je dat pod zakup Morskom dobru, jednoj fiktivnoj firmi, što dokazuje da oni nikada nijesu našli sredstva za finansiranje izgradnje hotela koji je na najljepšoj lokaciji na Jadranu na našoj obali.

Na kraju, radi se o jednom principu šta je 100% zagađenja, a šta je 75% koje je riješeno, pitanje postavljam zbog hotela "Lido" - da li postoje analize? Zašto Vas ovo pitam? Hotelu "Lido" je svakako bila potrebna jedna puna rekonstrukcija. Prostorni plan je usvojen 2010. od strane lokalne uprave i bilo je mogućnosti da do 2012. godine ne samo nađe sredstva, nego da nađe investitora - ako sam nema sredstva, da uđe u partnerstvo. Ko može da obešteti građane Crne Gore, gubitak sredstava od 2008. godine do danas? Ako vi u Ministarstvu turizma nijeste adresa, onda ko je adresa? Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (31.05.17 14:32:23)

Komentar ima ministar Radulović.

PAVLE RADULOVIĆ (31.05.17 14:32:33)

Hvala, predsjedavajući.

Što se tiče roka zakupa hotela, to je podatak koji sam dobio u predmetima spisa. Vjerujte da se vrlo aktivno bavimo ne samo ovim lokacijama ne sporeći činjenicu da su moguće najljepše na Jadranu. Dakle, postoje još niz lokacija koje nijesu samo privatizacijom akvizicije napravljene nego je kupljeno zemljište od privatnih vlasnika i otpočeti objekti koji su isto tako zaglavili - zaglavili i u formalnom i u fizičkom smislu.

Zašto sam napomenuo ovo? Čisto da bismo u jednom trenutku napravili jedan pošten pristup prema investicijama. Napomenuo sam na početku svog izlaganja, koje je bilo toliko davno da se moguće i ne možete sjetiti, da je taj investicioni bum u tom trenutku zatekao dio institucija nespremnim - i dio institucija, i dio investitora. Desile su se stvari koje se u normalnom slijedu događaja ne bi mogle desiti. Tu smo gdje smo, s ovih par objekata. Poklonjena im je dužna pažnja, mi aktivno razgovaramo sa svim činiocima ovoga procesa. Preduzeće Vodakom i Ministarstvo finansija, ministar je maloprije izašao, odvojili smo ogroman vanredni novac za rješavanje komunalne infrastrukture u Opštini Ulcinj ne samo zbog ovih investitora, nego zbog svih investitora ukupno. Svjedoci ste kroz medijske natpise da smo obavili razgovor s najvećim svjetskim /Prekid/ koji postavljaju jedna tre ista pitanja, to je zaštita životne sredine kroz, prije svega, komunalnu privredu. 100% zagađenja, odnosno uzročnika zagađenja i 75% uzročnika zagađenja su, slažem se, fiktivni brojevi. Oni se određuju na nivou broja ekvivalentnih stanovnika. Ako želite, možemo organizovati sastanak u našem ministarstvu u trenutku kad god Vam to odgovara da Vam pokažemo formu po kojoj to funkcioniše. Svakako se više nego aktivno radi na tome. Vjerovatno ste upoznati od strane lokalne uprave u Ulcinju da se detaljno razrađuju planovi, da je gotov matematički model, moguće jedan od prvih u Crnoj Gori, kanalizacioni vodovodne mreže, jer zaista smo mnogo snaga usmjerili ka tome da riješimo problem komunalni, ekološki u Ulcinju, ne samo zbog ovih objekata i ovih investicija, već zbog ogromnog potencijala i ogromnog blaga koje Ulcinj krije.

Dakle, apsolutno smo posvećeni i ja Vas još jednom pozivam ukoliko Vam trebaju i neki konkretni egzaktniji odgovori, možemo da sjednemo i zakažemo sastanak u ministarstvu.

Još jednom hvala na pažnji.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (31.05.17 14:35:43)

Ministre, hvala.

GENCI NIMANBEGU (31.05.17 14:35:50)

Poštovani ministre, mi smo proceduru malo i poremetili zato što je pitanje i odgovor i komentar, ali ipak kratko - slažem se sa Vama.

Investicioni bum je zatekao nepripremljene mnoge instance, mnoge institucije naročito 2009, 2010, 2011. do ekonomske krize. Zbog toga instrument pitanja koje sam postavio ministrima je način i instrument koji ja preferiram da upotrijebim zato što imam potrebu, imamo potrebu da podstaknemo institucije da rade svoj posao. Ovo dokazuje i Vaš odgovor, sami ste naveli da aneks 4 Sporazuma u zoni hotela "Jadran", inicirali ste, nakon mog poslaničkog pitanja, preduzeli ste aktivnosti. Ipak, hvala Vam na preduzetim aktivnostima i želim Vam uspješan rad, zajednički rad u ovom pravcu.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (31.05.17 14:37:09)

Potpredsjednik Nimanbegu ima još pitanje za ministra Ljumovića.
Izvolite, potpredsjedniče Nimanbegu.

GENCI NIMANBEGU (31.05.17 14:37:23)

Hvala.

Na osnovu članova 187, 188 Poslovnika Skupštine, ministru kulture gospodinu Janku Ljumoviću postavio sam sljedeće poslaničko pitanje:

Koliko je nadzora na objektu spomenik prvog reda Kaljaja - Stari grad Ulcinj izvršila Uprava za zaštitu kulturnih dobara u periodu 2007-2012. i u periodu 2012-2017? Koji su nalazi tih eventualnih posjeta nadzora i šta se preporučuje za dva problematična nelegalna objekta, objekat na lokalitetu Fuša Topove na zapadnom dijelu tvrđave i nelegalni lift, čija je izgradnja započeta 2008. godine na dijelu bedema Starog grada na istočnom dijelu u lokalitetu Tabija?

Imajući u vidu da ovi objekti nemaju dozvole za gradnju i da su svi zakonski rokovi za dostavljanje neophodne dokumentacije prekoračeni, a znajući da se očuvanje kulturne baštine nalazi u vašoj nadležnosti, kakve ste mjere preduzeli ili kakve mjere planirate preduzeti u skorije vrijeme kako bi se situacija u ovim djelovima vratila na prvobitno stanje?

Koliko je inspekcija bilo nadzora, koje ste mjere preduzeli i da li ima u Ministarstvo kulture ili u Upravi za zaštitu kulturnih dobara neki plan zaštite Starog grada u Ulcinju?

Obrazloženje: U Starom gradu u Ulcinju, koji treba da je po posebnoj zaštiti, ilegalno su sagrađena dva objekta na lokalitetu Fuša Topave, objekat koji je prekoračio sve dozvoljene gabarite i narušio izgled Starog grada. Tokom izgradnje ovog objekta nije uzeto u obzir, nije se vodilo računa o arheološkom nadzoru tokom iskopavanja na tom lokalitetu i nije se vodilo računa o načinu gradnje.

U samoj Opštini Ulcinj na pristanu na urbanističkoj parceli Pristan 2008. počela je izgradnja nelegalnog vertikalnog lifta uz bedeme Starog grada, na lokalitetu Tabije. Na bazi prijave građana Starog grada i drugih građana podnijeta je prijava za nelegalnu gradnju ovog panoramskog lifta svim nadležnim institucijama.

Znajući da oba objekta remete izgled Starog grada, koji želimo da uvedemo pod zaštitu UNESKO-a, ja čekam da se pod hitno preduzmu koraci da se ovi objekti uklone.

Hvala na pažnji.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (31.05.17 14:40:40)

Zahvaljujem potpredsjedniku Nimanbeguu.

Kao što sam i najavio, dajem riječ ministru Ljumoviću.

JANKO LJUMOVIĆ (31.05.17 14:40:53)

Uvaženi predsjedavajući, gospodine Nimanbegu,

Na osnovu postavljenog pitanja, dajem sljedeći odgovor. U periodu 2007 - 2010. godina, dakle u prvom vremenskom okviru koji ste postavili, shodno odredbama člana 81, stav 1, tačka 19 Zakona o zaštiti spomenika kulture tadašnjem, konzervatorski nadzor nad izvođenjem radova na spomenicima kulture obavljao je republički Zavod za zaštitu spomenika kulture, koji je za izgradnju objekta na lokalitetu Fuša Topave izdao konzervatorske uslove, br. 02296/2 od 21.07.1998. godine i dao saglasnost na glavni projekat poslovno-stambenog objekta na katastarskoj parceli br. 169, 172 i 173, rješenje broj 02678 od 28.12.2002. godine. Komisija Zavoda je 2012. godine po prijavi izvršila nadzor nad sprovođenjem građevinskih radova i konstatovala da investitori nijesu ispoštovali glavni projekat u dijelu i mjeri kako je opisano u zapisniku i izvještaju, odnosno da je u sprovođenju građevinskih intervencija došlo do odstupanja u smislu uvećanja horizontalnih i vertikalnih gabarita. Kada je u pitanju izgradnja lifta na dijelu katastarske parcele br. 3596 Ulcinj, na jugoistočnom dijelu bedema Starog grada na osnovu raspoložive dokumentacije utvrđeno je da je Zavod, postupajući po zahtjevu Opštine Ulcinj a u vezi izgradnje istog, dopisom br. 021352/2 od 31.01.2006. godine odgovorio u bitnome da se izgradnja lifta u zoni grada može razmatrati nakon usaglašavanja sa odgovarajućim planskim dokumentima. Takođe, Zavod je ukazao da će nakon

definisanja lifta kroz planska dokumenta u skladu sa svojim nadležnostima izdati odgovarajuće konzervatorske uslove. Iste godine na dostavljeni idejni projekat za izgradnju lifta, a potom i glavni građevinski projekat izrađen jula 2007. godine, Zavod nije izdao odgovarajuću saglasnost. Postupajući po zahtjevu za mišljenje o izgradnji panoramskog lifta u ulcinjskom Starom gradu, investitora DOO Real estate corporations, Zavod je dopisom br. 02117 od 20.06.2008. godine podnosioca zahtjeva obavijestio o činjenici da nema uslova za izdavanje saglasnosti za izgradnju lifta. Dakle, pored navedenog, u periodu 2007 - 2010. godina, a na osnovu dostavljenih podataka od strane Uprave za zaštitu kulturnih dobara, kao pravnog sljedbenika Zavoda za zaštitu kulture, nije bilo vršenih nadzora. Napominje se da propisi u tom periodu nijesu uređivali inspekcijski nadzor. Vidjećemo na kraju cijele informacije zapravo kontekst da smo imali promjenu i zakonske norme institucionalne primjene Zakona u dijelu zaštite kulturnih dobara.

Nastavljam od perioda 2010. godine. Zakon o zaštiti kulturnih dobara stupa na snagu 2010. godine, kojim je u članu 105 propisan stručni nadzor kojeg određuje vlasnik, odnosno držalac kulturnog dobra. Inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona vrši Ministarstvo i Uprava preko inspektora za kulturnu baštinu i inspektora za kulturna dobra. Dokumentaciju o postupanju inspektora u odnosnom slučaju 31.01.2015. godine Uprava nije dostavila Ministarstvu kulture. To se navodi imajući u vidu da od 01. februara 2015. godine Uprava za inspekcijske poslove obavlja poslove inspekcijskog nadzora iz ove oblasti. U tom smislu, eventualni podaci o vršenju inspekcijskog nadzora u konkretnom slučaju u posjedu su te uprave kao nadležnog organa. Dodatno ćemo tražiti od Uprave razloge zašto nije dostavljen u periodu do 31.01.2015. godine. Uprava za zaštitu kulturnih dobara, shodno Zakonu o zaštiti kulturnih dobara, nije nadležna za vršenje nadzora u toku izvođenja radova, već na zahtjev investitora radova uz izvještaj o izvršenim radovima i izvještajem o stručnom nadzoru vrši prijem izvedenih radova. Uprava u kontinuitetu vrši terenske obilaskе u cilju utvrđivanja stanja kulturnog dobra Stari grad Ulcinj, te na osnovu stručnih nalaza definiše mjere zaštite ovog kulturnog dobra. Naime, u cilju postupanja za potrebe izdavanja konzervatorskih uslova, postupanja po prijavama o vršenju nelegalnih radnji, kao i za potrebe praćenja redovnog stanja kulturnog dobra, Uprava je u periodu 2012-2017. godina izvršila 28 terenskih obilazaka kulturnog dobra Stari grad Ulcinj, u okviru kojeg je obuhvatila i postupanje u odnosu na izgradnju objekta na lokalitetu Fuša Topave i lifta.

Stručni nalazi na osnovu sprovedenih aktivnosti Uprave ukazuju da su na pojedinim objektima u Starom gradu vršene nelegalne intervencije, što je u znatnom negativno uticalo na sveukupne kulturne vrijednosti ove urbane cjeline, o čemu su obavještavani Ministarstvo održivog razvoja i turizma i Opština Ulcinj. Uprava je dalje u odnosu na utvrđivanje stanja urbane cjeline i obezbjeđivanje uslova za integralnu zaštitu predmetnog kulturnog dobra, izradila elaborat o revalorizaciji kulturnog dobra Stari grad Ulcinj, kojim je utvrđeno stanje i definisan režim i mjere zaštite za svaki objekat u okviru urbane cjeline Stari grad Ulcinj, te izradila Studiju zaštite kulturnih dobara za potrebe Prostorno-urbanističkog plana Opštine Ulcinj maja 2016. godine. Na navedeni planski dokument Uprava je izdala saglasnost u decemru 2016. godine, budući da je usklađen sa Studijom zaštite kulturnih dobara. Ukazuje se da Prostorno-urbanistički plan Opštine Ulcinj, a u skladu sa navedenom studijom, predviđa preispitivanje planskih dokumenata nižeg reda koji su od interesa za očuvanje kulturne baštine na prostoru Opštine Ulcinj, a time i Starog grada.

U postupku revalorizacije, dakle govorimo o periodu 2013-2014. i izrade Studije zaštite kulturnih dobara za predmetne objekte je konstatovana neusklađenost sa ambijentalnim karakteristikama i prostorom u cjelosti, te je za iste kao mjera zaštite predviđena izrada projekata sanacije, kojima će biti tretirano uklapanje pojedinih djelova ili objekata u cjelini. Cijeneći značaj Starog grada Ulcinja i očuvanje njegovih kulturnih vrijednosti, Ministarstvo kulture je u procesu pripreme inicijative za saradnju sa nadležnim državnim i organima lokalne uprave kako bi u narednom periodu, a u cilju ostvarivanja javnog interesa bile preduzete sve moguće radnje i aktivnosti u skladu sa zakonom.

Na kraju ću Vam zahvaliti za postavljeno pitanje, jer očigledno moramo pojačati intenzitet svih projekata i programa, a taj sektor zaštite uključuje više aktera koji moraju bolje i koordinisanije međusobno djelovati i sarađivati. Hvala.

Hvala.
Komentar, potpredsjednik Nimanbegu.

GENCI NIMANBEGU (31.05.17 14:49:33)

Zahvaljujem ministre Ljumoviću.

Na početku i od Vašeg odgovora, vidi se da Zavod za zaštitu spomenika nije imao jasnu viziju o zaštiti spomenika kulture. Da se gradi jedan monstruozi objekat u dijelu Fuša Topave je dokaz da lokalne institucije, Zavod za kulturu, Ministarstvo održivog razvoja i turizma, inspeksijske službe nijesu bile koordinisane u ovom aspektu. Zato ću se radovati pisanom odgovoru što prije. treba brzo da se formira grupa koju ćete Vi, vjerujem, inicirati, kako da se riješi status ova dva objekta koja, po mom mišljenju, treba srušiti. Oni predstavljaju najnegativniji posao koji smo mi građani dopustili da se izgradi na spomeniku kulture koji je star 2.500 godina. Nemamo nijedno opravdanje da se ne vrati u prvobitno stanje. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (31.05.17 14:51:15)

Hvala, potpredsjedniče.

Na ovaj način je svoja dva pitanja iskoristio potpredsjednik Nimanbegu.
Sljedeće pitanje za ministra Ljumovića imamo od poslanice Aleksandre Vuković.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (31.05.17 14:51:36)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Uvaženi građani i građanke, kolege i kolegice u Skupštini Crne Gore, poštovani ministre Ljumoviću,

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavila sam Vam pitanje:

S obzirom na činjenicu da veliku pažnju posvećujete kulturnom identitetu Crne Gore, najavom programa Kreativna Crna Gora - identitet, imidž, promocija 2017 - 2020. godine, ukazali ste na nekoliko važnih tačaka oko kojih bi trebalo da se koncentriše utvrđivanje i oblikovanje, po mome mišljenju, dosta rasijane i nedovoljno strateški osmišljavane, kulturne politike u Crnoj Gori. Molim Vas da nam detaljnije predstavite svoj plan kako bi crnogorska javnost bila upoznata sa tim što namjeravate staviti u fokus svoje idejne i konkretne politike.

Zašto sam postavila ovo pitanje, ministre Ljumoviću? Mi znamo da, i čini mi se da je Crna Gora 2006. godine dobila šansu tzv. drugog počinjanja. Čini se mi se da nema češće pominjane riječi u javnosti ali ni slabijeg razumijevanja iste od riječi identitet. Ja bih se pozabavila time što identitet ustvari znači i ovim što ste osmislili kao koncept identitet, imidž, promocija, što do sad nijesmo imali, čini mi se, kao neki strateški plan u oblikovanju našeg identiteta. Čini mi se da smo više govorili o tome što mi jesmo, jer mi znamo da su identiteti izmišljena sepstva, a manje onome što bismo željeli biti i manje onome što jeste imidž, a to je naše ogledalo - kakvi smo mi u očima drugih. Tako da mi ovaj Vaš koncept zaista budi nadu da ono što naši građani, odnosno nestvorene uslove da naši građani i građanke na pitanje šta je crnogorski identitet ne mogu dati jasne odgovore.

Ovo jeste na neki način pokušaj da se kroz strategiju koja će trajati tri godine zaista stvore uslovi da građani i građanke mogu dati odgovore na ta pitanja. Kako zaista u vremenu brzine, fluidnosti, nepostojanosti, ma čega se uhvatiti za nešto čvrsto, je li moguće konstruisati tvorevinu kakvom smatramo idenitet koja bi bila valjana osnova za neki postojan razvoj crnogorskog društva? Ovo je pitanje koje postavljam sebi i vama, ali zbog toga mislim da umjesto one najčešće sintagme koju čujemo nažalost u medijima i u crnogorskoj javnosti - organizovani kriminal, treba da se koncentrišemo na organizovane sposobnosti ljudi koji vrše vlast u planiranju, osmišljavanju i sprovođenju strategije kulturne /Prekid/ u Crnoj Gori. Evo još jednom u prilog tome što mislim da je

veoma važno da se predstavi šta Crna Gora ima, jer uopšte pitanje imidža svakako ide u ravni sa onim što jeste brendiranje države je veoma važno. Mislim da i mi u nekim svojim klijetima i svojim sopstvima često nijesmo svjesni što je to što Crna Gora, danas kad bude članica i NATO-a i uopšte međunarodne zajednice, kao veoma osviještena u svom identitetskom pitanju može da ponudi kao svoj imidž.

Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (31.05.17 14:54:55)

Hvala, Aleksandra.

Izvolite, ministre.

JANKO LJUMOVIĆ (31.05.17 14:55:01)

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Uvažena poslanice Vuković, hvala Vam na postavljenom pitanju.

Dakle, program Kreativna Crna Gora - identitet, imidž, promocija dio je programa rada Vlade Crne Gore. Ministarstvo kulture je iniciralo navedeni program i program će Vlada razmatrati do kraja drugog kvartala. U akcionom planu su navedena osnovna polazišta tog programa i vjerujem da je to bila početna inspiracija da danas čujete dodatne informacije, odnosno da objasnimo u odgovoru suštinu programa Kreativna Crna Gora - identitet, imidž, promocija.

Taj program predstavlja platformu za različite aktivnosti u funkciji afirmacije identiteta Crne Gore. Naziv programa integriše različite aspekte definicija kulture, od kojih u funkciji dodatnog objašnjenja polazišta za koncepciju programa izdvajamo definiciju kulture po kojoj se kultura definiše kao pojedinačno i kolektivno dobro na čijim se tekovinama prošlost utemeljuje identitet nacije i njenih različitih djelova, a na stvaralačkim izvorima u sadašnjosti grade mostovi prema budućnosti. Nije slučajno odabrana pomenuta definicija koju je Savjet Evrope 2007. godine inaugurisao kao definiciju kulture.

Program ima za cilj razvoj i produkciju projekata koji referišu na različite aspekte crnogorskog i svih drugih nacionalnih i kulturnih identiteta u Crnoj Gori. Program je koncipiran kao intersektorska platforma Vlade Crne Gore, čiji su ciljevi: valorizacija državnog i kulturnog identiteta države; prezentacija multikulturnog konteksta Crne Gore; kreiranje strategije brendiranja države; komunikacija sa domaćom i međunarodnom javnošću; razvoj linija podrške za kreativni sektor; produkcija sadržaja i narativa u funkciji promocije države; podrška naučno-istraživačkim i umjetničkim projektima u polju kulturnih studija, kulturne istorije, kulturne geografije i umjetničke produkcije; inovativna i savremena prezentacija crnogorskog kulturnog nasljeđa; kulturna razmjena i diseminacija projekata nastalih u okviru programa na međunarodnom planu; jačanje sektora kreativnih industrija u Crnoj Gori i proaktivna participacija i uključenost javnosti. Osnovno polazište programa predstavlja mapa kulturne istorije Crne Gore, koja u sebi sadrži različite kulturne i civilizacijske slojeve na tlu današnje države i stvaralački dijalog u savremenosti sa ključnim akterima zajednice, koja unutar programskih aktivnosti kreira specifične projekte i sadržaje koji treba da nose zaštitni znak programa Kreativna Crna Gora ili na engleskom Creative Montenegro. Program karakteriše intersektorska saradnja unutar Vlade Crne Gore. Program će u prvoj godini definisati i istraživanje koje će sagledati postojeće mehanizme u funkciji građenja imidža države kroz evaulaciju svih ključnih javnih politika i posebno organizaciono-institucionalno ustrojstvo koje svojim aktivnostima realizuje predmetne djelatnosti. Ovo posebno ističem u kontekstu dijela Vašeg postavljenog pitanja. Na taj način program inicira stratešku dimenziju i doprinosi ukupnoj politici Vlade Crne Gore koja treba da uredi predmetnu oblast. Postojeći institucionalni okvir djelovanja uključuje različite nosioce politike identiteta, koji je u priličnoj mjeri disperzivan i to negdje jeste karakteristika svakog društva, svake države, ali potrebno je napraviti jasnu korelaciju i definisati poželjnu, jedinstvenu strategiju i princip mreže koji doprinosi postavljenim ciljevima.

Posebno se izdvaja uloga Ministarstva kulture, Ministarstva održivog razvoja i turizma,

Ministarstva prosvjete, Ministarstva vanjskih poslova, Ministarstva evropskih poslova, ekonomije, poljoprivrede, sporta i njihovih različitih organizacionih djelatnosti. Intersektorska saradnja u okviru programa ostvarivaće se na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou djelovanja, i to na nacionalnom i međunarodnom kroz projekte i aktivnosti, sadržaje koji nose znak programa Kreativna Crna Gora, dok na lokalnom nivou sa ciljevima koji uključuju takođe nacionalnu i međunarodnu vidljivost, odnosno realizaciju niza programa. Jer, jako je važno istaći lokalne i regionalne identitete. Dakle, govorimo o nekim makro-mikro identitetima kojima obiluje Crna Gora.

Pri kraju ću konkretno navesti kako će program biti konstituisan. Tu se zapravo definišu tri osnovne linije programa, projekata i aktivnosti. Prva su umjetnički kulturološki izdavački projekti koje će Ministarstvo kulture inicirati kroz godišnje programe saradnje sa nacionalnim, kulturnim i obrazovnim institucijama i ministarstvima u duhu intersektorskog koncepta.

Drugi nivo sadržaja će biti projektni konkursi za sektor kreativnih industrija u funkciji produkcije sadržaja koji referiše na inovativne oblike prezentacije identiteta uz primjenu savremenog dizajna i multimedije. Na taj način želimo da priču o identitetu usmjerimo ka mladima, ka digitalnom okruženju i svim onim medijima i savremenim načinima komunikacije koji su čitljivi kako u domaćem, tako i u međunarodnom kontekstu.

Treći kontekst programa, odnosno sadržaj jesu programski konkursi za razvoj projekata istraživanja kulture, kulturnih vrijednosti, crnogorske kulturne istorije, istorije i teorije kulture u saradnji sa akademskom zajednicom Crne Gore, dakle, univerzitetima, fakultetima i institutima, kao i sa nezavisnim istraživačima i njihovu primjenu u razvoju kulturnih politika.

Na osnovu koncepta koji sam izložio i koji objašnjava osnovne ciljeve i metode realizacije programa, jasno proizilazi da je pitanje identiteta i njegova promocija u funkciji održivog razvoja, što predstavlja novi pristup u njegovoj valorizaciji. Mi ovim programom želimo da uđemo u savremenu produkciju značenja i da priču identiteta izmjestimo iz neke primarne samo akademske i samo uže komunikacije. Pitanje identiteta treba da bude zaista pitanje vrijednosti ljepote, osjećanja i to je ono što zapravo treba dodatno raditi i u procesu evroatlantskih integracija, koje će u tom danu ili u procesu otvoriti mnoga pitanja kako i sa čim zapravo možemo predstavljati i dati doprinos evropskom kulturnom identitetu i Evropi kroz njenu različitost.

Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 15:02:32)

Hvala Vam, ministre Ljumoviću.

Sada pravo na komentar ima poslanica Aleksandra Vuković.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (31.05.17 15:02:38)

Uvaženi ministre Ljumoviću, zahvaljujem na preciznom odgovoru i zahvaljujem na onome što sam ja i kao članica Odbora za prosvjetu, kulturu, nauku i sport ošetila kad sam pročitala ono što ste bili u pravu da me ponukalo da Vam postavim ovo pitanje. Dakle, akcioni plan. Pero Šoć je zborio da kulturna politika nije neka iskra koja se tek pojavi pa ugasi. Ovo što ste naveli da ćete sistemski pristupiti ovom problemu, dakle, i u oblikovanju i prije svega stvaranju identiteta, jer vidimo da postoji neki otpor. Prema tome, mi stvaramo identitet - naravno da ga stvaramo i što ste stavili fokus na ono što će biti taj stvoreni crnogorski identitet je dobra poruka, čini mi se, crnogorskoj javnosti koja dolazi iz Ministarstva kulture i od Vas lično. Mislim i da će identitetske priče baš zbog ovoga što kažete da ih treba izmjestiti iz tog akademskog ili priča u akademijama i izmještanjem na jedan drugi nivo da javnost bude upoznata više sa tim što su politike samog Ministarstva kulture. Na kraju izazvana i pozvana da komentariše to što se posebno odnosi na ono što kažete da je fokus koji stavljate na mlade, a to je multimedija i savremeni dizajn kome ćete posvetiti posebnu pažnju, je još jedan vid otvorenosti, spremnosti da se komunicira. To jeste najbolji doprinos stvaranju imidža ove države i najzad ovog trećeg dijela u Vašem programu, a to je promocija kako konačno strateški predstaviti ono što jeste kultura, kulturni identitet Crne Gore javnosti - kako našoj, tako i međunarodnoj. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 15:04:26)

Hvala Vam, kolegice.

Ovim smo završili dio poslaničkih pitanja postavljenih ministru kulture. Prelazimo na najavljeni red i na pitanja za ministra Nikolu Janovića, ministra sporta.

On ima samo jedno pitanje i to pitanje postavio je poslanik Filip Vuković.

Riječ ima Filip Vuković.

FILIP VUKOVIĆ (31.05.17 15:04:53)

Hvala.

Na osnovu Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru sporta sam postavio sljedeće pitanje:

Da li ste prilikom Vaše posjete Pljevljima u aprilu ove godine, ovo pitanje sam htio da postavim prošlog mjeseca ali nisu bila na dnevnom redu pitanja ministrima, upoznati sa problemom funkcionisanja sportskih objekata u toj opštini? Prije svega, mislim na Sportski centar Ada, koji je već četvrti put isključen sa energetske mreže do daljnijega i danas naravno nema napajanja električnom energijom zbog duga u iznosu od 32 hiljade eura i nalazi se u izuzetno teškoj finansijskoj situaciji. Da li u narednom periodu Ministarstvo sporta namjerava da se bavi rješavanjem ovih i sličnih problema koji onemogućavaju pružanje osnovnih usluga korisnicima sportskih objekata?

Kratko obrazloženje. Sportski centar Ada DOO Pljevlja je privredno društvo osnovano 02. februara 2004. godine od strane Rudnika uglja AD Pljevlja, Opštine Pljevlja, Direkcije javnih radova, Šumarskog preduzeća AD i korporacije "Jakić". To su bile sve firme koje su tada egzistirale po tim nazivima. Na osnovu Izvještaja o procjeni vrijednosti sportske dvorane i zapisnika o konačnom obračunu vrijednosti izgradnje objekta dvorane, definisani su i vlasnički odnosi u društvu sa ograničenom odgovornošću tako da je većinski vlasnik u iznosu od 83,84% Vlada Crne Gore, ostatak Opština Pljevlja 10,45% i ostali donatori.

Na osnovu dugogodišnjeg praćenja rada Sportskog centra Ada utvrđeno je da za optimalno funkcionisanje sportske dvorane budžet koji uključuje sve troškove na godišnjem nivou plate, doprinose zaposlenih, električnu energiju, troškove za ugalj, komunalne obaveze, troškove vode, potrošni materijal i tako dalje iznosi oko 200 hiljada eura na godišnjem nivou. Sportski centar Ada ima samo osam zaposlenih. Znači, objekat od preko četiri i po hiljade kvadrata sa toplanom snage 2MW i mogućnošću da grije 15 hiljada kvadrata. Trenutno grije i gradski stadion, a /Prekid/ da grije i starački dom koji je u završnoj fazi. Znači, jedan takav objekat ima osam zaposlenih i to je jedini objekat ili jedine preduzeće, firma u Crnoj Gori koji ima tako mali broj zaposlenih a tako važnu ulogu. Pretpostavljam da svi sportski centri u Crnoj Gori imaju pet do deset puta više zaposlenih. Sa takvim brojem zaposlenih ne može da posluje ekonomski opravdano.

U dosadašnjem radu Sportskog centra Ada je predstavljao mjesto okupljanja svih građana Pljevalja i prijatelja sporta i za 17 godina nije zabilježen ni jedan incident, mada je bilo pokušaja uništavanja imovine i narušavanja ugleda Sportskog centra Ada. Objekat sportske dvorane sa svim sadržajima i sistemima i danas je u perfektnom stanju i spreman je da pruži usluge sportistima i da organizuje najznačajnije međunarodne manifestacije, kao što je to i do sada rađeno. Od otvaranja pa sve do danas nikada nije zabilježen slučaj da Sportski centar Ada nije bio u mogućnosti da pruži adekvatne usluge svim svojim korisnicima, do ovaj put kada je jedna međunarodna utakmica rukometna koja je trebala da se održi u Pljevljima zbog ovog problema premještena u neki drugi grad.

Neophodno je da Valda Crne Gore zajedno sa Opštinom Pljevlja iznađe održiv model finansiranja sportskog centra kako bi bio dostupan svim sportistima i sportskim kulubovima i kako se ne bi desila situacija da naši klubovi svoje utakmice kao domaćini igraju u susjednim opštinama, što je bio slučaj prije izgradnje Sportskog centra Ada. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 15:09:51)

Hvala Vam, kolega Vukoviću.
Ima riječ ministar sporta Nikola Janović.
Izvolite, ministre.

NIKOLA JANOVIĆ (31.05.17 15:10:03)

Poštovani predsjedavajući, poštovani poslanici, poslaniče Vukoviću,

Uz prethodnu zahvalnost na postavljenom pitanju i Vašoj zabrinutosti koju ste izrazili u odnosu na finansijsko stanje Sportskog centra Ada, koristim priliku da odmah na početku istaknem da smo i sami svjesni dosta teškog stanja u oblasti sportske infrastrukture u određenim opštinama i da u skladu sa tim smatramo da je potrebno pronaći održiva rješenja za kontinuirano funkcionisanje sportskih objekata na teritoriji Crne Gore.

Prilikom moje nedavne posjete Opštini Pljevlja nisam imao priliku da obiđem navedeni sportski objekat, ni da razgovaram sa menadžmentom istog. Ističem da je povod mog dolaska bio obilazak škola u kontekstu ocjene stanja u oblasti školskog sporta, koji je, kao što ste vjerujem i upoznati, jedan od ključnih prioriteta Ministarstva sporta pa je i agenda koncipirana u tom kontekstu. Međutim, bez obzira na navednu okolnost, u saznanju sam da Sportski centar Ada ima određene finansijske probleme proistekle iz tekućeg poslovanja na koji i ukazujete u Vašem pitanju. Podsjetiću da je riječ o višegodišnjim problemima koji očigledno nijesu rješavani i koji za posljedicu imaju ovo o čemu Vi govorite. U odnosu na Vaše pitanje, šta će Ministarstvo sporta uraditi ovim povodom, podsjetiću da je uloga Ministarstva sporta da u oblasti sportske infrastrukture djeluje kroz investiciona ulaganja, odnosno kroz sanaciju ili izgradnju sportskih objekata, a ovo o čemu Vi govorite su problemi koji su nastali kao posljedica nagomilanog duga u okviru tekućeg poslovanja Sportskog centra, te navedeno pitanje nije u nadležnosti ovog resora.

U konkretnom slučaju, ovo je, prije svega, obaveza menadžmenta navedenog sportskog centra, a onda i institucija koje gazduju sportskim objektom Ada. To su: Ministarstvo finansija, Direkcija javnih radova, Opština Pljevlja i šumarsko preduzeće AD Pljevlja. Dodatno iznenađuje činjenica da je Ministarstvu sporta upućeno pitanje tim prije što navedene institucije kao osnivače pominjete i Vi u Vašem obrazloženju. Dodatno koristim priliku da Vas informišem da Ministarstvo sporta nikada nije dobilo dopis od Opštine Pljevlja i Sportskog Centra Ada koji se odnosi na problem finansijskog stanja navedenog sportskog objekta. No, kada već govorimo o konkretnom problemu, smatram da je mogao nastati samo iz dva razloga - ili da su u pitanju neodrživi izvori finansiranja tekućeg poslovanja navedenog sportskog objekta ili da je riječ o lošem poslovanju menadžmenta u prethodnom periodu koji je doveo do ovakvog stanja. U svakom slučaju, potrebno je napraviti analizu i utvrditi u čemu je problem kako se stvari ne bi rješavale kratkotrajno već kako bi se pronašlo održivo rješenje, a sve u korist ovog sportskog objekta i sportista koji ga koriste.

Sa druge strane, kada su u pitanju aktivnosti novoformiranog Ministarstva sporta u oblasti sportske infrastrukture, koristim priliku da istaknem da je u pripremi centralni strateški dokument u oblasti sporta, nacionalni program razvoja sporta za naredni četvorogodišnji period u kojem će jedan od ključnih prioriteta biti analiza stanja sportskih objekata u Crnoj Gori, te u tom kontekstu i predlozi za sanaciju postojećih i izgradnju novih u skladu sa realnom dugoročnom procjenom finansijskih mogućnosti. Zaključno, a kao već realizovanu aktivnost, istakao bih da smo zajedno sa Ministarstvom vanjskih poslova, a na osnovu dokumentacije dobijene od opština, predložili projekte za bazu podataka infrastrukturnih sportskih objekata /Prekid/ dostupna zainteresovanim međunarodnim donatorima za potencijalna investiranja. Zahvaljujem na pažnji.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 15:13:18)

Hvala Vam, ministre Janoviću.
Pravo na komentar ima poslanik Filip Vuković.

FILIP VUKOVIĆ (31.05.17 15:13:27)

Mogu da kažem da sam relativno zadovoljan odgovorom. Prvo, ako je Vlada većinski vlasnik objekta, ako ste Vi ministar naše Vlade, nisam pogriješio što sam uputio pitanje Vama. Osim ako Vi nemate problem u komunikaciji sa ministrom do koga sjedite gdje me upućujete da je to pitanje trebalo da bude ministru finansija.

Sad Vas pitam, ne morate da odgovorite, da li se slažete da je pogrešna teza koja je godinama u našem društvu da su sport, kultura ili sport i sportska kultura nadgradnja nad nekom bazom privrednom, ekonomskom? Mislim da je to pogrešna teza. Sport i kultura treba da budu baza, a sve ostalo treba da bude nadgradnja na to. Ako imamo kulturne, obrazovane i zdrave građane, možemo da nadgradimo bilo kakvu privrednu djelatnost ili nešto slično. U ovom slučaju, kad god dođu, neka ono što kaže narod "teška vremena", ekonomski problemi, prvo gdje se reže su kultura i sport. A sportski centri, sportski tereni, bazeni su osnova za bavljenje sportom ukoliko ne želimo da se vratimo u one olimpijske igre prije nekoliko hiljada godina, a i tada su postojali sportski objekti.

Menadžment sa osam radnika praktično bez tekućeg održavanja je održao jedan objekat koji je u izgradnji koštao skoro 10 miliona tadašnjih maraka, ali to je sada prevedeno. Znači, ne radi se o lošem vođenju objekta, nego o neriješenim vlasničkim odnosima, odnosno o potpunom zapostavljanju brige za sportskim klubovima koji egzistiraju po prirodi sporta u zatvorenim objektima. I ja očekujem od Vas da kao ministar sporta u saradnji sa resornim ministarstvima za koje smatrate da treba da uzmu učešće u rješavanju ovog problema učinite da sportska dvorana ne dočeka i treći mjesec bez električne energije.

Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 15:16:13)

Kolega Vuković je u svom pravu na komentar odgovora postavio i dopunsko pitanje. Ministar ako procijeni, ima pravo na odgovor na dopunsko pitanje, kojim bi završili proceduru pitanja kolege Vukovića.

Izvolite, ministre.

NIKOLA JANOVIĆ (31.05.17 15:16:41)

Poslaniče Vukoviću, smatram da sam odgovorio apsolutno na sve ono što ste postavili u Vašem pitanju. Imam izuzetne odnose sa Ministarstvom finansija i nijesam ih pomenuo ja, nego ste ih pomenuli Vi u obrazloženju. Dakle, Ministarstvo finansija, Direkcija javnih radova, Opština Pljevlja i Šumarsko preduzeće AD Pljevlja. Smatram da je svakako ovo pitanje koje najprije vi u Opštini treba da riješite između sebe i da na kraju se uputite prema ministarstvima.

Ministarstvo sporta je, kao što znate, nastalo prije šest mjeseci upravo iz potrebe da se mnogo stvari sistemski riješe i budite ubijeđeni da ćemo i sa ovakvim događajima i sa svim drugima na koje nailazimo u budućnosti se suočiti, rješavati. Kao što znate, u ovom mandatu planirali smo da donesemo novi zakon o sportu koji će riješiti ove vlasničke probleme. Ostajem pri stavu da i menadžment i oni koji gazduju ovim objektom očigledno nijesu na pravi način vodili računa o tome čim je dug ovoliki ostao za struju.

Što se tiče Vaše druge konstatacije, sa njom sam saglasan - apsolutno da kultura i sport treba da budu baza na koju će se nadograđivati sve drugo.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 15:18:25)

Zahvaljujem, ministre Janonviću.

Sad prelazimo na novi krug pitanja. Imamo pitanje za Ministarstvo unutrašnjih poslova, ministra Nuhodžića. Pitanje ima kolega Andrija Popović.

Izvolite, kolega.

ANDRIJA POPOVIĆ (31.05.17 15:18:47)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Poštovana Skupštino, uvažene građanke i građani Crne Gore crnogorske dijaspare, poštovani predstavnici Vlade,

Poslaničko pitanje Liberalne partije ministru unutrašnjih poslova Mevludinu Nuhodžiću glasi:

Što država planira da preduzime kako bi se istinski, uz opipljive i mjerljive rezultate, stalo na put devastaciji Jadranskog mora, Skadarskog i drugih jezera, kao i rijeka u Crnoj Gori, koju, prema svjedočenju i apelima mještana, sportskih klubova, udruženja, nevladinih organizacija i dobronamjernih građana svakodnevno sprovode pojedinci i organizovane grupe dinamitaša i raznih drugih krivolovaca (od noćnog ronjenja bocama do izlova prstaca) u našem moru, jezerima i rijekama, kako sa obale tako i brodova?

Zašto se ne primjenjuju striktno odredbe nekoliko zakonskih tekstova, koje je donio ovaj dom, a sankcionišu nezakoniti ribolov eksplozivom, stavljanje u promet tako prikupljenih morskih organizama, kao i krijumčarenje i neovlašćeno rukovanje i držanje eksplozivnih sredstava?

Obrazloženje. Decenijski problem izlova robe eksplozivom, kao dio iskrivljene tradicije i loših navika, ne samo da opstaje na našem Primorju, jezerima, rijekama, već je Crna Gora ako pogledate izvještaj i podatke koje objavljuju i prenose ne samo domaći mediji već i regionalni portali, specijalizovani ronilački ribolovni forumi, označena kao crna tačka i svojevrsni raj za dinamitaše u regionalnim okvirima. Ne sporeći obim poslova i kompleksnost zadataka koji se stavljaju u prvom redu pred policiju, kao prvu liniju fronta u borbi sa raznim fondovima kriminala, očigledno je da su dosadašnje akcije prevencije i represije nedostatne, a svakodnevne detonacije o kojima izvještavaju pojedinci, društvene grupe i mediji naša tmurna stvarnost.

Treba li podsjećati da je najmanje jedno lice poginulo, a dvoje teško povrijeđeno od rukovanja eksplozivom u Budvi i Baru na isturenim rtovima i stijenama u proteklih nekoliko godina. Koliko je poznato javnosti, niko od dinamitaša nije procesuiran za nedozvoljeno držanje eksploziva i ugrožavanje života, niti je završio u zatvoru koji je predviđen krivičnim normama kao sankcija za tu vrstu aktivnosti. Ako baš nemamo senzibiliteta za uništavanje morskih organizama, katastrofalne efekte koje je eksploziv i recimo vađenje prstaca proizvode za morskog ekosistema, onda stvari treba postaviti iz ove perspektive - ubijena riba. Nezakonito izvađene školjke vraćaju nam se kao bumerang kako u pogledu činjenice da je riječ o devastaciji prirodnih i državnih resursa, tako i kao stvaranje slike užasnog imidža za jednu turističku zemlju. Prema riječima pobornika sportskog i turističkog ronjenja, podmorje Crne Gore pruža izuzetne uslove za valorizaciju resursa kroz ronjenje na olupinama, grebenima, uvalama i pećinama razne vrste sportskog ribolova, ali sve to nije moguće ako vam iznad glava može završiti eksploziv.

Ništa manje bitno pitanje je kako ubijena riba i nedozvoljeni organizmi završavaju na tržištu i zašto se takva crna trgovina toleriše. Ako nema resursa i dovoljno ljudi da se nadzor sprovede, onda valjda kao odgovorna država za more, kao dio naše teritorije, moramo stvoriti uslove za sprovođenje kontrole na valjan način. Ako nema uslova za kontrolu u dnevnim uslovima i ulaženje u trag dinamitašima, teško je reći da se noću ne vide lampe pod vodom zbog kojih more noću na nekim pozicijama izgleda kao podvodna magistrala.

Na kraju, ali ne i manje bitno, da li jedna država članica NATO-a može i smije da dozvoli pojedincima ili što je još ozbiljnije nezakonitoj družini, a postoje ozbiljne sumnje da je riječ o krivičnim djelima sa elementima korupcije, organizovanosti, da na otvoreni način bacaju rukavicu u lice institucijama, organima i cijeloj javnosti i to u eri modernih tehnologija.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 15:23:23)

Hvala Vam, kolega Popoviću. Mislim na ovo što ste prekoračili vrijeme apsolutno je nebitno u odnosu na važnost teme koju ste postavili. I ja sam ozbiljno zainteresiran za odgovor koji će nam dati ministar Nuhodžić.

Riječ dajem Mevludinu Nuhodžiću.

MEVLUDIN NUHODŽIĆ (31.05.17 15:23:50)

Hvala Vam.

Poštovani predsjedavajući, poštovane poslanice i poslanici, uvaženi poslaniče Popoviću, hvala Vam na postavljenom pitanju. Ovo je zaista pitanje koje je važno, koje zaslužuje pažnju i naravno iz ovog odgovora vidjećemo koje mjere i aktivnosti planiramo da sprovedemo da bismo promijenili situaciju u odnosu na ove konstatacije o kojima Vi govorite i sa kojima se ja u najvećem dijelu slažem.

Nezakoniti neprijavljen ribolov nije samo problem sa kojim se suočava Crna Gora, već predstavlja problem i mnogih zemalja. Ali, to nama nije opravdanje. Takav ribolov izaziva niz negativnih ekonomskih, socijalnih, ekoloških i pravnih posljedica bez obzira da li je u pravnom sistemu prepoznat kao krivično djelo iz Krivičnog zakonika Crne Gore, a jeste - član 326 Nezakonit ribolov, ili neko drugo društveno opasno djelo propisano kao kažnjivo drugim pravnim aktima Zakonom o slatkovodnom ribarstvu. Ova pojava često je povezana sa drugim kriminalnim aktivnostima, ugrožava bezbjednost ljudi, hrane dovodeći u pitanje ne samo opstanak eko sistema, već i održivost ekonomske zajednice čiji prihodi direktno zavise od eksploatacije ribljeg fonda. Zbog toga su navedeni oblici ribolova zabranjeni i kažnjivi ne samo na nacionalnom, već i na međunarodnom nivou.

U Crnoj Gori se lov ribe, protivno važećim propisima, u zavisnosti od okolnosti kvalifikuje kao krivično djelo - nezakonit ribolov. U prethodnom periodu 2016. i prva četiri mjeseca 2017. godine službenici sektora policije, opšte nadležnosti Uprave policije Ministarstva unutrašnjih poslova registrovali su i procesuirali 14 krivičnih djela iz člana 326 Krivičnog zakonika Crne Gore Nezakonit ribolov. U istom periodu u sektoru granične policije u vezi aktivnosti na sprečavanju nezakonitog izlova ribe evidentirani su sljedeći rezultati: u izvršenju krivičnih djela nezakonit ribolov zatečeno je ukupno 21 lice; u izvršenju prekršaja iz člana 51, u vezi člana 27 stava 1 tačke 2 Zakona o slatkovodnom ribarstvu zatečeno je ukupno 30 lica. Tokom navedenih aktivnosti oduzeti su sljedeći predmeti vezani za nezakoniti izlov ribe: plovila 15 komada, jezerske ribe oko 1700 kg, morske ribe 100 kg, mreže za izlov riba 90 komada, pretvarači električne energije, agregati sa sondom i akumulatorskim jedinicama namijenjenim za napajanje istih šest komada. Ovo ne navodim da kažem da posao koji je odrađen je dovoljan. Ova statistika govori da posao može biti odrađen mnogo bolje sa većim rezultatima nego što su navedeni u ovoj statistici. Dosadašnje akcije, slažem se sa Vama, su nedovoljne i nedostatne. Iz ove statistike izvlačimo pouku šta dalje da radimo.

U navedenom periodu sa službenicima Nacionalnog parka Skadarsko jezero realizovano je ukupno 229 zajedničkih aktivnosti u cilju sprečavanja ilegalnog izlova ribe. Država je prepoznala ovaj problem i u njegovom rješavanju u narednom periodu dala poseban prioritet.

Na 26. sjednici Vlade Crne Gore održanoj 18. maja 2017. godine, Vlada je usvojila Informaciju o upotrebi eksplozivnih naprava i drugih nedozvoljenih alata u svrhu ulova ribe sa prijedlogom mjera za suzbijanje nezakonitog ribolova. Ocijenjeno je, između ostalog, da se na ovaj način nanose trajne i nepopravljive štete biodiverzitetu, kvalitetu i bezbjednosti hrane, dok su registrovani ribari kojima je ulov ribe osnovni i jedini izvor prihoda izloženi nelojalnoj konkurenciji.

U raspravi na navedenu temu ocijenjeno je da i pored napora koji su učinjeni u prethodnom periodu nelegalni ribolov, posebno upotreba eksplozivnih naprava i dalje predstavlja veliki izazov.

Takođe, konstatovano je da je potrebno posebnu pažnju posvetiti hitnom identifikovanju i adekvatnom procesuiranju ne samo počinitelaca ovih krivičnih djela, već i razotkrivanju kompletnog lanca nabavke eksplozivnih sredstava i drugih protivzakonitih alata koji se koriste u ovim ilegalnim aktivnostima. Službenici Uprave policije Ministarstva unutrašnjih poslova će u saradnji sa inspektorima za ribarstvo i službenicima Javnog preduzeća za nacionalne parkove Crne Gore vršiti kontinuirano praćenje i kontrolu nelegalnih ribolovnih aktivnosti na moru, jezerima i rijekama.

Takođe će pružiti asistenciju inspektorima za ribarstvo prilikom vršenja kontrola prodajnih mjesta ribe i drugih vodenih organizama koji potiču iz ulova. Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja izradiće godišnji plan inspeksijske kontrole sa ciljem suzbijanja nelegalnog ribolova u Crnoj Gori. Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja i Uprava za inspeksijske poslove formiraće radnu grupu za sprovođenje mjera u cilju suzbijanja nezakonitog ribolova i Vladi kvartalno dostavljati izvještaj o sprovedenim mjerama i aktivnostima, kao i o ostvarenim rezultatima.

Imajući u vidu navedeno, kao i kontinuirane aktivnosti koje sprovodi Uprava policije, Ministarstvu unutrašnjih poslova sprečavanje pomenutog krivičnog djela će biti prioritet i u narednom periodu kako kroz samostalnu aktivnost Uprave policije u okviru svojih nadležnosti i ovlašćenja, tako i saradnji sa ostalim državnim institucijama, nadležnim inspeksijskim službama, sportskim udruženjima, lovočuvarskim službama, NVO sektorom iz ove oblasti.

Posebno je značajno da pravosudni organi pooštire kaznenu politiku i adekvatno sankcionišu nezakoniti ribolov, kao i druge nezakonite aktivnosti u vezi sa tim. Do sada to nije bilo adekvatno u odnosu na štetu i na ovu pojavu koja je sve prisutnija. Vjerujem da ćemo zajedničkim aktivnostima postići očekivani rezultat na suzbijanju ove pojave. Hvala vam.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 15:31:19)

Hvala Vama, ministre.

Neću prekršiti puno Poslovnik i komentarisati Vaš dio iako nemam pravo, ali sigurno da Vaš odgovor zahtijeva veliku pažnju u nastavku našeg rada.

Pravo na odgovor ima poslanik Andrija Popović.

Izvolite. Komentar.

ANDRIJA POPOVIĆ (31.05.17 15:31:46)

Zahvaljujem, potpredsjedniče, i na dodatnom naporu Vašem. Ovaj veliki problem koji imamo tišti mnogo ljudi u Crnoj Gori, a i čitavu zajednicu. Ovo je višedecenijski problem koji se lako ne rješava, ali osjećam volju kod ministra unutrašnjih poslova da se pojača akcija i da se kaže stop krivolovu. To je inače akcija koju su pokrenuli entuzijasti, mahom sportski ribolovci prije izvjesnog vremena, a tu se uključila i policija. Nije dovoljno da se uključi i policija. Moraju se ojačati lovočuvarska služba i inspeksijski organi. Znači, to mora biti jedna združena akcija.

Ono što još bih htio da dodam, jedan frapantan podatak je da se osim krivolova na crnogorskom primorju, moru, jezerima, rijekama, u krivolovu ubije u Crnoj Gori na nivou godine oko 200 hiljada ptica. Još jedan podatak frapantan, kad sam se pripremao za ovo pitanje sam naišao na to da na primjer na preko 2000 km hrvatske obale ukupno je osam crnih tačaka đe se krivolovi dinamitom, a u Crnoj Gori na 293 km naše obale takvih crnih tačaka je 48. Zatim, ministar je o tome govorio, ali ono što je zabrinjavajuće, na to ne može da utiče policija, tokom posljednjih godina više od 50% krivičnih prijava iz oblasti krivolova je odbačeno, a od tih prihvaćenih 20% imaju oslobađajuće presude. Mi se prema krivolovcima odnosimo veoma mlitavo. Vi ste rekli da je bilo 14 krivičnih prijava, krivičnih djela za nezakonit ribolov u prošloj godini, a osjećam potrebu da kažem i vjeru da će taj broj biti daleko veći, ali uz združenu akciju svih ovih organa o kojima sam govorio. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 15:35:15)

Zahvaljujem, kolega Popoviću.

Ovim smo završili pitanje ministru unutrašnjih poslova Nuhodžiću.

Prelazimo na pitanja ministru finansija Darku Radunoviću. Imamo dva pitanja. Pitanje je postavio poslanik Luid Škrelja, a neka se pripremi poslanica Ana Nikolić.

Izvolite, poslaniče Škrelja.

LUIĐ LJUBO ŠKRELJA (31.05.17 15:35:48)

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Uvaženi ministre, poštovane građanke i građani,

/Prekid/ praksom i na osnovu odredaba Poslovnika Skupštine Crne Gore, a u cilju pribavljanja potrebnih informacija o pojedinim pitanjima iz rada Vlade i sprovođenja utvrđene politike, uvaženom ministru finansija gospodinu Darku Radunoviću postavljam sljedeće pitanje:

Koliko je novca izdvojeno, a koliko je planirano ukupno da se izdvoji po osnovu umanjениh zarada funkcionerima iz kategorije A, B i C Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, kao i umanjenja svim zaposlenim u javnom sektoru čiji je koeficijent veći od 4,10 i za koju namjenu su opredijeljena ta sredstva?

Kratko obrazloženje. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, zarade funkcionerima iz kategorije A, B i C zakona su umanjene za 8% i određeno je da se istim zarada neće uvećavati za godine radnog staža ostvarene u periodu od 31. marta 2017. do 31. decembra 2018. godine. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru članom 48a određeno je, između ostalog, da se zaposlenima iz članova 22, 23, 24 i 27 citiranog zakona, čiji je koeficijent za utvrđivanje zarade veći od 4,10, osnovna zarada iz člana 12 stava 1 zakona u periodu od dana stupanja na snagu do 31. decembra 2018. godine umanjuje se za 1%. Odgovor sam tražio i dobio u pisanoj formi. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 15:37:57)

Hvala gospodinu Škrelji.

Ministar Radunović, odgovor.

DARKO RADUNOVIĆ (31.05.17 15:38:11)

Poštovani predsjedavajući, poštovani poslanici, poštovane poslanice, zahvaljujem poslaniku Škrelji na pitanju.

Odgovor je sljedeći: Članom 1 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaradama u javnom sektoru, objavljenom u Službenom listu Crne Gore br. 83/16, koji je stupio na snagu 1. januara 2017. godine, koeficijenti u tabeli sa zvanjima za grupu poslova A, B i C umanjени su za 8%. S tim u vezi, planirano je da će ušteda u budžetu za 2017. godinu biti oko 2,8 miliona eura na godišnjem nivou. Na mjesečnom nivou, na osnovu obračunatih zarada za januar 2017. godine utvrđeno je da umanjenje zarada iznosi oko 229.166 eura, dok će na godišnjem nivou iznositi 2.750.000 eura.

Takođe, članom 8 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, objavljenom u Službenom listu Crne Gore br. 21/17, koji je stupio na snagu 31. marta 2017. godine, propisano je, kako je to uvaženi poslanik Škrelja već rekao, da se radi sanacije deficita budžeta Crne Gore, odnosno budžeta lokalnih samouprava zaposlenim iz članova 22, 23, 24 i 27 ovog zakona, čiji koeficijent za utvrđivanje zarade je veći od 4,1, osnovna zarada iz člana 12 ovog zakona u periodu od dana stupanja na snagu ovog zakona do 31. decembra 2018. godine umanjuje za 1%. S tim u vezi, planirano je da će ušteda u budžetu za 2017. godinu biti oko 2,8 miliona eura na godišnjem nivou. Na mjesečnom nivou, na osnovu obračunatih zarada utvrđeno je da je umanjenje zarada iznosilo 222.139 eura, što znači da će za devet mjeseci ono iznositi 1.999.251 euro.

Sada govorim o namjeni, što je sastavni dio pitanja. Smanjenje izdataka po osnovu bruto zarada predstavlja dio mjera fiskalne konsolidacije u okviru mjera na prihodnoj i mjera na rashodnoj strani, definisanih predlogom mjera sanacije budžetskog deficita i javnog duga. Uštede koje se ostvare po ovom osnovu, kao i efekti po osnovu drugih mjera usmjereni su na

osiguravanje održivosti javnih finansija i vođenje odgovorne politike u dijelu upravljanja nivoa deficita i javnog duga. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 15:41:32)

Zahvaljujem, ministre Radunoviću.
Pravo na odgovor ima kolega Škrelja. Izvolite.

LUIĐ LJUBO ŠKRELJA (31.05.17 15:41:41)

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Nemam da nikakvih dodatnih pitanja nego imam želju i volju da uvaženom ministru saopštim da sam zadovoljan odgovorom. Isto tako, želim da Vam zahvalim na blagovremenom, korektnom i konkretnom odgovoru za šta sam i postavio poslaničko pitanje. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 15:42:03)

Hvala vam, kolega Škrelja.
Sada prelazimo na drugo pitanje istom ministru koje je postavila poslanica Ana Nikolić.
Izvolite, kolegice.

ANA NIKOLIĆ (31.05.17 15:42:15)

Hvala, potpredsjedniče.

Uvažena Skupštino, poštovani ministre, građani i građanke Crne Gore,
Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru finansija gospodinu Darku Radunoviću postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Koliko je do sada naplaćeno poreskog duga na osnovu donijetih rješenja o reprogramu poreskih potraživanja?

Obrazloženje. Zakon o reprogramu poreskog potraživanja predstavlja dio opšte strategije za borbu protiv utaje poreza i poboljšanje naplate poreza. Donošenje ovog zakona imalo je za cilj naplatu poreskih potraživanja od poreskih obveznika koji zbog nelikvidnosti i poteškoća u svom poslovanju nisu bili u mogućnosti blagovremeno da izmire poreske obaveze. Primjena ovog zakona pruža podsticaj svim poreskim obveznicima u rješavanju upravo tih njihovih dubioza, da u svom poslovanju izmire sve dugove koje imaju prema Poreskoj upravi, s jedne strane, odnosno omogućava Poreskoj upravi bezbolniju naplatu poreza koji su ostali neizmireni do stupanja na snagu ovog zakona, sa druge strane.

Građani Crne Gore su u aprilu detaljno upoznati od strane direktora Poreske uprave o svim relevantnim podacima vezanim za primjenu ovog zakona, među kojima su visina poreskog duga za reprogram i broj podnijetih zahtjeva za reprogram, analitično za sve u opštine u Crnoj Gori.

Međutim, imajući u vidu da odredbe zakona predviđaju mogućnost otplate poreskog duga u najviše 60 rata, uz obavezu jednokratne uplate u iznosu koji čini 10% ukupnog poreskog duga u roku od 90 dana od dana donošenja rješenja o reprogramu, moje pitanje je posebno koliko je do sada naplaćeno poreskih potraživanja na osnovu donijetih rješenja o reprogramu obzirom da navedeni rok od 90 dana ističe tokom jula. Da li se prije zakonskog roka uspjelo naplatiti određenih sredstava i koliko?

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 15:44:23)

Zahvaljujem kolegini Nikolić.
Ministre, imate pravo na odgovor na postavljeno pitanje.

DARKO RADUNOVIĆ (31.05.17 15:44:40)

Hvala predsjedavajući.

Hvala uvaženoj poslanici Nikolić na postavljenom pitanju.

Ministarstvo finansija je dana 15.02.2017. godine raspisalo javni poziv za podnošenje zahtjeva za reprogram poreskih potraživanja i isti javni poziv je zaključen 1.04.2017. godine. Nakon isteka roka za podnošenje zahtjeva za reprogram, Poreska uprava je donijela rješenja o reprogramu. Tačan broj je 6595 poreskih obveznika koji su dobili rješenje o reprogramu poreskog duga. Ukupan iznos potraživanja za koji se zahtijeva reprogram 194,8 miliona eura, od čega je osnovni dug 172,2 miliona, a kamate 22,5 miliona eura.

Shodno pomenutom zakonu, obveznici kojima je odobren reprogram dužni su da izvrše jednokratnu uplatu u iznosu od najmanje 10% poreskog duga u roku od 90 dana od dana donošenja rješenja o reprogramu poreskog potraživanja. Rješenja o reprogramu su donijeta nakon isteka roka, odnosno najveći dio u aprilu 2017. godine, te rok za uplatu jednokratne naknade dopijeva najkasnije do jula 2017. godine.

Obaveze po osnovu jednokratne uplate za sve obveznike kojima je odobren reprogram utvrđene su u iznosu od 19,9 miliona, a do sada je uplaćeno 4,7 miliona eura. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 15:46:33)

Hvala Vam, ministre.

Poslanica Ana Nikolić ima pravo na komentar.

ANA NIKOLIĆ (31.05.17 15:46:39)

Hvala.

Zahvaljujem gospodinu ministru na odgovoru. U skoro mjesec dana smo imali prihod od skoro pet miliona eura i da bismo došli do krajnjeg roka od 90 dana, predstoji nam još nepunih 60 dana, što će reći da obveznici imaju pravo da to uplate u mnogo jačoj dinamici nego što je to bilo do sada. Tako da sa ovoga mjesta, iz ovog našeg uvaženog doma apelujemo na sve obveznike poreske da se potrudite da svoju obavezu naplate od 10% avans za reprogram po ovom zakonu izmire. Na taj način ćemo svi doprinijeti da ovaj zaista dobro osmišljeni zakon zaživi na opšte dobro i poreskih obveznika i države Crne Gore. U tom kontekstu ja imam i dopunsko pitanje za gospodina ministra, a to je:

Koji su očekivani efekti naplate poreskog duga do kraja godine i u narednim godinama imajući u vidu da plan upravljanja poreskim dugom traje do 2021. godine?

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 15:47:42)

Ministre Radunoviću, da li želite sada odgovoriti?

Izvolite. Odgovor na dopunsko pitanje kojim i završava procedura poslaničkog pitanja kolegini Nikolić.

Izvolite, ministre.

DARKO RADUNOVIĆ (31.05.17 15:47:55)

Hvala, predsjedavajući.

Tih podataka sa sobom uvijek imam dosta tako da mogu da dam odgovor.

Do kraja godine, ovi avansi od 10% i anuiteti su pet rata koje će ići, očekivana uplata bi trebala da bude 27,3 miliona eura u ovoj godini. U narednih pet godina za period od 2018. do 2020. godišnja uplata bi mogla da bude na nivou od 28 miliona za svaku godinu, a 2021. godine iznos od 16,4 miliona eura. To je posljednja godina reprograma. To su egzakni podaci, a vezani za ovaj reprogram duga o kojem smo govorili. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 15:48:54)

Zahvaljujem.

Sada prelazimo na pitanja koja su upućena Srđanu Darmanoviću, ministru vanjskih poslova. Imamo tri pitanja.

Prvo pitanje će postaviti kolega Papović i onda prelazimo na dva pitanja koja je postavio kolega Nikolić.

Na pitanja će odgovore dati, tako smo obaviješteni, gospodin Zoran Janković, vršilac dužnosti državnog sekretara za politička pitanja.

Izvolite, kolega Papoviću.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (31.05.17 15:49:32)

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Dame i gospodo poslanici, poslanice, drage kolege, poštovani građani,

Moje pitanje ministru vanjskih poslova je sljedeće:

Šta je Ministarstvo vanjskih poslova uradilo povodom uvredljivih i prijetećih izjava zvaničnih predstavnika Ruske Federacije o pristupanju Crne Gore Sjeveroatlantskom savezu ili NATO-u i povodom njihovog otvorenog miješanja u unutrašnje prilike u Crnoj Gori?

Obrazloženje. Nekoliko zvaničnih predstavnika Ruske Federacije su se tokom prethodne godine, naročito nakon održavanja parlamentarnih izbora u Crnoj Gori 16. oktobra 2016. godine, grubo miješali u suverene odluke crnogorskih građana i državnih organa. Suprotstavljali su se demokratskoj odluci Crne Gore da pristupi NATO-u, pokušavali da uređuju unutrašnje političke odnose u Crnoj Gori i prijetili izazivanjem nestabilnosti i sukoba u Crnoj Gori. U tome su se isticali: zamjenik sekretara Generalnog savjeta "Jedinstvene Rusije", potpredsjednik Državne dume i član Odbora za međunarodne poslove Državne dume Sergej Železnjak, ministar odbrane Ruske Federacije Sergej Šojgu i ministar spoljnih poslova Sergej Lavrov, odnosno portparolka Ministarstva spoljnih poslova Ruske Federacije Marija Zaharova.

Sergej Železnjak se u novembru 2016. godine grubo miješao u unutrašnje stvari Crne Gore i tadašnju opoziciju, mimo zvaničnih rezultata Državne izborne komisije, proglasio pobjednikom parlamentarnih izbora. Krajem decembra 2016. godine Sergej Železnjak je saopštio da se Crna Gora "nasilno uvlači u NATO i da to može dovesti do nestabilnosti u samoj zemlji". U februaru 2017. godine povodom odluke Administrativnog odbora crnogorske Skupštine o ukidanju imuniteta čelnicima Demokratskog fronta, Železnjak je crnogorske državne funkcionere nazvao političkim pustolovima koji mogu da izazovu nasilje praćeno žrtvama i daljom eskalacijom sukoba. U istoj izjavi je naveo da će Rusija sa njenim partnerima i istomišljenicima u Crnoj Gori, Srbiji, Bosni i Hercegovini ulagati napore kako bi se suprotstavila crnogorskoj vlasti. U maju 2017. Železnjak je izjavio da u Crnoj Gori vlada diktatura i da je Crnu Goru anektirao NATO. Dodao je i da bi bojkot Skupštine, zahtijevanje vanrednih parlamentarnih predsjedničkih i lokalnih izbora, kao i isticanje zajedničkog predsjedničkog kandidata moglo da obezbijedi promjenu režima u Crnoj Gori. Na sastanku u Moskvi u maju 2017. godine Železnjak je sa liderima Demokratskog fronta iskazao punu podršku predlogu Demokratskog fronta o vanstranačkoj ličnosti kao zajedničkom kandidatu opozicije na predsjedničkim izborima. Ministar odbrane Rusije Sergej Šojgu je u aprilu 2017. izjavio da je vojni potencijal Podgorice, odnosno Crne Gore ravan nuli. Šef ruske diplomatije Sergej Lavrov je u decembru 2016. godine izjavio da je "rukovodilac Crne Gore naprosto prekršio

sve svoje obaveze, svoja obećanja izdao Rusiju /Prekid/ loše". U decembru 2016. Lavrov je naveo da se Crna Gora mimo volje uvlači u NATO. Lavrov je potom u martu 2017. godine kazao da žali što je Crna Gora popustila pred ultimatumom - ili Rusija, ili NATO i odlučila da zanemari ekonomski aspekt i da žrtvuje odnose sa Rusijom i da je ta odluka na savjesti crnogorskih lidera. Portparolka ministarstva spoljnih poslova Ruske Federacije Marija Zaharova kritikovala je u martu 2017. godine presudu Vrhovnog suda u Podgorici gradonačelniku Opštine Plav. Zaharova je izjavila da se radi o političkom linču gradonačelnika Plava, jer je prije toga posjetio rusku republiku Čečeniju. Zaharova je tada navela: "Po našem mišljenju, slučaj protiv gradonačelnika Plava još je jedna demonstracija da je Crna Gora daleko od pravde i da je njena priroda selektivna i više instrumentalizovana za politički rat protiv disidenata". Zaharova je potom u aprilu 2017. izjavila da u Crnoj Gori postoji naglo širenje antiruske histerije i da vlast u Podgorici Crnogorcima nameće rusofobiju.

Ovakve izjave predstavljaju grube uvrede i otvoreno miješanje Ruske Federacije u unutrašnju i u međunarodnu politiku Crne Gore i u rad crnogorske izvršne, zakonodavne i sudske vlasti. Sugestije predstavnika Ruske Federacije o kandidatima za predstojeće predsjedničke izbore u Crnoj Gori predstavljaju dokaz da Ruska Federacija namjerava da i dalje vodi ovakvu politiku. S obzirom na to da između Crne Gore i Ruske Federacije postoje diplomatski odnosi na najvišem nivou, molim Ministarstvo vanjskih poslova da odgovori šta je uradilo povodom ovih javnih izjava. Hvala vam.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (31.05.17 15:54:20)

Hvala, kolega Papoviću.

Odgovor na postavljeno pitanje će dati gospodin Zoran Janković.

ZORAN JANKOVIĆ (31.05.17 15:54:25)

Gospodine potpredsjedniče, dozvolite da u ime ministra Darmanovića odgovorim na pitanje uvaženom poslaniku Papoviću.

Poštovane poslanice, poštovani poslanici, poštovani gospodine Papoviću,

Zahvaljujem na pitanju koje ste uputili u odnosu na koje ću predstaviti činjenice i okolnosti u pogledu postojećih međusobnih odnosa Crne Gore i Ruske Federacije.

Želim najprije da istaknem da Crna Gora vođena svojim vanjskopolitičkim prioritetima koji su izraženi u preambuli Ustava, odgovorno i dosljedno sprovodi svoju vanjsku politiku, uz istovremeno postojanje pune otvorenosti i spremnosti za dijalog i sugestije sa svim stranama, što je potvrđeno i kroz intenzivne bilateralne i multilateralne susrete na svim nivoima. Sprovedenjem odgovorne, izbalansirane i miroljubive politike Crna Gora nikoga ne ugrožava u bilo kom smislu već, naprotiv, pruža maksimalni doprinos za obezbjeđenje mira i stabilnosti u regionu i šire.

Ipak se tokom odvijanja integracionih procesa Crne Gore naišlo se na određena protivljenja i opstrukcije zvanične Moskve, koja su se mogla vidjeti prvenstveno u političkoj, a u posljednje vrijeme i u ekonomskoj sferi. Naročito je bilo evidentno direktno uplitanje u unutrašnje prilike u Crnoj Gori, što je kulminiralo poznatim dešavanjima na dan parlamentarnih izbora.

Sasvim je očigledno da Ruska Federacija u posljednje vrijeme pojačava aktivnosti koje su usmjerene ka diskreditaciji ekonomske saradnje s Crnom Gorom, što je vidljivo kroz zabranu uvoza mesnih proizvoda, vina i alkohola, a pojačan je pritisak na ruske turiste koji tradicionalno posjećuju Crnu Goru, pri čemu se plasiraju informacije koje nemaju nikakvog realnog uporišta, te se na taj način ugrožava turistički imidž Crne Gore. Negativnu konotaciju dopunjavaju često neodmjerene izjave visokih zvaničnika Rusije koje dolaze s najviših adresa: Državne dume, Ministarstva vanjskih poslova, Ministarstva odbrane, a ponekad se i rukovodioci navedenih institucija ne libe pretencioznih nastupa kada je Crna Gora u pitanju. U propagandnom djelovanju prednjače mediji Raša tudej i Sputnjik, prema kojima, u skladu sa dobrom praksom poštovanja slobode medija, Ministarstvo vanjskih poslova Crne Gore najčešće ne reaguje jer ih smatra autorskim djelima i smatra da ne predstavljaju zvanične stavove Ruske Federacije.

Ministarstvo vanjskih poslova u odnosu na navedene opstrukcije, maliciozne izjave, kao i problematične poteze koji dolaze iz Moskve reaguje pravovremeno, odmjereno, ali odlučno, jasno i u skladu s najboljom diplomatskom praksom. Želim da istaknem da ne postoji nijedna izjava data od strane zvaničnika iz Moskve koja nije pažljivo analizirana i, ukoliko je to zasluživala, na adekvatan način prokomentarisana kako od strane Ministarstva vanjskih poslova, tako i od strane predsjednika Crne Gore, predsjednika Vlade, predsjednika Skupštine. Predstavници Ministarstva kroz učešće na svim međunarodnim forumima i kroz bilateralne susrete na svim nivoima ističu značaj naših vanjsko-političkih prioriteta i nailaze na odobravanje relevantnih međunarodnih adresa.

Stav Crne Gore da njeni integracioni procesi nijesu uporeni ni protiv koga, a najmanje protiv tradicionalno prijateljskih zemalja veoma je poznat i prihvaćen od strane međunarodne javnosti. U skladu sa tim, nastavićemo da iznosimo pomenuti stav svim sagovornicima. Ovo posebno ističem iz razloga što se nadamo skorom popuštanju tenzija u odnosu sa Ruskom Federacijom, te stoga u procesu izgradnje dobrih odnosa dvije zemlje koji će se, sigurni smo, uspostaviti, najmanje što je potrebno u ovom trenutku su ishitrene reakcije i neprimjereni postupci. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 15:58:09)

Zahvaljujem, gospodine Jankoviću.

Sada dajem riječ kolegi Papoviću. Pravo na komentar.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (31.05.17 15:58:16)

Zahvaljujem, gospodine Jankoviću, na ovom odgovoru. Njime sam djelimično zadovoljan, jer smatram da je Ministarstvo vanjskih poslova trebalo snažnije da odgovori na svaku od ovih izjava koja je došla iz Ruske Federacije, tačnije od njenih zvaničnih predstavnika i državnih organa Ruske Federacije. Ovo ne govorim zbog toga što mislim da treba biti agresivan u spoljnoj politici jer smatram da Ministarstvo vanjskih poslova od obnove nezavisnosti vodi izuzetno dobru spoljnu politiku, ali govorim zato što mislim da ne treba, ipak, propustiti ovakve direktne uvrede na račun državnih organa Crne Gore i njihovih najznačajnijih ili najuticajnijih predstavnika. Smatram da se u javnosti stiče utisak da na ove optužbe iz Rusije mi nemamo toliko nedvosmislenu i jaku reakciju Ministarstva vanjskih poslova. Ne sumnjam da je ona u okviru međunarodnih odnosa, kontakata koje ima Ministarstvo vanjskih poslova zaista takva kao što Vi kažete, ali mislim da treba u javnosti odlučnije reagovati u skladu s onim što su pravila diplomatske službe. Ne treba nam nikakvo zaoštavanje, ne trebaju nam nikakve mjere koje mogu dovesti do radikalizacije ovih odnosa. Zato i pozdravljam mjere koje sprovodi Ministarstvo vanjskih poslova da se ta situacija relaksira. Ono što mislim da je dobro, a što radi Ministarstvo to je da ipak svojim postupcima priprema teren za trenutak kada će doći do poboljšanja ovih odnosa.

Smatram da je ova politika koju vodi aktuelna vlast u Rusiji, ustvari, samo slika te vlasti, a ne nikako slika cjelokupne Ruske Federacije. I, upravo ono što ste Vi rekli, to je juče potvrđeno zvaničnim podacima da imamo u dosadašnjem dijelu 2017. godine porast dolazaka ruskih turista u Crnu Goru. Zato i smatram da Ministarstvo vanjskih poslova u ovom kontekstu radi dobro, da vodi dobru politiku, da vuče dobre poteze i da će se svakako to pokazati u pravoj mjeri kada dođe do promjene ili ruske vlasti, ili da dođe do promjena u okviru ruske državne politike.

Do tada smatram da treba pažljivo pratiti sve izjave predstavnika Ruske Federacije jer su ovo grube uvrede, neprimjerene, složit ćete se, Vi to znate kao čovjek iz diplomatije, da je ovo jedan veliki atak, nasrtanje na Crnu Goru, odnosno njeno legitimno i demokratski izabrano državno rukovodstvo. Smatram da će potezi Ministarstva vanjskih poslova u narednom periodu sigurno biti adekvatni kao i do sada.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 16:01:20)

Hvala, kolega Papoviću.

Prelazimo na sljedeće pitanje.

Poslanik Miloš Nikolić postavio je dva pitanja. Izvolite, kolega Nikoliću, Vaše prvo pitanje.

MILOŠ NIKOLIĆ (31.05.17 16:01:33)

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Poštovani predstavnici, uvažene poslanice i poslanici, poštovani građani,

Na osnovu člana 187 stav 1 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Vladi Crne Gore, odnosno Ministarstvu vanjskih poslova postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Uvaženi ministre, kako komentarišete skandalozan postupak ruskih vlasti koje su na aerodromu Domodedovo zadržale našeg uvaženog kolegu poslanika Miodraga Vukovića na njegovom putovanju na međunarodni skup Centralnoevropske inicijative u Minsku? Da li ste nakon ovog nediplomatskog i uprkos svemu iznenadnog postupka u posjedu informacije koji sve građani i državni funkcioneri Crne Gore nijesu poželjni u Rusiji?

Dopustite da kratko i obrazložim. Kao što ste upoznati, u nedjelju večer, naš kolega prof. dr Miodrag Vuković, dugogodišnji poslanik, bivši predsjednik Odbora za međunarodne odnose i šef stalne delegacije Skupštine Crne Gore pri Centralnoevropskoj inicijativi zaustavljen je tokom službenog puta za Minsk u transfer zoni aerodroma Domodedovo. Iako je čak i laičkoj javnosti dobro poznato da je ovo samo nastavak destruktivne i politike revanšizma prema Crnoj Gori zbog njenog strateškog usmjerenja ka prosperitetnom i naprednom društvu naroda, sve zdravorazumne građane Crne Gore zatekla je informacija o zadržavanju uvaženog poslanika Vukovića i sprečavanja obavljanja državnih aktivnosti.

Informacija o tome koji sve građani i državni funkcioneri Crne Gore nijesu poželjni u Rusiji bila bi od velikog značaja za skoro sve građane Crne Gore kako bi mogli svoje predstojeće obaveze na pravi način organizovati, a da ne dođu u neprijatnost sličnu onoj koju je kolega Vuković imao. Ova informacija nije potrebna baš svima budući da imamo i u ovom domu kolege koji se zasigurno ne nalaze na toj listi zahvaljujući ispoljavanju bespogovorne lojalnosti prema interesima Rusije nasuprot interesima Crne Gore. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 16:03:27)

Hvala, kolega Nikoliću.

Sada riječ ima Zoran Janković.

ZORAN JANKOVIĆ (31.05.17 16:03:34)

Hvala, gospodine potpredsjedniče.

Poštovani kolega Nikoliću, u odnosu na pitanje koje ste postavili u vezi sa zadržavanjem gospodina Miodraga Vukovića, poslanika DPS-a u Skupštini Crne Gore, na aerodromu Domodedovo u Moskvi, želim da izložim sljedeće:

Ministarstvo vanjskih poslova Crne Gore je dan nakon pomenutog zadržavanja gospodina Vukovića na aerodromu Domodedovo pozvalo na razgovor ambasadora Ruske Federacije u Crnoj Gori Sergeja Nikolajeviča Gricaja kojom prilikom mu je uručena protestna nota i ukazano na neprimjereno ponašanje nadležnih ruskih organa tokom neopravdanog zadržavanja gospodina Vukovića, kada mu nijesu obezbijeđeni elementarni uslovi, posebno imajući u vidu njegovo narušeno zdravstveno stanje.

Ministarstvo je ukazalo na neadekvatno postupanje prema diplomatskom predstavniku Crne Gore u Ruskoj Federaciji, kojem prvobitno nije bilo dozvoljeno da stupi u kontakt sa našim poslanikom da bi nakon dužeg insistiranja i urgencija kod nadležnih na aerodromu, uspio da se sastane sa gospodinom Vukovićem radi pružanja neophodne pomoći.

Imajući u vidu da su pomenutim incidentom prekršena osnovna načela međunarodnog

prava, kao i praksa dobre diplomatske komunikacije, Ministarstva vanjskih poslova Crne Gore iskazalo je očekivanja da se što prije utvrde činjenice i razlozi u vezi sa ovim događajem.

Protestna nota je uručena i preko Ambasade Crne Gore u Ruskoj Federaciji, kojom prilikom je i zvanično zatražen spisak lica državljana Crne Gore kojima je zabranjen ulazak i prelazak preko teritorije Rusije na što smo dobili odgovor da spisak nije javan te da ga Rusija neće objaviti.

U odnosu na izjave portparolke Ministarstva vanjskih poslova Rusije Marije Zaharove da je Crna Gora prateći Evropsku uniju uvela sankcije Rusije, te da Rusija zadržala pravo da preduzme odgovarajuće mjere na osnovu reciprociteta uvodeći kao kontra mjeru sankcije Crne Gore, želim da istaknem da se Crna Gora u skladu sa svojim vanjsko-političkim prioritetima u kontinuitetu usaglašava sa odlukama Evropske unije koje se u vezi sa uvođenjem međunarodnih restriktivnih mjera donose u okviru poglavlja 31 Zajednička vanjska i bezbjednosna politika. Na liniji obaveza usklađivanja naše politike sa Evropskom unijom, uvedene su sankcije Rusiji, ali je, na osnovu člana 7 Zakona o međunarodnim restriktivnim mjerama, koji je stupio na snagu u januaru 2015. godine, propisano da Vlada Crne Gore donosi odluku o uvođenju restriktivnih mjera koje se objavljuju u Službenom listu Crne Gore, te je samim tim obezbijeđena puna transparentnost donijetih odluka za sva lica prema kojima se uvode restriktivne mjere.

Spisak lica kojima je zabranjen ulazak u Crnu Goru može se naći na sajtu Evropske komisije, o čemu je Ministarstvo informisalo odmah nakon uvođenja istih, dok spisak Rusije koji se odnosi na državljanke Crne Gore nije transparentan niti dostupan. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 16:06:26)

Hvala Vam, gospodine Jankoviću.
Pravo na komentar ima kolega Nikolić. Izvolite.

MILOŠ NIKOLIĆ (31.05.17 16:06:37)

Gospodine Jankoviću, hvala na odgovoru. Ako bih mogao da budem dovoljno slobodan da dam mišljenje u odnosu na ono što su bili potezi Ministarstva vanjskih poslova u ovih par dana unazad, pohvalio bih poteze, istakao tu odmjerenost koja jeste manir dobre diplomatske prakse a koje se, čini mi se, Ministarstvo vanjskih poslova Crne Gore pridržava kako i u ranijim slučajevima, tako i u ovom - iako sigurno nije bilo lako zadržati jednu dobru, lijepu i kulturnu mjeru usljed ovakvog ponašanja Ruske Federacije. Pratio sam ove događaje proteklih dana. Upoznat sam sa mjerama koje ste preduzeli, ali sam želio da kroz ovo poslaničko pitanje, zapravo i u ovom domu na neki način istaknem značaj, ili istaknem neprimjerenost ono što je bilo ponašanje Ruske Federacije prema uvaženom poslaniku Vukoviću. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 16:07:27)

Hvala, kolega Nikoliću.

Prije nego što pređemo na Vaše drugo pitanje samo da najavim - imamo poslije Vas kratku izmjenu. Neka se pripremi za pitanje kolegistica Marta Šćepanović, a postaviće pitanje ministru Purišiću.

Izvolite. Drugo pitanje, kolega Nikolić.

MILOŠ NIKOLIĆ (31.05.17 16:07:50)

Zahvaljujem.

Na osnovu člana 187 stav 1 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Vladi Crne Gore, odnosno Ministarstvu vanjskih poslova postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Uvaženi ministre, da li je u skorijem periodu planirano jačanje diplomatsko-konzularne

mreže Crne Gore u svijetu u smislu povećavanja kadrovskih kapaciteta, kao i otvaranja novih diplomatskih predstavništava? Koji su prioriteti Ministarstva vanjskih poslova u tom pravcu i da li postoje konkretni programi obuke naših mladih kadrova za diplomatske poslove u okviru Ministarstva vanjskih poslova?

Obrazloženje. Naša diplomatsko-konzularna mreža je, uostalom kao i naša država, u konstantnom razvoju od sticanja nezavisnosti. Postavljajući svoje strateške interese i vodeći računa o raspoloživim finansijskim resursima, Crna Gora je za kratak period uspostavila respektabilnu diplomatsku mrežu. Trenutno po broju i zastupljenosti na najvažnijim geostrateškim adresama omogućeno je kvalitetno i efikasno ostvarivanje spoljno-političkih ciljeva, ali postoji prostor i neophodnost za nastavkom jačanja naše diplomatsko-konzularne mreže u svijetu.

Takođe, neophodno je u skladu sa mogućnostima raditi na povećanju broja diplomatskog osoblja u određenim predstavništvima Crne Gore. Direktna povezanost sa pitanjem otvaranja novih predstavništava je potreba za jačanjem kadrovskih kapaciteta. Usavršavanje mladih kadrova koji u budućnosti treba da preuzmu vođenje našim ambasadama i misijama u svijetu treba da bude jedan od prioriteta Ministarstva vanjskih poslova. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALA GENC I NIMANBEGU (31.05.17 16:09:19)

Zahvaljujem kolegi Nikoliću. Dajem riječ gospodinu Zoranu Jankoviću.

ZORAN JANKOVIĆ (31.05.17 16:09:34)

Uvaženi gospodine Nikoliću, zahvaljujem i na ovom pitanju i interesovanju koje ste iskazali za naše ministarstvo. Jedan od ključnih aspekata uspješnog funkcionisanja je širenje diplomatske mreže i jačanje administrativnih kapaciteta.

Ministarstvo vanjskih poslova je kontinuirano angažovano na planu prilagođavanja unutrašnje organizacije i sistematizacije radnih mjesta. Nedavno na sjednici 10. marta 2017. godine Vlada Crne Gore je utvrdila Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, kojim su kao organizacione jedinice sistematizovana diplomatsko-konzularna predstavništva Crne Gore u inostranstvu, u čijem sastavu su 29 ambasada, osam stalnih misija i pet generalnih konzulata u kojima je trenutno raspoređeno 109 službenika.

Svjesni smo potrebe širenja naše diplomatsko-konzularne mreže, posebno imajući u vidu da 5. juna i zvanično postajemo nova članica NATO porodice i da smo u finalnoj fazi integracionih procesa u Evropsku uniju, što nosi brojne zahtjevne izazove za mlade kadrove crnogorske diplomatije. Odlučni smo da idemo u tom pravcu u skladu sa finansijskim mogućnostima.

Podjednako smo svjesni i odgovornosti pri realizaciji ove ideje, jer diplomatska mreža se ne može i ne smije širiti samo tehnički i formalno radi samog bitisanja velikog broja crnogorskih misija u inostranstvu, već zahtijeva kvalitetnu i efikasnu administraciju, odnosno adekvatno obučene i profesionalne mlade diplomate, koji će svojim radom omogućiti i uspješno funkcionisanje naših predstavništava i predstavljanje države Crne Gore u najboljem svjetlu.

To je dugotrajan proces za koji je potrebno vrijeme koje je pred nama, kontinuiran i sistematski rad na jačanju naših administrativnih kapaciteta i volja i želja mladih ljudi da uče, napreduju i rade. U tom cilju veliku pažnju poklanjamo osposobljavanju diplomatskog kadra. Organizaciona jedinica Ministarstva koja je članom 59 postojećeg Zakona o vanjskim poslovima prepoznata kao Diplomatska akademija za osnovni zadatak ima usavršavanje mladih ljudi i pružanje adekvatnih priprema kako za rad u Ministarstvu, tako i za rad u crnogorskim misijama.

Ministarstvo vanjskih poslova Crne Gore kroz djelovanje Diplomatske akademije sprovodi aktivnosti u cilju unapređenja profesionalizma i stručnosti službenika Ministarstva vanjskih poslova kroz sistematske i odgovarajuće obuke koje im pomažu da se pripreme za karijeru u diplomatskoj službi. To su opšti program obuke koji se organizuje od septembra 2015. godine i podrazumijeva konkretnu obuku službenika koja se realizuje u saradnji sa međunarodnim partnerima i drugi oblik konferencije, specijalizovani kursevi, kursevi stranih jezika, okrugli stolovi i stručne radionice iz oblasti međunarodnih odnosa, međunarodnog pregovaranja i vanjske politike u saradnji sa

nacionalnim i međunarodnim partnerima. Na taj način se doprinosi usavršavanju vještina i znanja diplomatskog kadra i pripremi novih generacija crnogorskih diplomata za izazove koji ih očekuju u međunarodnim odnosima i diplomatiji nastavljajući tradiciju Crne Gore.

Iako su sistematizacijom radnih mjesta definisane strukture za još dva diplomatsko-konzularna predstavništva Crne Gore, u ovom trenutku nije započeta procedura otvaranja novih diplomatsko-konzularnih predstavništava. Dakle, kao što ste i vi u Vašem obrazloženju rekli, u ovom trenutku smo skoncentrisani na jačanje kapaciteta postojećih diplomatskih predstavništava, a vrijeme će pokazati i politički odnosi sa našim zemljama partnerima da li će u međuvremenu doći do otvaranja novih diplomatskih predstavništava. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 16:12:56)

Zahvaljujem.

Pravo na komentar ne želi iskoristiti kolega Nikolić, tako da prelazimo na najavljeno pitanje posvećeno ministru rada i socijalnog staranja koje će postaviti koleginica Marta Šćepanović. Izvolite, koleginice.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ (31.05.17 16:13:19)

Hvala Vam.

Moje pitanje ministru rada glasi:

Da li zaposleni kojem je od strane poslodavca donijeto rješenje o neplaćenom odsustvu može zasnovati radni odnos na određeno vrijeme kod drugog poslodavca?

Obrazloženje. Što se tiče ovog pitanja imala sam u vidu da u praksi imamo slučajeve čak i među izvjesnim funkcionerima da zatraže neplaćeno odsustvo od svog poslodavca koje dobiju i onda zasnuju radni odnos na određeno vrijeme. Smatram da je izuzetno važno da povodom ovakvih dešavanja u praksi zaista čujemo mišljenje Vas kao nadležnog ministra u ovoj oblasti da li takva lica mogu i zasnovati radni odnos na određeno vrijeme kod drugog poslodavca. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 16:14:17)

Hvala, koleginice.

Izvolite, ministre.

KEMAL PURIŠIĆ (31.05.17 16:14:23)

Hvala, uvaženi potpredsjedniče.

Uvažena poslanice Šćepanović, u vezi Vašeg pitanja, navodimo da je odredbama Zakona o radu (Službeni list Crne Gore, broj 49 od 2008. do 53 2014. godine), propisano pravo zaposlenog na neplaćeno odsustvo sa rada za vrijeme i u slučajevima utvrđenim kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu.

Za vrijeme neplaćenog odsustva zaposleni ima pravo na zdravstvenu zaštitu za koju mu doprinos uplaćuje poslodavac, a druga prava i obaveze iz rada i po osnovu rada mu miruju.

Takođe, odredbama Opšteg kolektivnog ugovora (Službeni list Crne Gore broj 14 iz 2014. i 39 2016. godine) propisano je da zaposleni ima pravo na neplaćeno odsustvo sa rada u trajanju do 30 dana u kalendarskoj godini u sljedećim slučajevima: njega člana uže porodice usljed teže bolesti, liječenja o sopstvenom trošku, učestvovanja u kulturnim, sportskim i drugim manifestacijama od nacionalnog značaja, kada postoji saglasnost poslodavca i zaposlenog, kao i u drugim slučajevima utvrđenim granskim kolektivnim ugovorom, kolektivnim ugovorom kod poslodavca, odnosno ugovorom o radu.

Poslodavac može, na zahtjev zaposlenog, omogućiti odsustvo duže od 30 dana ako to ne

remeti proces rada.

Odredbe člana 10 stavovi 3, 4 i 5 ovog kolektivnog ugovora shodno se primjenjuju i kod ostvarivanja prava na neplaćeno odsustvo. Navedene odredbe ukazuju da je zaposleni u radnom odnosu kod poslodavca kod kojeg ostvaruje pravo na korišćenje neplaćenog odsustva.

Posebno ističemo da ukoliko je zaposleni kod tog poslodavca kod kojeg ostvaruje navedeno pravo u radnom odnosu na puno radno vrijeme, nema zakonskog osnova da zasnuje drugi radni odnos na određeno vrijeme kod drugog poslodavca. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 16:16:41)

Zahvaljujem, kolega Purišiću.

Pravo na komentar će iskoristiti koleginica Šćepanović.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ (31.05.17 16:16:48)

Hvala Vam, potpredsjedniče.

Ministre, hvala Vam na odgovoru. Željela sam taj odgovor da čujem od Vas kao nadležnog ministra i upravo iz ovog obrazloženja zaključujem da za vrijeme neplaćenog odustva zaposleni je i dalje u radnom odnosu kod poslodavca i da po isteku tog neplaćenog odsustva može da se vrati kod svog poslodavca. Ako imamo sve ovo u vidu kao što ste Vi već rekli, zasnivanje radnog odnosa kod drugog poslodavca ne može biti razlog za neplaćeno odsustvo s obzirom da je zaposleni već u radnom odnosu.

Zahvaljujem još jednom i smatram da je ovo Vaše mišljenje neophodno da sa Vama usaglasi Inspekcija rada povodom primjene zakona, jer Inspekcija rada upravo postupa suprotno. Smatra da tu nema kršenja zakona, a mislim da smo svi ovdje a pogotovo zaposleni u državnim organima da povodom primjene zakona se svi potrudimo da primjena zakona bude kako treba i da svi poštujemo zakone Crne Gore, bili mi poslanici, ili državni službenici, ili kao svaki građanin u Crnoj Gori.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 16:18:17)

Hvala, koleginice Šćepanović.

Vi znate kako su rekli - dva pravnik, tri mišljenja. O tome sigurno odlučuje sud ali ja se slažem sa Vama da moramo što više primijeniti zakon. Hvala.

Sada prelazimo na pitanja koja su upućena ministru Aleksandru - Andriji Pejoviću i ako se kolege slažu, na njih će odgovarati državni sekretar Radović.

Prvo pitanje je uputila koleginica Čatović.

MARIJA ČATOVIĆ (31.05.17 16:19:02)

Poštovani predsjedavajući, kolege i koleginice, poštovani predstavnici ministarstva, uvaženi građani,

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru evropskih integracija Aleksandru Andriji Pejoviću postavljam sljedeće pitanje:

U dosadašnjem toku pregovora o pristupanju Evropskoj uniji Crna Gora je bila izuzetno uspješna u ispunjavanju početnih mjerila za ostvarenje pregovora u čitavom nizu pregovaračkih oblasti. O tome svjedoči broj od 26 otvorenih poglavlja, čime smo zadržali ulogu regionalnog lidera u procesu evropskih integracija. Ipak, da bismo zadržali ovaj uspjeh uporedo sa otvaranjem novih pregovaračkih poglavlja, moramo raditi i na zatvaranju poglavlja o kojima intenzivno pregovaramo u prethodnih nekoliko godina.

Kakav je sveukupni plan za zatvaranje pregovaračkih poglavlja? Molim vas da se posebno osvrnete na očekivanu dinamiku tokom estonskog presjedavanja Savjetu EU kao i na 2018. godinu za koju se može raći da će biti ključna godina u procesu pregovora. Takođe, koji su to specifični izazovi koji mogu usporiti proces zatvaranja poglavlja?

Obrazloženje. Nakon skoro pet godina od zvaničnog otvaranja Pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji, Crna Gora se s pravom smatra liderom u regionu Zapadnog Balkana u procesu evropskih integracija. Mnogi evropski zvaničnici je vide kao prvu narednu članicu Evropske unije, što daje poseban podstrek sprovođenju daljih reformi i postizanju vidljivih rezultata u ispunjavanju standarda i prihvatanju vrijednosti na kojima se temelji Evropska unija. Kada sumiramo rezultate ostvarene u prethodnom periodu, sa zadovoljstvom konstatujemo da smo otvorili pregovor u 26 pregovaračkih poglavlja, što čini oko 3/4 svih pregovaračkih poglavlja. Ovo svjedoči o uspjehu cjelokupne administracije u ispunjavanju početnih mjerila koje je postavila Evropska komisija, strateškom planiranju daljih napora na usklađivanju sa pravnom tekovinom Evropske unije, kao i sprovođenju temeljnih reformi u posebno važnim oblastima kao što su vladavina prava, poštovanje ljudskih prava, izgradnja sigurnog tržišnog i investicionog ambijenta. Ipak, u ovoj fazi pregovaračkog procesa uspjeh Crne Gore se ne može mjeriti samo brojem otvorenih poglavlja, već i rezultatima postignutim na zatvaranju poglavlja u okviru kojih već neko vrijeme vrijedno radimo i postižemo rezultate. Zatvaranje poglavlja značiće i svojevrsno priznanje naših napora na usklađivanju zakonodavstva, postizanju opipljivih rezultata na terenu i svijesti da su preduzete reforme u korist svih naših građana. Stoga, da bi Crna Gora zadržala svoju leadersku poziciju i nastavila dobar tempo pregovora, očekujemo ulaganje dodatnih napora kako bismo se u narednom periodu mogli pohvaliti ne samo novim otvorenim poglavljima, već i zatvaranjem poglavlja u kojima smo ostvarili neophodan nivo spremnosti. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 16:22:29)

Zahvaljujem koleginići Ćatović.

Na Vaše pitanje odgovoriće državni sekretar Radović.

MIODRAG RADOVIĆ (31.05.17 16:22:40)

Hvala, potpredsjedniče.

Uvaženi poslanici, gospođo Ćatović,

Kao što ste rekli, ostvarili smo značajan uspjeh u prethodnom periodu, već narednog mjeseca slavimo pet godina od otvaranja pregovora i možemo reći da imamo jedan zadovoljavajući skor od 26 otvorenih poglavlja, od kojih su dva privremeno zatvorena.

Upoređujući sa nekom dinamikom prethodnih proširenja, neko bi se prevario i možda rekao da ne idemo toliko brzo. Ali, moramo imati u vidu prosto promijenjeni pristup u procesu pregovaranja i to ne samo onaj novi pristup Evropske unije koji podrazumijeva stavljanje fokusa na 23 i 24 poglavlje, već sveukupan pristup koji podrazumijeva i nešto složenija i oštrija mjerila za otvaranje poglavlja, kao i ona za zatvaranje poglavlja, ali ujedno i političku situaciju u cijeloj Evropskoj uniji i izazove sa kojima se ona sama suočava.

Uprkos svemu, pokazali smo da iako mala administracija sposobni smo da u jednom kratkom vremenskom periodu postignemo rezultate kao i one veće države članice iz prethodnih proširenja. Ali, naravno nećemo se zadovoljiti samo na tome, kao što ste rekli, već ćemo upravo naredna predsjedništva Evropske unije iskoristiti da ovaj skor povećamo.

Podsjetiću na ono što je predsjednik Vlade danas najavio, a to je da ćemo već do kraja malteškog predsjedništva moći da se pohvalimo dodatnim otvorenim poglavljima pravne tekovine, odnosno, prema našim informacijama, to će biti makar dva poglavlja iz one kritične mase gdje smo već ostvarili internu spremnost. I ono što je možda najvažnije a vezano za Vaše pitanje jeste i novo zatvaranje jednog poglavlja. To označava jedan novi proces, znači da ono što smo radili vrijedno u prethodnom periodu na završnim mjerilima imamo priliku valorizovati i na pravi način je to prepoznato od strane Evropske unije.

Što se tiče estonskog predsjedništva, naše su projekcije da će ono biti iskorišćeno za otvaranje preostalih poglavlja gdje smo ispunili početna mjerila i predali pregovaračke pozicije. Već sada naporno radimo na dva veoma kompleksna poglavlja kako bismo predali pregovaračke pozicije. U našim internim planovima to ćemo učiniti do jeseni. U pitanju su poglavlje 17 - Ekonomska i monetarna unija i naravno jedno od najkompleksnijih poglavlja u okviru pregovaračkog procesa, poglavlje 27 - Životna sredina. Tako da zavisno od internih procedura u Evropskoj uniji možda je upravo to ta kritična masa čije otvaranje očekujemo do kraja godine i, kao što možete vidjeti iz priloženog, u suštini već u narednom periodu očekujemo i zaokruženje procesa otvaranja. Da bismo se naravno fokusirali na ono što je najbitnije, a to je nastavak zatvaranja poglavlja. Tu imamo, takođe, jednu kritičnu masu poglavlja na kojima smo naporno radili od samog otvaranja i gdje možemo reći da smo ispunili jedan značajniji dio završnih mjerila i da polako vjerovatno do kraja godine možemo steći naše interne uslove za njihovo zatvaranje. Tu su, prije svega, poglavlje 7 - Inteliktualna svojina; poglavlje 20 - Industrijska politika i preduzetništvo; 21 - Transevropske mreže i poglavlje 10 - Informatičko društvo i mediji.

Što se tiče izazova koje ste pomenuli da li eventualno imamo u okviru procesa, nismo prepoznali neke interne izazove unutar države, koji nas mogu usporiti ili ugroziti ostvarenje ovog našeg vanjskopolitičkog cilja. Sve strukture koje su uključene naporno rade i ono jedino što može predstavljati interni izazov jesu vrijeme, jačanje administracije i finansijski resursi. Naravno, jačanje administrativnih kapaciteta je jedan proces koji ćemo morati da vršimo tokom cijelog procesa pristupanja, pa čak i u samom članstvu. To je meta koja se kreće, ne bih ga definisao kao definitivan izazov, ali svakako tu su i finansijski resursi koji su potrebni za određena infrastrukturna ulaganja za ispunjavanje završnih mjerila. Svakako to ne umanjuje našu posvećenost i naše su projekcije da ćemo bez problema u narednim godinama polako privoditi ovaj proces kraju.

Takođe, što se tiče nekih eksternih izazova, tu je opet negdje i potreba našeg prilagođavanja aktuelnoj političkoj situaciji u samoj Evropskoj uniji i činjenici da će u nekim periodima možda proces teći brže, nekada sporije, zavisno i od fokusa tema koje oni imaju unutar same Evropske unije, ali svakako uvjereni smo da će već u narednoj 2018. godini intenzitet procesa pregovora biti još jači kako na temelju onoga što je Crna Gora uradila, ali tako i na onim reformama što je sama Evropska unija uradila tokom 2017. godine.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 16:27:50)

Hvala Vam, sekretare Radoviću.

Prije nego dam pravo koje ima kolegunica Čatović, da najavim da se pripremi kolegunica Daliborka Pejović.

Sada ima pravo na komentar Marija Maja Čatović.

MARIJA ČATOVIĆ (31.05.17 16:28:09)

Uglavnom sam zadovoljna iako smatram da moramo uložiti više napora na bržem i efikasnom radu i mislim da kao član Odbora za evropske integracije koji će da prati i dalje kompletna poglavlja ćemo se maksimalno truditi da ono što se radi, što vi radite kao administracija se u praksi sprovede do kraja. I da se na osnovu te prakse koja je sprovedena u javnosti, tj. uopšte u primjeni da će ta kontrola od našeg odbora biti ubrzana da bi na kraju mogli da zatvorimo ta poglavlja. Mislim da je poglavlje 27 o kome ste Vi govorili jedno od najtežih poglavlja. Imaćemo puno problema, a i puno novca da bismo mogli to poglavlje da otvorimo i zatvorimo. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 16:29:19)

Zahvaljujem, poslanice Čatović.

Sada prelazimo na drugo pitanje koje je postavila poslanica Daliborka Pejović. Izvolite, kolegнице.

DALIBORKA PEJOVIĆ (31.05.17 16:29:34)

Hvala Vam.

Postavila poslaničko pitanje sledeće sadržine. Naravno, neću koristiti mogućnost da trošim vrijeme sa čitanjem obrazloženja, ali pitanje smatram da je na mjestu i zaista ću ga zbog odgovora koji očekujem pročitati integralno.

Kako ocjenjujete kapacitete lokalnih samouprava za korišćenje pretpristupnih fondova Evropske unije sa aspekta ljudskih resursa, projektnih timova, znanja, uključujući i obuke i finansijske resurse kofinansiranja i predfinansiranja projekata?

U kojoj mjeri su opštinama uspostavljene strukture za korišćenja fondova Evropske unije? U kojim segmentima je ostvaren napredak tokom finansijske perspektive 2007 - 2013. i koji su problemi i izazovi s kojima ćemo se suočiti u narednoj finansijskoj perspektivi 2014-2020? Koje su mjere koje se moraju preduzeti na opštinskom nivou u odnosu na ono što Vlada može pomoći u lokalnim samoupravama kako bi se kvalitetno pripremili za nastavak korišćenja ovih fondova u narednom periodu?

Dakle, što bi bilo kratko moje usmeno obrazloženje? Mi smo u okviru rada i redovnih aktivnosti Odbora za evropske integracije posjetili nekoliko crnogorskih opština i moram vam priznati moj utisak je da smo imali prilike da se sretnemo sa dvije percepcije, odnosno dva stila funkcionisanja i rada lokalnih uprava. Jedna je Opština Rožaje i druga Opština Tivat.

Dakle, u jednoj opštini faktički nemate nikakve elementarne uslove da koristite pretpristupne fondove Evropske unije, a u drugoj imate već definisan model. Zato je naša intencija, naše obećanje bilo upravo posjećujući ove opštine i u razgovorima sa najvišim njihovim predstavnicima da ćemo u Skupštini Crne Gore aktuelizovati ovo pitanje i zaista zamoliti Vladu da uz maksimalno ulaganje napora negdje osmisli model koji će biti opšteprihvatljiv za sve lokalne uprave da bismo im dali zaista mogućnost da se razmahnu u korišćenju pretpristupnih fondova, a ovo se posebno, po mommišljenju, odnosi upravo na opštine sjevernog regiona.

Na šta se definitivno ti ljudi žale? Prvo, ne postoje organizacione forme u aktima o sistematizaciji raznih mjesta koji se isključivo i parekselans ispostavljaju za ove potrebe. Nema stalnosti kadra koji treba da se bavi ovim problemima i, što je najgore, oni još uvijek nisu zadovoljni nivoom i dinamikom edukacija koji im se omogućava iz centralnog nivoa da bi mogli brzo, lako i efikasno da koriste ono što su opšta i specijalizovana znanja za završavanje ovih obaveza. Zato je naša molba i želja bila da kroz formu poslaničkog pitanja kao što je i moja koleginica Čatović rekla u redovnom radu na Odboru za evropske integracije ispratimo ovaj posao. U susret tome, mislim da će analiza koju ćete nam dati 6. juna, kada budemo organizovali jednu sjednicu sa zajednicom opština, biti jako dragocjena da bismo spoznali gdje se trenutno nalazimo i koliko zaista možemo pomoći i biti jedna dobra logistika lokalnim upravama u ovom segmentu njihovog rada.

Zaista smatram i ne naglašavam bez razloga sjeverne opštine. Vi znate, za realizaciju takvih projekata su važna kontributivna sredstva koja treba obezbijediti u budžetima lokalnih uprava. Nažalost, izgleda da u moru problema ili vjerovatno prioriteta koji su definisani, ovo baš i nisu prepoznati prioriteta, a trebali bi biti jer su oni svakako dodatna injekcija - i finansijska, i infrastrukturna, i logistička za nezavršene poslove ili nedostatak dovoljnog nivoa sredstava u lokalnim upravama da bismo jako važne projekte izfinansirali, realizovali na opštedobro upravo građana od kojih dolaze. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 16:33:08)

Hvala Vam, koleginice Pejović.

Riječ ima Miodrag Radović, sekretar ministarstva.

MIODRAG RADOVIĆ (31.05.17 16:33:16)

Hvala na pitanju.

Naravno, upravo prepoznajući značaj lokalne samouprave i činjenice da cjelokupni državni aparat se mora simulativno razvijati u procesu pristupanja Evropskoj uniji, Vlada je u prethodnom periodu vodila aktivnu politiku osposobljavanja kadrova, kao i jačanje administrativnih kapaciteta u tom smislu. Tu ne mislim samo na mandat ove Vlade, već mislim da je to kontinuirani proces još od početka upotrebe sredstava pretpristupne pomoći, odnosno od IPE 2007. Upravo smo u tim inicijalnim godinama sprovedli adekvatne projekte na obučavanje i uspostavljanje administrativnih struktura u opštinama. Konkretno mislim da podršku reformi lokalne samouprave, koja se sprovedla kroz dvije faze i podršku sprovođenja strategije obuke za lokalnu samoupravu u vrijednosti od preko šest miliona eura. Tu smo udarili temelje osposobljavanja kadrova. U njima je učestvovalo 14 opština. Od tada su se neke stvari promijenile kako u smislu organizacije opština, tako i u smislu administrativnih kapaciteta koji su se bavili time. U pravu ste, negdje je i problem zadržavanja kadrova koji se bave sredstvima pretpristupne podrške, ali uvjeram Vas da je to jedna od čestih tema na sjednicama Vlade jer je prepoznata ta potreba da se osobe koji se na kvalitetan način bave ovim projektima i donose novac u lokalne zajednice na pravi način stimulišu i zadrže da rade na tim poslovima.

Inače, kao rezultat svih ovih projekata i obuka sada imam situaciju da većina opština, znači preko 80% opština ima odgovarajuće administrativne strukture kako za programiranje projekata, tako i za praćenje njihove implementacije. U jednom dijelu ste u pravu da te strukture nijesu na pravi način definisane ili dovedene do kraja, ali Ministarstvo evropskih poslova upravo djeluje u tom smjeru, u saradnji i sa međunarodnim donatorima i koristeći međunarodnu ekspertizu, da razvije dalje te administrativne kapacitete. Jer, ono što smo pokazali u prethodnom periodu jeste da i trenutni kapaciteti lokalne samouprave jesu sposobni da povuku odgovarajuća sredstva. Predsjednik Vlade gospodin Marković danas je govorio o tome da je u prethodnom periodu 37,7 miliona eura povučeno direktno na lokalni novo što je ipak jedna zavidna cifra za crnogorske uslove. Naravno, mi nećemo da se zadovoljimo sa tim upravo zbog onoga što je predsjednik Marković najavio - da nas već u ovoj finansijskoj perspektivi očekuje dostupnost od oko 860 miliona eura koji nijesu namijenjeni samo za Crnu Goru već i za zemlje regiona, jer se odnose takođe na prekogranične i transnacionalne programe. Negdje smo cijenili da bi upravo trebali da iskoristimo taj faktor dobre osposobljenosti lokalne administracije da povučemo što veći dio sredstava, jer u suštini ova sredstva nijesu se odnosila samo na infrastrukturne projekte već smo tu imali dosta drugih vidova podrške u smislu kulturne saradnje u regionu, jačanja nekih turističkih ponuda i slično. To je ono što višestruko i sa multiplikativnim efektom može donijeti dobrobit građanima Crne Gore.

Što se tiče ostalih izazova koje ste pomenuli, takođe, predsjednik Marković je danas govorio o pitanju stvaranja takozvanog revolving fonda za opštine, jer je to nešto što je Vlada prepoznala da zbog nedostatka određenih tehničkih preduslova da blagovremeno jedinice lokalne samouprave reaguju sa svojom kontribucijom Vlada mora biti ta koja će na odgovarajući način obezbijediti pozajmicu jedinicama lokalne samouprave da bi one mogle blagovremeno i efikasno dati taj svoj doprinos da povuku još veći dio sredstava iz Evropske unije.

Da rezimiram - upravo pitanje koje ste uputili je nešto što je i Vlada prepoznala i Ministarstvo evropskih poslova kao nadležno za koordinaciju programiranja pretpristupne podrške. To je nešto na čemu kontinuirano radimo i što planiramo razvijati u naprednom periodu ne samo zbog ovog pretpristupnog dijela, već i zbog onoga što nas čeka nakon što uđemo u Evropsku uniju kada će na raspolaganju biti mnogo veći strukturni fondovi i u čemu moramo konkretno razviti sve administrativne kapacitete. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 16:38:11)

Zahvaljujem, gospodine Radoviću.
Poslanica Pejović, pravo na komentar.

DALIBORKA PEJOVIĆ (31.05.17 16:38:20)

Hvala. Zaista sam zadovoljna Vašim objašnjenjem u odnosu na pitanje koje sam postavila, uz jednu kratku dopunu ili bolje reći komentar na ono što ste rekli. Dakle, mi smo otprilike uspjeli da razbijemo dva pomalo stereotipno razmišljanje u odnosu na to kako Evropska unija gleda na zemlju kojoj treba da joj pristupe, a to je - da li je ona zasnovana na politici država članica, ili politici Evropske unije. Mislim, da u ovom segmentu možemo najbolje dokazati da se radi o politici Evropske unije, ali je, s druge strane, takođe jako važno da shvatimo da priče korišćenja evropskih fondova koji su nam stavljeni na raspolaganju u velikoj mjeri će determinisati činjenicu da li će Evropska unija pojedinačno prihvatati države, ili će prihvatati region u cjelini. Zato je važno da upravo korišćenje pretpristupnih fondova pogotovo za poslove prekogranične saradnje i realizaciju tih projekata na neki način osnažimo upravo ovaj regionalni pristup. Mislim da ćemo ukoliko i vi na nivou odbora intenziviramo aktivnosti u ovom pravcu, shvatimo sve više šta je realni život i njegovi problemi, a ne samo ono što je naša administrativna percepcija, biti možda, što bi meni bilo jako dragocjeno i za Crnu Goru jako važno, lideri u ovom smislu, dakle u korišćenju sredstava. Smatram da će nas to onda na najbolji način preporučiti upravo za ono o čemu ste Vi govorili, a to je buduće članstvo. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 16:39:49)

Hvala Vam, kolegice Pejović.

Ovim smo završili sa setom pitanja za Ministarstvo evropskih poslova. Nastavljamo sa Ministarstvom ekonomije i ministricom Dragicom Sekulić.

Prvo pitanje će postaviti kolegica Bakrač, a poslije nje neka se pripremi kolega Smolović. Kolegice Bakrač, izvolite.

MAJA BAKRAČ (31.05.17 16:40:19)

Hvala Vam.

Poštovani predsjedavajući, uvažene kolegice i kolege, poštovani građani Crne Gore,

Moje pitanje je upućeno ministarki ekonomije gospođi Dragici Sekulić. Znamo da je na sutrašnjem dnevnom redu Predlog zakona o nacionalnom brendu, pa me sa tim u vezi interesuje:

Šta je do sada urađeno po pitanju razvoja nacionalnog brenda Crne Gore, koje su dalje planirane aktivnosti, koji su prioriteti za naredni period i koji su kapaciteti za razvoj nacionalnog brenda Crne Gore?

Nacionalni brend zasnovan i razvijen na vrijednostima Crne Gore doprinosi prestižu i ukupnom ugledu zemlje, stvara pozitivan imidž države, čineći je atraktivnom i privlačnom. Zato je važno usmjeriti kapacitete i resurse svih institucija i ključnih aktera u društvu kako bi razvoj nacionalnog brenda dobio onu formu koja je neophodna i kako bi se gradio imidž koji Crna Gora i zaslužuje. Obzirom da se Crna Gora ne nalazi ni na jednoj od relevantnih globalnih lista koje objavljuju pozicioniranost pojedinih država u globalnoj javnosti, pa se samim tim i nacionalni brend Crne Gore ne nalazi na poziciji koja bi značila da možemo garantovati valorizovanje ekonomskog, istorijskog, kulturnog društvenog bogatstva i njihove upotrebne vrijednosti, od velikog je značaja uloga države u cijelom procesom. Zato se moje pitanje odnosi na to kada i koje su naredne aktivnosti države po ovom pitanju. Hvala vam.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 16:41:47)

Zahvaljujem kolegici Maji Bakrač.

Pravo na odgovor iskoristiće ministarka ekonomije, koju pozdravljam u ime svih nas, kolegica Dragica Sekulić. Izvolite.

DRAGICA SEKULIĆ (31.05.17 16:41:59)

Zahvaljujem, uvaženi predsjedavajući.

Uvažene poslanice i poslanici, poštovana gospođo Bakrač,

Zahvaljujem na Vašem pitanju i zahvaljujem na interesovanju za temu nacionalnog brenda.

Vi znate da je brz napredak globalizacije uslovio da je svijet jedno tržište u kojem se različite zemlje takmiče u tome koja će biti konkurentnija i koja će biti bolje prepoznata u jednom takvom globalnom tržištu. Crna Gora je od sticanja nezavisnosti u poziciji da se na jednak način u takvom jednom okruženju takmiči sa ostalim državama ne samo regiona, nego i širom svijeta.

I pitanje nacionalnog brenda i opšte označavanje Crne Gore nacionalnim brendom je jedno od neizostavnih pitanja u toj borbi za konkurentnost. Shvatajući neophodnost jedne takve borbe, mi smo u prethodnom periodu, kao što ste pomenuli, pripremili Zakon o nacionalnom brendu, koji će, nadam se, sutra izazvati dovoljno diskusije na sjednici Parlamenta kako bi u narednom periodu očekivali njegovo usvajanje i kvalitetnu primjenu.

U 2014. godini u Ministarstvu ekonomije osnovali smo poseban Direktorat za nacionalni brend, koji je, između ostalog, radio na pripremi ovog zakona koji će se sutra naći u skupštinskoj proceduri. Osim toga, sproveden je konkurs za izbor logotipa nacionalnog brenda. Izabrani logotip predstavlja vizualizaciju svih materijalnih i nematerijalnih vrijednosti države Crne Gore i njegova upotreba će u narednom periodu omogućiti sinhronizovano predstavljanje Crne Gore u inostranstvu. Ovim ovog logotipa nacionalnog brenda, pripremljen je i komunikacioni plan za njegovu upotrebu. Primjenom tog komunikacionog plana realizovaće se aktivnosti koje se odnose na predstavljanje i promovisanje nacionalnog brenda Crne Gore, a u cilju željenog pozicioniranja brenda države i domaće i inostrane javnosti. U svemu ovome je jako važno pomenuti dobru komunikaciju sa svim našim diplomatskim predstavništvima u inostranstvu, kao i sa diplomatskim predstavništvima drugih država u Crnoj Gori, kako bi zaživio crnogorski nacionalni brend i uopšte korišćenje nacionalnog logotipa crnogorskog nacionalnog brenda. U narednom periodu očekujemo sprovođenje istraživanja percepcije domaće i inostrane javnosti, a u cilju polazne osnove za izradu strategije razvoja nacionalnog brenda, koja će omogućiti unapređenje svih elemenata nacionalnog brenda i omogućiti razvoj i jačanje nacionalnog brenda.

Pored promocije, potrebno je raditi na edukaciji za početak nas, tj. različitih organa državne uprave i lokalnih samouprava o tome da naš logotip treba da postane znak prepoznavanja svih naših aktivnosti kojima Crna Gora nastupa u inostranstvu. Vi znate da imamo različite brendove kojima se dičimo, ali vjerujem da je logotip nacionalnog brenda ono što treba da bude znak prepoznavanja za sve ono što dolazi iz Crne Gore.

Naravno, važno je napomenuti da je ovo nešto što je potpuno nova priča u Crnoj Gori, da imamo jako mali broj kadrova i stručnjaka iz ove oblasti. Takođe je važno u narednom periodu i putem planiranja budžetskih sredstava i putem planiranja kadrovskih rješenja voditi računa o tome da što više ljudi angažujemo koji nam mogu pomoći u ovom smislu. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 16:46:21)

Zahvaljujem ministrici Sekulić.

Pravo na komentar neće iskoristiti koleginica Bakrač, izgleda da je zadovoljna odgovorom. Onda prelazimo na najavljenog kolegu Smolovića, a poslije kolege Smolovića idemo na set pitanja koje ima kolega Vuletić.

Izvolite, kolega Smoloviću.

PETAR SMOLOVIĆ (31.05.17 16:46:49)

Poštovani predsjedavajući, poštovani članovi Vlade, uvažene koleginice i kolege, poštovani građani,

Na osnovu članova 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministarki ekonomije

gospođi Dragici Sekulić postavljam sljedeće pitanje:

Koje konkretne programe podrške razvoju biznisa Ministarstvo ekonomije nudi u cilju poboljšanja konkurentnosti crnogorske privrede i koji su efekti već realizovanih programa?

Koje mjere preduzima Ministarstvo ekonomije u cilju prevazilaženja regionalnih razlika i jačanja proizvodnog sektora, sa akcentom na manje razvijena područja države? Konkurentnost poslovnog ambijenta Crnu Goru izdvaja među ekonomijama u regionu, ali je potrebno konstantno raditi na unapređenju istog, pa me u tom smislu interesuje da li smatrate da je direktna saradnja sa privrednicima ključna u procesu prevazilaženja biznis barijera i kakvo je iskustvo Ministarstva ekonomije u tom smislu?

Zamolio bih Vas, takođe, da posebno obratite i analizirate situaciju na sjeveru države po ovom pitanju iz razloga opštepoznatog zaostajanja sjevera u odnosu na prosječnu razvijenost države, posebno imajući u vidu visoku nezaposlenost na sjeveru. Tako da nam je svaka primjena ovih mjera u rješavanju ovog problema dobrodošla. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 16:48:09)

Hvala, kolega Smoloviću.

Sad pravo ima na odgovor ministrica Sekulić.

Izvolite.

DRAGICA SEKULIĆ (31.05.17 16:48:19)

Zahvaljujem posebno poslaniku Smoloviću zbog konstatnog interesovanja za ovu temu posebno kao nekoga ko je iz privrede. Ja ću gledati da što kraće objasnim koji su sve to programi, jer Ministarstvo ekonomije u saradnji sa drugim institucijama, kao što je Investiciono - razvojni fond, Sekretarijat za razvojne projekte realizuje veliki broj projekata za podsticanje investicija i razvoj biznisa u Crnoj Gori.

Ono što ste pomenuli je, a moram se i ja osvrnuti na to, da kroz sve ove programe, tj. kroz različite analize prilikom odobravanja ovih programa postoje različiti kriterijumi. Jedan od osnovnih kriterijuma koji prilikom tih vrednovanja nosi veliki broj bodova je gdje se planira taj projekat, da li je to u manje razvijenim opštinama, da li je to na sjeveru. To bi značilo da ako za isti posao konkuriše recimo kompanija iz Podgorice ili kompanija iz Bijelog Polja, kompanija iz Bijelog Polja će dobiti veći iznos sredstava baš iz razloga što podstiče razvoj poslovanja u sjevernoj regiji.

Da krenem od najkonkurentnijeg programa kojim se mi bavimo, a to je Uredba o podsticanju direktnih investicija. Vi ste vjerovatno vidjeli iz medija da je prekjuče bio krajnji rok za dostavljanje projekata. Po tom projektu, svako ko obezbijedi projekat čija je vrijednost ulaganja 500.000 eura i otvaranje najmanje 20 novih radnih mjesta, a za sjeverni region ako je to 250.000 eura i najmanje deset novih radnih mjesta, ima pravo na direktnu finansijsku podršku iz budžeta Crne Gore u iznosu od tri do deset hiljada eura po novozaposlenom licu, na osnovu kriterijuma propisanih podzakonskim aktom. To je, naravno, treći javni poziv. Na osnovu prva dva javna poziva zaključeno je šest ugovora o korišćenju sredstava. Ukupna vrijednost investicionih projekata koji se realizuju, shodno predmetnim ugovorima, je blizu sedam miliona i dvesta hiljada eura. Zapošljeno je ili je u toku zapošljavanja dodatno 253 lica na neodređeno vrijeme, od čega četiri investiciona projekta se realizuju na teritoriji središnjeg regiona, dva na području sjevernog regiona.

Osim ovoga, upoznati se sa tim da Ministarstvo realizuje program razvoja biznis zona, da imamo novu Uredbu koja je donešena krajem prošle godine o biznis zonama. Ovim programima je definisana podrška investitorima koji svoje proizvodne i uslužne kapacitete pozicioniraju u okviru lokacije koja je, u skladu sa Uredbom o biznis zonama, proglašena biznis zonom od strateškog ili lokalnog značaja. Ona predstavlja jedinstven entitet na području lokalne samouprave koja može biti potpuno ili djelimično infrastrukturno opremljena, a svako lice koje pokrene svoj biznis u toj biznis zoni može očekivati različite vidove podrške kako od države, tako i od lokalne samouprave u smislu smanjenih obaveza po pitanju lokalnih, komunalnih taksu i poreza, doprinosa i svega

onoga što čini dodatno opterećenje vršenju biznisa.

Programom podrške razvoju klastera, takođe, imamo mogućnost da damo do 15.000 eura za svaki projekat koji promoviše razvoj klastera, govorim o direktnoj finansijskoj podršci. Programom usaglašavanja poslovanja sa međunarodnim standardima poslovanja svaka firma u Crnoj Gori koja uvodi međunarodni standard poslovanja u svoje poslovanje može od Ministarstva ekonomije da dobije bespovratna sredstva u visini do 20% vrijednosti, u visini do 5.000 eura bez pdv-a po projektu. Osim toga, imamo program podrške za modernizaciju prerađivačke industrije, u kojem je mogućnost dobijanja bespovratnih sredstava u visini do 20% vrijednosti opreme ili do 20.000 eura po projektu. Imamo i program za unapređenje inovativnosti u malim i srednjim preduzećima, koji podrazumijeva finansijsku podršku u iznosu od 2.500 eura po projektu za uvođenje investicija.

Trudila sam se da više govorim o projektima direktne finansijske podrške koju kompanije u Crnoj Gori po različitim osnovama mogu dobiti od Ministarstva ekonomije. Imamo i nekoliko projekata koji se odnose na mentoring podršku, tj. na savjetodavne usluge koje pružamo zainteresovanim preduzetnicima ili ljudima koji počinju da se bave biznisom.

Govorili smo i na prošlom i pretpošlom premijerskom satu o velikoj važnosti biznis karavana koji nam daje mogućnost da sve ove programe podrške promoviramo širom Crne Gore kroz lokalne samouprave, tj. kroz opštine u Crnoj Gori. To je na neki način podstaklo i privrednike da se javljaju Ministarstvu ekonomije i da u nekoj živoj komunikaciji sa njima na pravi način iskrenimo te vrste programa. Moram vam reći da je takva vrsta saradnje uslovlila da na neki način i mijenjamo prvobitne izgledne tih programa, što bi značilo da smo u nekim slučajevima sredstva povećavali, u nekim slučajevima smanjivali, u nekim slučajevima omogućavali refundaciju, u nekim slučajevima avansno, ali, u svakom slučaju, je saradnja sa privredom i prilikom kreiranja i prilikom realizacije ovakvih programa neophodna i može dati samo dodatnu vrijednost ovakvoj vrsti podrške.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 16:55:23)

Hvala Vam, ministrice Sekulić.

Sada pravo na komentar će iskoristiti kolega Petar Smolović. Izvolite, kolega.

PETAR SMOLOVIĆ (31.05.17 16:55:34)

Zahvaljujem poštovanoj ministarki na iscrpnom odgovoru. Svim mjerama koje sprovodi Ministarstvo iskazujem punu podršku tim mjerama, nadam se i kompletni ovaj dom.

Postaviću dodatno pitanje, jer me je povuklo sve ovo prethodno kad smo govorili o brendiranju Crne Gore kao države, ali, s druge strane, i o stimulativnim mjerama. Opštepoznato je da nam je cilj povećanje proizvodnje, supstitucija izvoza i ukupni rast GDP, odnosno bruto-društvenog proizvoda.

Da li ste možda u Ministarstvu razmišljali o, kao mjeri podrške privrednicima, izradi jednog centralnog kataloga crnogorskih proizvoda gdje bi se oni kategorisali, numerisali, jednostavno da mi znamo šta to Crna Gora proizvodi? Samim tim ćemo uočiti koji su to gepovi eventualno u proizvodnji, a onda distribuirali taj katalog, recimo, hotelima na moru i svim ostalim privrednim društvima. Imali bismo jednu bazu kvalitetne proizvodnje u ovom momentu. Kroz nju bismo sagledali šta su to naše buduće potrebe, a eventualno na kraju i stimulisali tu istu proizvodnju. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 16:56:31)

Da li ministrica želi odgovoriti na dodatno pitanje?

Podsjećam kolegu Smolovića da ovim prestaje institut Vašeg poslaničkog pitanja. Nemate pravo na komentar na odgovor koji će dati ministarka Sekulić. Izvolite.

DRAGICA SEKULIĆ (31.05.17 16:56:49)

Zahvaljujem.

Prvo, pitanje nacionalnog brenda je široko pitanje. Nije pitanje samo proizvoda u Crnoj Gori, nego nacionalni brend je znak raspoznavanja Crne Gore i u kulturološkom, i u ekonomskom, i u svim ostalim vidovima.

Ovo o čemu ste Vi govorili je zaista pitanje prepoznavanja crnogorskih proizvoda prvo u Crnoj Gori, pa onda van Crne Gore. Vi znate da je Crna Gora članica i Svjetske trgovinske organizacije i CEFT-e i kao takva nema pravo da na bilo koji način favorizuje domaćeg proizvođača. Ali, sa druge strane, je naša obaveza da naše domaće proizvođače učinimo konkurentnim u odnosu na one koji su uvozni i baš su ovo ti programi podrške - da njima olakšamo i smanjimo troškove njihove proizvodnje, kako bi njihov proizvod mogao biti konkurentan u odnosu na ono što nam dolazi iz uvoza.

Ovo o čemu ste Vi govorili je jedna od narednih aktivnosti. Imali smo priliku i ranije da razgovaramo o tome šta je to što se najviše uvozi u Crnu Goru, a šta je to što se u Crnoj Gori proizvodi. Da preklopimo prosto šta je to što ne koristimo u Crnoj Gori dovoljno a uvozimo ga iz inostranstva. Mislim da će to biti jedna od narednih aktivnosti Direktorata za investicije i preduzetništvo.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 16:58:34)

Zahvaljujemo i pozdravljamo u ime svih nas na odgovorima koje je dala gospođa Sekulić.

Prije nego što pređemo na pitanja koja su usmjerena Ministarstvu saobraćaja i pomorstva, samo da vas obavijestim koliko nam je još ostalo. Znači, poslije pitanja koje će uputiti kolega Vuletić imamo dva pitanja za Ministarstvo zdravlja, ministra Hrapovića i četiri pitanja Ministarstvu prosvjete.

Kolega Vuletiću, izvolite. Obaviješteni smo da će umjesto ministra Nurkovića, koji zbog službenih obaveza nije bio u mogućnosti prisustvovati sjednici, odgovarati Angelina Živković.

Izvolite, kolega Vuletiću.

MILORAD VULETIĆ (31.05.17 16:59:29)

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Dame i gospodo poslanici, uvažena predstavnice Ministarstva saobraćaja i pomorstva gospođo Živković,

Moje poslaničko pitanje glasi:

Da li će Ministarstva saobraćaja i pomorstva, zajedno sa Glavnim gradom, konačno ući u realizaciju planirane rekonstrukcije dijela regionalnog puta Podgorica - Danilovgrad - Nikšić na dionici od Vranjskih niva do mjesnog centra Spuž u dužini od 4,8 km? Zbog čega to do sada nije učinjeno iako je bilo za očekivati da se to učini u 2015. ili 2016. godini?

Vidim da je za ovo pitanje životno zainteresovana i moja sugrađanka uvažena ministarka Dragica Sekulić, pa mi to daje još malo dodatne energije da istrajemo na očekivanju da se i ovo pitanje u najskorije vrijeme riješi.

Obrazloženje. Prije tačno dvije godine u petom mjesecu slično pitanje postavio sam tadašnjem ministru saobraćaja a sadašnjem predsjedniku Skupštine Crne Gore gospodinu Ivanu Brajoviću. Očekivao sam da će to pitanje biti u najkraćem roku realizovano, polazeći od činjenice da je rekonstrukcija dijela trase puta koja je naznačena u dužini od 4,8 km otpočela prije ravno 12-tak godina.

Takozvani stari put je bio nekad glavna saobraćajnica na relaciji Podgorica - Danilovgrad - Nikšić. Zbog lošeg održavanja u dijelu dionice puta koji pripada Glavnom gradu ova saobraćajnica je izgubila na značaju a potreba je velikog broja građana koji žive pored te trase puta i koji su

zainteresovani za mnogo kvalitetniju saobraćajnicu. Smatram da je ovu dionicu puta neophodno rekonstruisati prije početka izgradnje bulevarske saobraćajnice prema Danilovgradu, za koju je najavljen početak radova u najskorije vrijeme jer će ovaj putni pravac predstavljati u to vrijeme najkvalitetniju vezu između Podgorice i Danilovgrada. Samim tim će se značajno povećati i intenzitet saobraćaja na ovom putnom pravcu - mislim na bulevarsku cestu od takozvanih cetinjskih semafora do petlje u Danilovgradu.

U prilog tvrdnji da bi realizaciju ovog projekta trebalo izvršiti urgentno, govore sljedeće činjenice. Da se podsjetimo, na pomenutoj dionici puta već su riješeni imovinsko-pravni odnosi. Na dijelu dionice već je završen najveći dio zemaljskih radova, uklanjanje stijenske mase što značajno pojeftinjuje ovu investiciju. Dio ove trase već je izgrađen u potrebnom profilu i u suštini je samo potrebno zamijeniti habajući sloj asfalta, što je urađeno u dijelu trase koja pripada opštini Danilovgrad, ako je Danilovgrad Spuž, odnosno do Zavoda za izvršavanje krivičnih sankcija gdje se graniči Opština Danilovgrad sa Podgoricom. I ono što je najvažnije - to glavna saobraćajna veza mjesnog centra Spuž sa Glavnim gradom.

Dodao bih da je za očekivati, budući da poznajem gabarite ovoga puta, da se za vrlo mala sredstva može izgraditi i pješačka i biciklistička staza na kompletnoj relaciji puta od Glavnog grada preko Spuža, Danilovgrada do glave Zete, što bi višestruko namjenski bilo od značaja za sve veći broj stanovnika na ovom području koji gravitira prije svega Opštini Danilovgrad. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 17:04:14)

Hvala Vam, cijenjeni kolega.

Odgovor će dati gospođa Angelina Živković, državna sekretarka u Ministarstvu saobraćaja i pomorstva. Izvolite.

ANGELINA ŽIVKOVIĆ (31.05.17 17:04:25)

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Hvala na postavljenom pitanju uvaženom poslaniku Vuletiću. Kao što rekoste, da dam odgovor na ovo pitanje koje vidim da je pobudilo interesovanje uključujući i prisustvo ministarke Sekulić. Mada, u principu najbitnije je da damo kvalitetan odgovor i da mislimo na naše građane i jednostavno da koliko je u našoj moći unapređujemo putnu infrastrukturu, jer bez dostupnosti ne možemo sigurno povećati ekonomsku aktivnost, odnosno privrednu aktivnost u bilo kojoj čak i manjoj zajednici, da ne kažem i u većim zajednicama, odnosno gradovima u Crnoj Gori.

Što se tiče puta Podgorica - Danilovgrad - Nikšić, odnosno upravo ove dionice od 4,8 km, koga ste Vi nazvali starim putem, on je prekategoriisan u regionalni put odlukom Vlade Crne Gore koja je donijeta 27. januara 2016. godine. Tako da smo ipak krenuli u toj 2016. godini u realizaciju aktivnosti, odnosno stvaranju preduslova da bi došlo do rekonstrukcije ovog puta. Kako je plan, održavanja regionalnih i magistralnih puteva u Crnoj Gori već tada bio donijet, u momentu donošenja ove odluke nije bilo moguće da ovaj projekat već u januaru 2016. godine uvrstimo u taj plan, jer budžet se usvaja krajem prethodne godine. Tako da od strane Glavnog grada Direkciji za saobraćaj je bilo dostavljeno idejno rješenje, što je ipak niži nivo detaljnosti dokumentacije od one koja je bila potrebna da se ova rekonstrukcija dionice od Vranjskih njiva do mjesnog centra Spuž u dužini od 4,8 km sprovede kroz tendersku proceduru i počnu izvoditi radovi na rekonstrukciji. Iz tog razloga je Direkcija za saobraćaj u planu i budžetom za 2017. godinu planirala izradu glavnog projekta, za koji će se tenderska procedura i sama izrada projekta sprovesti i završiti u toku 2017. godine, a nakon završene tenderske procedure realizacija samog projekta je već planirana za 2018. godinu.

Hvala na pažnji. Naravno, stojim na raspolaganju ukoliko imate neki dodatni komentar.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 17:07:18)

Zahvaliću kolegini Angelini Živoković.

Kolega Vuletić želi iskoristiti pravo na komentar. Izvolite, kolega.

MILORAD VULETIĆ (31.05.17 17:07:26)

Zahvaljujem, naravno, uvaženoj predstavnici ministarstva gospođi Živković, na izuzetno korektnom i kvalitetnom odgovoru koji meni nije bio do ovog momenta dostupan. Jeste da sam se bio pripremio da iskritikujem prvo sebe, koji sam postavio slično pitanje prije dvije godine i naravno, predsjednika Skupštine, tadašnjeg ministra, gospodina Brajovića pošto smo mi Bjelopavlići i gravitiramo tom putu najviše, pa tek onda da pohvalim nastojanja Vaša da nam pomognete u realizaciji zajedno sa Glavnim gradom ove izuzetno značajne saobraćajnice.

Komentarisaoh bih vrlo kratko, to je posebnog značaja za žitelje posebno danilovgradske opštine. Priliv stanovništva u toj opštini iz godine u godinu sve je veći. Od zadnjeg popisa do danas tri hiljade građana novih se naselilo baš na tim područjima koji gravitiraju na lijevoj i desnoj strani toga puta. Ono što cijenim da bi dobro bilo možda kroz tu projektnu dokumentaciju sagledati mogućnost ovo što se može smatrati dopunskim pitanjem da se tu ide i na izgradnju jedne pješačke staze i biciklističke, jer zaista to je sve periferija ili Glavnog grada ili Danilovgrada, a blizina Nikšića, prego Glave Zete da ne govorimo.

Dobro je to i za svaku je pohvali što se taj put vratio u kategorizaciju regionalnih puteva što mogo znači, jer je viša briga države da ga održava i da se njime bavi i cijenim da će to u vrlo kratkom periodu biti završeno nakon što se sve ove procedure formalne završe za dobrobit građana, prije svega, Bjelopavlića. Da će to uticati na razvoj i biznisa malih i srednjih preduzeća, poljoprivrednih i porodičnih domaćinstava, da će se ljudi rado vraćati sve više selu i tu razvijati svoj sitni, lični ili porodični biznis, a da i sa svake strane treba podstaći i mogućnost razvoja svih oblika turizma. Znae, od lovnog, ribolovnog, sportskog, sportsko-rekreativnog do vjerskog turizma, jer tamo gravitiraju dvije svetinje, Manastir Ostrog i Ždrebaonik. Cijenim da je vrlo interesantan ovaj poduhvat, a koji mnogo ne košta. Složitete se u odnosu na mnoge druge koji su više lokalnih karaktera, a ovaj je zaista od velikog značaj, posebno u narednom periodu, u narednoj godini - dvije dana kada nam predstoji izgradnja ove trase bulevarske ceste od cetinjskih semafora do Danilovgrada. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 17:10:36)

Hvala Vam, kolega Vuletiću.

Želite li da odgovorite na dopunsko pitanje?

Gospođo Živković, izvolite.

ANGELINA ŽIVKOVIĆ (31.05.17 17:10:55)

Kratko, da u principu zahvalim što se uočili značaj ove saobraćajnice i da kažem ovo što je u pripremi, što ste sami rekli. U toku je izrada tehničke dokumentacije za izgradnju saobraćajnice bulevarskog tipa, regionalnog puta M-18 od Podgorice do Danilovgrada, tako da sigurno će i ta saobraćajnica imati značajnog uticaja, što Vi kažete, vjerovatno će ova dionica starog puta postati frekventnija. Vodili smo računa i o vremenskom periodu usklađivanja ovih aktivnosti. Zahvaljujem još jednom na svim Vašim komentarima.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 17:11:42)

Zahvaljujem.

Sada idemo na pitanja koja su upućena Ministarstvu zdravlja.
Prvo pitanje uputio je kolega Suad Numanović. Izvolite, kolega.

SUAD NUMANOVIĆ (31.05.17 17:12:01)

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Poštovane kolegice i kolege, poštovani predstavnici Vlade, poštovani građani Crne Gore,
Moje pitanje upućeno ministru zdravlja doktoru Kenanu Hrapoviću, shodno Poslovniku,
glasi:

Da li Ministarstvo zdravlja Crne Gore u cilju podizanja nivoa zdravstvene zaštite građana Petnjice planira otvaranje Doma zdravlja u ovoj opštini?

Kratko obrazloženje. Kao što znamo, Petnjica je najmlađa opština u Crnoj Gori. Po zadnjem popisu je imala negdje oko 6.700 stanovnika. Ovom broju svakako treba dodati broj od nekoliko hiljada ljudi koji gravitiraju sa ovog područja a trenutno žive u dijaspori, ali nekoliko mjeseci naročito u ljetnjim mjesecima su prisutni na teritoriji Bihora i zajedno sa domicilnim stanovništvom predstavljaju građane kojima treba pružiti kvalitetnu zdravstvenu zaštitu. Opština Petnjica je dosta razučena i ima nekih 172 km svoje teritorije, a karakteristično za nju jeste da od centra opštine skoro trećina stanovništva živi ili se nalazi na udaljenosti od samog centra ove opštine. Dakle, radi se o jednoj razučenoj opštini koja zahtijeva samim tim i kvalitetnu zdravstvenu zaštitu. Trenutno ona se pruža stanovnicima Opštine Petnjica na jedan zadovoljavajući, rekao bih, i kvalitetan način kroz samu organizaciju, a to je zdravstvena stanica koja postoji u Petnjici, to je Dom zdravlja u Beranama i Centar za hitnu medicinsku pomoć iz Berana.

Infrastruktorno ta zdravstvena stanica u Petnjici ima prostor od nekih 600 m² i u njoj se nalaze ordinacije kako za izabranog ljekara, tako i za pedijatra, ginekologa, nalazi se ultrazvučni kabinet, laboratorija, apoteka i stvoreni su sasvim zadovoljavajući infrastrukturni uslovi za razmišljanje i otvaranje doma zdravlja u ovoj opštini.

Ako pođemo od činjenice da je zdravstvena zaštita, između ostalog, i osnovno ljudsko pravo svakog građanina Crne Gore, a da je cilj svakog zdravstvenog sistema da pruži kvalitetnu i dostupnu zdravstvenu zaštitu svakom građaninu Crne Gore, onda je moje pitanje za potrebom otvaranja Doma zdravlja u Petnjici time i veće. Znam da se ovaj problem ne može riješiti preko noći, da ovo zahtijeva jedan sistemski pristup. Kad kažem sistemski pristup, onda smatram da treba shodno formiranju novih opština prilagoditi zdravstvenu mrežu tim novim opštinama, a znamo da u najavi postoje i druge opštine koje će se u narednom periodu formirati.

Prema tome, ta reorganizacija zdravstvene mreže mora da prati formiranje novih opština, ali isto tako mora pratiti i reorganizaciju ljudskog resursa. Jer taj kadrovski potencijal u medicini, kao što znamo, je deficitaran, a posebno je deficitaran u sjevernim opštinama. Naravno, za sve nam trebaju i pare, tako da je neophodno i budžetski planirati ta sredstva da bi se mogao otvoriti Dom zdravlja u Petnjici.

Siguran sam da Ministarstvo zdravlja planira, da pravi analizu u tom pravcu i siguran sam da će kroz otvaranje Doma zdravlja u Petnjici se podići taj nivo zdravstvene zaštite svakog građanina Bihora, ali ne samo nivo te zdravstvene zaštite, nego sam siguran da će taj dom zdravlja dati doprinos i zadržavanju značajnog broja građana na tom području, da će se prirodni resursi tog područja iskoristiti na kvalitetniji način nego što se to radilo do sada i sigurno da će to dati doprinos smanjenju regionalnih razlika koje postoje u Crnoj Gori.

Zahvaljujem na pažnji.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 17:17:06)

Hvala Vam, kolega Numanoviću.

Obaviješteni smo da će ispred Ministarstva zdravlja na pitanje odgovoriti Milovan Vujović, državni sekretar u Ministarstvu zdravlja, kojem dajem riječ.

Uvaženi predsjedavajući, uvaženi poslanici, uvaženi poslaniče Numanoviću,

Vaše obrazloženje poklapa se sa našim odgovorom jer su nam isti ciljevi. Znači, odgovor od strane Ministarstva zdravlja je sljedeći: Održivost zdravstvenog sistema i dostupnost kvalitetne zdravstvene zaštite pod jednakim uslovima svim građanima Crne Gore je prioritet, cilj i posebna briga države.

Stalno rastuće potrebe stanovništva za zdravstvenom zaštitom, uslovljene porastom opšte i zdravstvene kulture, produženjem životnog vijeka, pojavom i primjenom savremenih, naučnih i stručnih dostignuća i tehnologija u pružanju zdravstvene zaštite uslovljavaju da zdravstveni sistem bude reorganizovan na snažnim osnovama, što nameće obavezu izmjene važećeg normativnog okvira.

U tom cilju, pristupa se daljem razvoju zdravstvenog sistema kroz izmjene važećih propisa, planiranju budžetskih sredstava, budući da je ukupan teritorijalni raspored zdravstvenih resursa ostao neravnomjeran u odnosu na populaciju koju treba da opslužuje i u novoosnovanim opštinama. Da bi sve komponente sistema funkcionisale na koordiniran i integrisan način, zdravstveni sektor čini sve da se trend nejednakosti u pogledu dostupnosti zdravstvene zaštite građanima suzbije u vidu odgovarajućeg novog modela mreže zdravstvenih ustanova, odnosno njene reintegracije i racionalizacije, uz optimalizaciju usluga na primarnom nivou zdravstvene zaštite.

Reorganizacija mreže zdravstvenih ustanova zahtijeva i ljudske resurse, koji su osnovna determinanta zdravstvene zaštite i čine najvažniji resurs koji je osnov razvoja sistema zdravstvene zaštite i koji je potrebno postepeno razvijati u skladu sa potrebama stanovništva za zdravstvenom zaštitom.

Zdravstveni sektor čini sve na jačanju ljudskih resursa u zdravstvu, što će posebno i neposredno uticati na unapređenje rada zdravstvenih radnika i poboljšanje njihovog položaja, a to će rezultirati kvalitetnom zdravstvenom zaštitom stanovništva.

Sistem zdravstvene zaštite se organizuje na način da obezbijedi prvenstveno dostupnost zdravstvene zaštite stanovništvu. U tom cilju dostupnost usluga primarne zdravstvene zaštite stanovništva ruralnog područja Opštine Petnjica i rad izabраниh doktora osim u zdravstvenoj stanici Petnjica organizovan je i u pet povremenih seoskih ambulantičnih punktova. Osim toga, objekat zdravstvene stanice Petnjica ima ordinaciju izabranog doktora za djecu, dvije ordinacije izabranih doktora za odrasle, a na raspolaganju je biohemijska laboratorija i ultrazvučna dijagnostika opšte bolnice Berane, kao i apoteka "Montefarm". Takođe, rad izabranih doktora za odrasle u zdravstvenoj stanici Petnjica radnim danima organizovan je u dvije smjene od 07 do 15 časova i od 15 časova do 21 čas. Subotom je rad organizovan od 7 časova do 15 časova. Osim toga, izabrani doktori za djecu rade ponedjeljkom, utorkom, srijedom i petkom u prvoj smjeni u vremenu od 8 časova do 12 časova. Zbog potrebe eventualnog hitnog sanitetskog transporta pacijenata od mjesta događaja do Urgentnog centra Opšte bolnice Berane, u zdravstvenoj stanici Petnjica stacionirano je sanitetsko terensko vozilo, dok je u vremenu od 15 časova do 07 časova narednog dana u neprekidnoj pripravnosti tim za hitan sanitetski transport. Tim čini vozač iz jedinice za sanitetski prevoz i medicinski tehničar. Nedjeljom je pripravnost organizovana 24 časa, a kroz formu pripravnosti i van radnog vremena obezbijedeno je prisustvo doktora u slučaju hitnih medicinskih intervencija.

Iako se zdravstvena zaštita u novoformiranoj Opštini Petnjica i u postojećoj mreži zdravstvenih ustanova pruža na sveobuhvatan način u svim situacijama, redovnim i vanrednim, u skladu sa strateškim dokumentima, učiniće se sve da se još više poboljša dostupnost zdravstvene zaštite građanima. U tom cilju, Ministarstvo zdravlja će pristupiti izradi Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hitnoj medicinskoj pomoći, kao i Predlogu o izmjenama i dopunama Odluke o mreži zdravstvenih ustanova, kako bi se stvorio normativni okvir za formiranje novih zdravstvenih ustanova. Budžetom će se planirati potrebna novčana sredstva za izgradnju ili rekonstrukciju postojećeg objekta u kojem će biti smješten Dom zdravlja i služba Zavoda za hitnu medicinsku pomoć. Takođe, planiraće se sredstva za zarade zaposlenih i nabavku neophodne opreme.

Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 17:22:23)

Zahvaljujem kolegi Vujoviću.

Prije nego što dam pravo na komentar kolegi Nomanoviću, najaviću da poslije ovog prelazimo na pitanja za ministra Šehovića.

Neka se pripremi kolegistica Branka Tanasijević.

Izvolite, kolega Numanoviću.

SUAD NUMANOVIĆ (31.05.17 17:22:46)

Zahvaljujem gospodinu Vujoviću na odgovoru.

Ono što jeste moje očekivanje, a manji je problem što je to moje očekivanje, nego je očekivanje građana Petnjice i cijelog Bihora da sve ono što smo planirali, a čuli smo od predstavnika Ministarstva zdravlja, to stavimo u neke vremenske okvire koji će biti relativno blizu i da bi i taj nivo zdravstvene zaštite se zaista podigao na veći nivo nego što je to trenutno.

Dakle, moja su realna očekivanja s obzirom da infrastruktura postoji, normativni okvir možemo relativno brzo zaokružiti, da taj sistemski pristup negdje vremenski privedemo u 2018. godini. Tako da tokom naredne godine kada obezbijedimo budžetska sredstva, planiramo otvaranje doma zdravlja jer iz izloženog i iz odgovora se vidi da tamo postoje zaista dosta kvalitetni uslovi, ali ne postoje kadrovi za Opštinu Petnjica. Kadrovi nadostaju i za mnogo razvijenije opštine, a naročito za opštine na sjeveru države Crne Gore. Znam da se planiraju i da postoji jasan plan kadrovskih rješenja za ove opštine. To će sigurno trajati nekoliko godina zbog prirode edukacije, ali ja mislim da se taj problem bar za opštinu Petnjica može premostiti na način angažovanja već gotovih kadrova iz susjednih opština i da u takvom jednom dobrom infrastrukturnom objektu zaživi rad doma zdravlja i podigne nivo zdravstvene zaštite građana Bihora. A onda idemo u susret onoga što je taj sistemski pristup, odnosno smanjenje regionalnih razlika, ali i dobijanje zdravije populacije u Crnoj Gori. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 17:25:17)

Hvala Vam, kolega Numanoviću.

Kao što sam najavio, prelazimo na pitanja za Ministarstvo prosvjete kojim ćemo i završiti Osmu sjednicu. Imao sam zamolbu kolegistica Tanasijević da bude prva u odnosu na okvirni redosljed pitanja.

Dajem riječ kolegistici Branki Tanasijević. Izvolite.

BRANKA TANASIJEVIĆ (31.05.17 17:25:51)

Hvala najljepša.

Poštovani potpredsjedniče, poštovani kolega Šehoviću, kolegistica i kolege poslanici, poštovani građani,

U skladu sa Poslovníkom Skupštine Crne Gore, ministru prosvjete dr Damiru Šehoviću postavljám sljedeće poslaničko pitanje:

Da li će školske 2017/2018. godine početi sa primjenom kraćeg programa u predškolskim ustanovama u Crnoj Gori, kojim bi se obezbijedili uslovi da rano obrazovanje do 2020. godine bude dostupno svoj djeci uzrasta od tri do šest godina, u skladu sa Strategijom Evropa 2020 i Studijom o ulaganju u rano obrazovanje u Crnoj Gori.

Obrazloženje. U Crnoj Gori se iz godine u godinu povećava broj djece koja su obuhvaćena predškolskim vaspitanjem i obrazovanjem. Dostignuti su Miljenijumski razvojni ciljevi, kojima je predviđeno da se do kraja 2015. godine obuhvati ranim obrazovanjem najmanje 40% djece

predškolskog uzrasta. Taj cilj je dostignug, a prema podacima Ministarstva prosvjete i UNICEF-a iz 2016. godine, obuhvat djece koja pohađaju predškolske ustanove iznosio je 52%. U ovom momentu mislim da je taj procenat veći, a sa procentom sam sigurna da ćete nas upoznati, ministre Šehoviću.

Najveći obuhvat djece ranim obrazovanjem u Crnoj Gori trenutno imaju opštine južnog regiona, prosječno 88%. Budva ima najveći obuhvat djece 94%, dok najmanji obuhvat imaju opštine sjevernog regiona prosječno 27%, a od opština najmanji obuhvat ima opština Rožaje.

Da bi se povećao broj djece koja su obuhvaćena ovom vrstom obrazovanja, prema rezultatima do kojih je došao UNICEF, bilo bi potrebno razviti predškolski program koji podstiče razvojne efekte i odgovara potrebama djece. Takozvani kraći program bi prema Studiji o ulaganju u rano obrazovanje djece u Crnoj Gori trajao najmanje tri sata dnevno i postepeno bi uključivao svu djecu uzrasta od tri do šest godina. Ako bi u cjelosti bio primijenjen do 2020. godine, bilo bi moguće ostvariti ošti obuhvat djece predškolskog uzrasta, što je i jedan od prioriteta u oblasti obrazovanja u Crnoj Gori.

Vrlo je bitno da su za realizaciju programa stvorene pretpostavke i Zakonom o predškolskom vaspitanju i obrazovanju, kojim je predviđeno postojanje kraćeg programa, a koji može da sadrži kontinuirane ili povremene aktivnosti koje bi se organizovale jednom ili dva puta nedjeljno u trajanju do četiri sata.

Pošto su predškolske ustanove najbolji izbor za dalji razvoj i napredovanje djece, interesuje me kada će i na koji način Ministarstvo prosvjete u okviru reforme obrazovanja obezbijediti potpunu primjenu predškolskih programa, kojima bi se realizovao jedan od ciljeva Vlade Crne Gore da do 2020. godine stepen obuhvata djece ranim obrazovanjem bude najmanje 95%. Hvala lijepa.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 17:29:07)

Zahvaljujem kolegini Tanasijević. Odgovor na pitanje daće ministar Damir Šehović. Izvolite.

DAMIR ŠEHOVIĆ (31.05.17 17:29:17)

Hvala, potpredsjedniče Nimanbegu.

Uvažena kolegini Tanasijević, poštovane kolege,

Dozvolite mi da na početku izrazim zadovoljstvo zbog prilike da odgovorim na Vaše poslaničko pitanje koje ćemo iskoristiti kako bismo odgovor koncipirali u dva pravca. Jedan je takozvana primjena kraćeg programa u predškolskim ustanovama u Crnoj Gori, a drugi je čitav niz aktivnosti koje Ministarstvo prosvjete realizuje u cilju povećanja obuhvata djece predškolskog uzrasta od tri do šest godina.

U tom smislu vjerujem da je crnogorskoj javnosti poznato da Strategija ranog i predškolskog vaspitanja i obrazovanja u Crnoj Gori koja se odnosi na period od 2016. do 2020. godine određuje ciljeve i pravce razvoja predškolskog vaspitanja i obrazovanja. Ciljevi su definisani Strategijom i naznačeni kao povećanje obuhvata predškolskim vaspitanjem i obrazovanjem sve djece, a posebno uzrasta tri godine do polaska u školu u skladu sa međunarodnim standardima. Drugi cilj je unapređenje kvaliteta usluga kvaliteta predškolskog vaspitanja i obrazovanja, a treći cilj koji je strategijom postavljen jeste uvođenje inovativnih optimalnih i održivih modela finansiranja.

Polazeći od pomenutih ciljeva, Ministarstvo prosvjete je u prethodnom periodu preduzimalo pitav niz aktivnosti koje su trebale da idu u pravcu postizanja pomenutih ciljeva. U tom smislu je u skladu sa predviđenim mjerama i aktivnostima izgrađenim od strane Nacionalnog savjeta za obrazovanje usvojen takozvani trosatni predškolsko-vaspitno obrazovni program. Dužan sam da kažem da je riječ o besplatnom programu koji ima za cilj da integriše ranjive grupe koje do sada nijesu bile uključene u cjelodnevni program predškolskih ustanova. Ono što je važna informacija jeste da trosatni program se realizuje u opštinama: Andrijevića, Bar, Danilovgrad, Nikšić, Pljevlja, Plužine i Podgorica i da je ovom vrstom programa obuhvaćeno 732 djeteta.

Takođe, uvedene su interaktivne službe kao nove usluge namijenjene djeci u udaljenim ruralnim sredinama, što je takođe važna aktivnost. Ovim modelom obuhvaćena su djeca koja do sada nijesu imala pristup predškolskom vaspitanju i obrazovanju, a prije svega zbog udaljenosti vaspitnih jedinica. Zaposleni u stručnoj službi i vaspitači predškolskih ustanova odlaze nekoliko puta sedmično u seoska područja i rade sa djecom i porodicama na sveobuhvatnom razvoju. Interaktivne službe za oko 500 djece uspostavljene su u Andrijevići, Beranama, Bijelom Polju, Danilovgradu, Plavu, Rožajama, Šavniku, Plužinama, Kolašinu, Mojkovcu, Pljevljima i Žabljaku. Zbog velikog interesovanja roditelja, devet od njih su prerasle u vaspitne jedinice u kojima se realizuje program u trajanju od tri sata.

Inače, svjesni smo značaja sveobuhvatnog razvoja djeteta i svjesni smo činjenice da se do tog sveobuhvatnog razvoja djeteta, prije svega, dolazi povećanjem obuhvata djece predškolskim vaspitanjem i obrazovanjem, posebno uzrasta od tri do šest godina. U tom smislu mi dozvolite da crnogorsku javnost još jednom podsjetim da Vlada Crne Gore svoju punu opredijeljenost ostvarivanju međunarodnog cilja koji je definisan na nivou 95% djece pomenutog uzrasta pokušava da ostvaruje na način što uvažava značajna sredstva u izgradnju novih i revitalizaciju postojećih objekata u kojima se odvija ova vrsta obrazovne djelatnosti. Zato vjerujem da će koristiti još jedno podsjećanje da je od Banke za razvoj Savjeta Evrope podignut kredit u iznosu od 10 miliona eura i da je tim kreditom planirana izgradnja sedam predškolskih ustanova - četiri u Podgorici, po jedna u Pljevljima, Baru i Ulcinju, a da smo kapitalnim budžetom za 2017. godinu predvidjeli i izgradnju vrtića u Rožajama. Čini mi se da je ovo najbolji način koji pokazuje čvrstu opredijeljenost i Ministarstva prosvjete i Vlade Crne Gore da na konkretan način rade na povećanju obuhvata djece, posebno uzrasta od tri do šest godina. Ono što, takođe, cijenim da je važno pomenuti jeste i jedna dobra kampanja koja je rađena u saradnji sa UNICEF-om i kao rezultat svih ovih aktivnosti imamo drastično promijenjene /Prekid/ činjenicu da se povećanje obuhvata djece /Prekid/ je da je ono prisutno posebno u onim djelovima Crne Gore u kojem je taj nivo obuhvata bio na izuzetno niskom nivou, govorimo o sjevernim opštinama i ja sam ubijeđen da nastavljajući ove aktivnosti i započinjući nove projekte koji će ići u pravcu proširivanja postojećih kapaciteta izgradnje novih kapaciteta, uz jednu kampanju koja podrazumijeva podizanje svijesti kod samih roditelja o važnosti prolaska njihove djece kroz sistem predškolskog vaspitanja, budući da se kognitivne sposobnosti i svake druge vještine najbolje razvijaju kod djece u ovom uzrastu od tri do šest godina - računam da smo na dobrom putu i računam da ćemo ostvariti ono što smo prethodno zacrtali, a što je cilj i mnogo razvijenih zemalja od Crne Gore.

Čini mi se da ovo što smo do sada uradili nas preporučuje da možemo da se nadamo da ćemo u doglednoj budućnosti ostvariti ovaj cilj koji je i Evropska unija postavila pred sobom, a koji govori o potrebi obuhvata djece uzrasta od tri do šest godina na nivou od 95%. Daleko smo od tog procenta, ali je važno da taj obuhvat raste iz godine u godinu i važno je da sprovodimo aktivnosti na nekoliko različitih polja koje idu u pravcu ostvarivanja prethodno pomenutog cilja.

Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 17:35:49)

Hvala Vam, ministre Šehoviću.

Komentar ima koleginica Branka Tanasijević.

BRANKA TANASIJEVIĆ (31.05.17 17:35:58)

Poštovani ministre Šehoviću, hvala Vam na ovakvom odgovoru. Očekivala sam ga, da budem iskrena, jer aktivnosti koje sprovodi Vlada Crne Gore i koje je sprovodila u prethodnom periodu zajedno sa Skupštinom Crne Gore i nadležnim Odborom koji se bavio pitanjima obrazovanja je ustvari i dostigao rezultat o kome ste Vi govorili.

Ja ću iskoristiti jedan dio Vašeg odgovora, nijesam imala priliku da ga dobijem u pisanoj formi još uvijek, gdje ste Vi saopštili da je rano obrazovanje otprilike najznačajniji segment obrazovanja i da svako ulaganje u rano obrazovanje ima suštinu i smisao. Odnosno, smatram da

je to najbolja investicija i u pojedinca i u društvo. Pomenuli ste da je bitan razvoj kognitivnih i nekognitivnih vještina u ranom uzrastu. Ja ću istaći i malo proširiti svojom pričom i pokazati koliki je značaj tih osobina.

Kognitivne osobine, kao što su: čitanje, pisanje saopštavanje stava proširivanje rječnika se formiraju ubrzano u predškolskom uzrastu i zavise direktno od opšteg koeficijenta inteligencije. Dakle, koliko neko ima inteligenciju, to je sudbina, to se nasljeđuje, to je genetska predispozicija i vrlo je dobro da devet generacija utiče na genetsku poruku jer u tom slučaju imamo mogućnost da djeca prevaziđu po obrazovanju i predispozicijama za to obrazovanje svoje roditelje. Mislim da je to nešto što godi svakom roditelju.

Međutim, nije dovoljno razviti samo kognitivne vještine, nego razviti i nekognitivne vještine, a to su: samokontrola, samopouzdanje, upornost, dosljednost, marljivost, boravak u grupi, sklonost timskom radu, kolegijalnost, druželjubivost, humanost itd. Istaći ću mišljenje jednog dobitnika Nobelove nagrade za ekonomiju Džejmisa Hekmana, koji je zajedno sa grupom stručnjaka radio istraživanje i dokazao da su nekognitivne vještine čak bitnije od kognitivnih, iako se one ne razvijaju na primjeren način, dijete koje oni nazivaju u svom izvještaju pametnjaković neće razviti one osobine za koje je genetski predisponirano, nego će se desiti situacija da ga neko ko je možda bio rođen da bude prosječan daleko nadmaši ako te osobine razvije ne samo u djetinjstvu, nego i u odraslom dobu. Zato je ogroman značaj razvijanja nekognitivnih vještina, a ona se razvijaju prvenstveno u dva ambijenta. Prvi je porodica koja treba da bude optimalna sredina za dijete, u kojoj će dijete imati uslove da razvija svoje osobine, da ih izgrađuje, priprema se za život, odnosno da postane čovjek. Jer, roditelji su prvi modeli za identifikaciju i zato je bitno da porodica bude stimulativan i bezbjedan ambijent. Drugi ambijent tog tipa koji pruža bezbjedne uslove i stimuliše na razvoj djeteta su predškolske ustanove i vrlo mi je drago da ste i Vi pomenuli da roditelji treba da znaju da /Prekid/ u grupi vršnjaka da bi se razvile osobine koje su na neki način osnova za život u odraslom dobu na nekom nivou koji odgovara čovjeku koji želi da napreduje. Sva istraživanja su i pokazala da je to tako.

Prema tome, predškolske ustanove pružaju mogućnost da dijete u grupi vršnjaka razvije ove osobine i da na kraju postane neko kojim neće rukovoditi samo intelekt, nego i socijalna i emocionalna i sve druge vrste inteligencija i postati neko ko će biti uspješan čovjek u društvu, biti društveno koristan u zajednici. Prema tome, jako mi je drago da ste i Vi svojim odgovorom, a i ja svojim komentaram istakla ogroman značaj ranog obrazovanja. Ja ću to završiti sa Džejmсом Hekmanom koji je jedan od, kako sam rekla, dobitnika Nobelove nagrade za ekonomiju koji je rekao da se svaki dolar koji se ulaže u rano obrazovanje isplati višestruko, odnosno vraća se 17 puta u odraslom dobu.

Prema tome, jedno takvo istraživanje a i sve ono što znamo o ranom obrazovanju je dovoljna preporuka da se bezrezervno teži cilju da 2020. godine stepen obuhvata djece zaista bude najmanje 95%. Ono što ste saopštili u Vašem odgovoru ohrabruje i sigurna sam da će ti ciljevi biti dosegnuti. Međutim, samo niste pomenuli jednu kategoriju koja bi trebala da bude obuhvaćena i stimulirana da učestvuje u tom procentu. To su djeca sa smetnjama i teškoćama u razvoju. Povećan je broj u zadnje vrijeme te djece koja borave u predškolskim ustanovama i iskustva su pokazala da ona u tom ambijentu brže napreduju. Ne napreduju samo oni, napreduju i ona, uslovno rečeno, zdrava djeca. Ono što ih povezuje da su jednako voljeni i da jednako treba da uspiju u životu. Ali i ova ostala djeca napreduju iz razloga što razvijaju crtu humanosti i solidarnosti, pomažući djeci sa smetnjama i teškoćama u razvoju da uspješno borave u predškolskim ustanovama i da budu integrisana u grupu svojih vršnjaka. Prema tome, svako od toga ima koristi i samo bih zamolila da u nekim budućim aktivnostima i grupa djece sa smetnjama i teškoćama u razvoju bude stimulirana, odnosno njihovi roditelji. Jer, tu djecu ipak treba dovesti u grupu vršnjaka da bi ona napredovala i postala koristan član društva.

Hvala lijepa.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 17:41:40)

Zahvaljujem, kolegice Tanasijević.

Kolega Novović ima dva pitanja za ministra Šehovića.

Izvolite.

RADULE NOVOVIĆ (31.05.17 17:42:00)

Hvala Vam, potpredsjedniče.

Dakle, ja imam dva pitanja za ministra prosvjete gospodina Damira Šehovića. Moje prvo pitanje glasi:

Koji su prevashodni ciljevi aktuelnih izmjena seta zakona iz oblasti obrazovanja i koji se glavni efekti očekuju?

Naime, ovih dana u toku je javna rasprava o temeljnim zakonima kojima se definiše oblast obrazovanja u našoj državi. U više navrata dali ste nekoliko izjava, nekoliko intervjuja na ovu temu, međutim, čini se da su neke stavke ipak ostale nejasne kako stručnoj, tako i laičkoj javnosti. Zbog toga mislim da je ovo možda dobra prilika da se otklone eventualne nejasnoće.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 17:42:56)

Zahvaljujem, kolega Novoviću.

Sada dajem riječ ministru Damiru Šehoviću.

DAMIR ŠEHOVIĆ (31.05.17 17:43:06)

Hvala, potpredsjedniče.

Uvaženi kolega Novoviću, dozvolite mi da kroz odgovor na Vaše poslaničko pitanje još jednom podsjetim i kolege poslanike, ali i crnogorsku javnost na nekoliko važnih stvari koje se tiču reforme obrazovanja koja je započeta unazad nekoliko mjeseci. Čini mi se da je najvažnija ta što je predsjednik Vlade u svom inauguracionom govoru jasno istakao da je unapređenje kvaliteta obrazovanja u Crnoj Gori jedan od najvažnijih prioriteta ove Vlade. Imajući to u vidu, imajući u vidu značaj ukupnog sistema obrazovanja u Crnoj Gori, u prethodnih pet mjeseci smo intenzivno radili na izmjenama osam zakona iz oblasti obrazovanja i vaspitanja u želji da obrazovanju vratimo onaj značaj koji mu pripada. Takođe, da nastavimo sa aktivnostima koje su prethodno započete, a koje su predstavljale neophodnu osnovu za reformu koju ova Vlada sprovodi. U tom smislu mi dozvolite da istaknem da među ključnim ciljevima koje smo pred sobom predstavili kada smo krenuli u reformu svih nivou obrazovanja u Crnoj Gori, prepoznamo posebno značajnim unapređenje kvaliteta svih nivoa obrazovanja, zatim usklađivanje obrazovanja sa potrebama tržišta rada, što je aktivnost za koju smo takođe procijenili da je od izuzetne važnosti, zatim smo pošli od cilja koji smo naznačili kao kreiranje dostupnog ali besplatnog obrazovanja, kako bi se u Crnoj Gori školovali oni koji znaju a ne oni koji imaju i u konačnom - četvrti cilj koji bismo pred sobom predstavili je stvaranje pretpostavki za nagrađivanje najboljih i učenika i studenata, ali najboljih i prosvjetnih radnika, odnosno najboljih nastavnika i profesora.

Polazeći od tih ključnih ciljeva i mnogih drugih koje zbog kratkoće vremena nijesam u prilici da pomenem pripremili smo izmjene osam zakona iz oblasti obrazovanja i vaspitanja, organizovali smo javnu raspravu. U proces izrade tih zakona smo uključili kompletnu zainteresovanu javnost. U izradu tih zakona su bili uključeni predstavnici i sindikata, i nevladinog sektora, i civilnog društva i svi oni koji su pokazali interes da u tome učestvuju i priveli smo uspješno kraju tu javnu raspravu. Kao rezultat te javne rasprave, vi ćete vrlo brzo biti u prilici da dobijete u konačnom predloge pomenutih zakona i da na bazi njih stvorimo pretpostavke za kvalitetnu raspravu prvo na matičnom odboru, a onda i na plenumu. Čitajući te zakone, jasno možemo naznačiti nekoliko aspekata koje cijenim da je važno pomenuti u kontekstu odgovora na Vaše pitanje.

Prvo, kada govorimo o predškolskom obrazovanju i vaspitanju, rekli smo da nam je cilj da izmjenom zakona i kroz ove aktivnosti koje sam u odgovoru na pitanje uvažene kolegice Tanasijević pomenio povećamo obuhvat djece preškolskim vaspitanjem i obrazovanjem, posebno uzrasta od treće godine života. Jedan od ciljeva reforme predškolskog obrazovanja je i taj da smo

prepoznali uvođenje engleskog jezika od treće godine života u predškolske ustanove, prilagođenog tom uzrastu kao jednu od važnih aktivnosti koja je sastavni dio zakona. Znamo da to nosi određena finansijska sredstva, ali isto tako znamo da će ta finansijska sredstva višestruko da se isplate budući da to što ćemo angažovati 34 nova nastavnika engleskog jezika kako bismo uspjeli da idemo u susret potrebi da našu djecu od treće godine života upoznajemo sa engleskim jezikom, cijenimo da je ta investicija ipak investicija koja će imati višestruko veće pozitivne efekte od finansijskog troška koji podrazumijeva angažman ovog broja nastavnika.

Takođe, kada govorimo o osnovnom obrazovanju, želim da istaknem da smo u želji da povećamo kvalitet obrazovanja koji naša djeca dobijaju, u želji da stvorimo pretpostavke za bolje rezultate na PISA testiranjima bili skloni da kroz izmjenu nastavnih planova za osnovno obrazovanje smanjimo i rasteretimo učenike /Prekid/ sadržaja, ali ne na način da će se ta reforma svaliti /Prekid/ nastavnika, nego na način što smo proporcionalno tome smanjili normu nastavnika, tako da smo uspjeli da ostvarimo i taj cilj koji smo procijenili da je jako važan.

Takođe smo uspostavili po prvi put u Crnoj Gori Fond za kvalitet i talente koji će imati svrhu da kroz preraspodjelu finansijskih sredstava koja se kreću u okviru sistema obrazovanja i prepoznavanjem od strane budžeta još jednog dijela sredstava koji će se, takođe, slivati u ovaj fond, stvorimo osnovu da nagradimo najbolje učenike ili studente, ali i nastavnike i profesore. To smo cijenili da je jako važno ne samo zbog finansijskog aspekta koji će biti interesantan za ljude koji budu korisnici tog fonda, nego zbog želje da pažnju ovog društva usmjerimo na one najbolje, a nama se čini da boljih od najboljih učenika i nastavnika u ovom društvu nemamo.

Smanjili smo broj učenika u odjeljenju novim zakonom, čime izlazimo u susret realnoj potrebi da u tom manjem ambijentu djeca koja se školuju u našem obrazovnom sistemu dobijaju kvalitetnije obrazovanje. Reforme nijesu zaobišle ni srednje obrazovanje. Kada govorim o gimnazijskom obrazovanju, onda mi dozvolite da još jednom istaknem važnost vraćanja specijalističkih gimnazija u naš obrazovni sistem, čime širimo ponudu svršenim osnovcima kako bi mogli da na tom nivou obrazovanja stiču ona znanja koja procijene da su im interesantna.

Kada je riječ o srednjem stručnom obrazovanju, posebnu kampanju možete primijetiti da vodimo, koja ima za cilj da stavi akcenat na značaj srednjeg stručnog obrazovanja, čime želimo da pošaljemo jasnu poruku da djeca poslije završene stručne škole stiču preduslove da prije u odnosu na druge nađu zaposlenje i da nađu svoje mjesto na tržištu rada. Takođe, da suština srednjih stručnih škola upravo treba da bude ta da djeca koja pohađaju srednje stručne škole dobiju i teorijska, ali i praktična znanja koja će im biti preporuka za tržište rada.

Takođe smo stvorili i podsticaje za dualno obrazovanje imajući u vidu činjenicu da smo procijenili da je posebno važno da se djeca obrazuju u realnom radnom okruženju. A da bi se obrazovali u realno radnom okruženju, treba da podstaknemo poslodavce da prihvate tu vrstu odgovornosti. To smo uradili na način što smo za prve dvije godine prepoznali podsticaje koje će izdvajati Vlada Crna Gore, odnosno država Crna Gora, dok će treća godina biti obaveza poslodavca.

Takođe smo raspisali nedavno konkurs /Prekid/ na zanimanje koja podrazumijevaju 110 stipendija za deficitarne kvalifikacije, od kojih će 95% biti o trošku Ministarstva prosvjete a ostatak o trošku Privredne komore, čime još jednom šaljem poruku o značaju srednjeg stručnog obrazovanja. Unaprijedili smo kvalitet i maturalnog i stručnog ispita i uveli smo bodovni limit za ovaj nivo obrazovanja. Ipak, bez obzira na značaj svih ovih promjena koje se tiču ostalih vidova obrazovanja, najvažnije promjene nas očekuju u oblasti visokog obrazovanja.

Dozvolite mi da u još minut pokušam da zaokružim odgovor na ovo pitanje kako bih kraći bio u narednim odgovorima. Čini mi se da je pitanje izuzetno važno i da ga treba zaokružiti sa pružanjem informacija o tome koje nas izmjene očekuju u oblasti visokog obrazovanja.

U oblasti visokog obrazovanja smo prepoznali potrebu da uvedemo besplatne osnovne i master studije. To je jedna značajna novina koja se po prvi put uvidi u Crnoj Gori u novije vrijeme, kojom želimo jasno da pošaljemo poruku da želimo da stvorimo pretpostavke za školovanje u visoko-obrazovnim institucijama, odnosno institucijama visokog obrazovanja za one ljude koji imaju kapacitete da to svoje znanje sutra valorizuju, a ne za one koje imaju finansijskih sredstava da izfinansiraju to svoje školovanje. Takođe, promijenili model studiranja.

Prepoznali smo potrebu da pređemo na preovladjujući model studija koji je prisutan u evropskom prostoru visokog obrazovanja, sa željom da postaknemo dvije stvari. Jedna je

mobilitet studenata i nastavnika, a druga je saznanje da kroz novi model studiranja možemo očekivati veći kvalitet visokog obrazovanja.

Promijenili smo model finansiranja. Po prvi put smo prepoznali ugovorni model finansiranja, koji podrazumijeva potpisivanje ugovora između države i Univerziteta Crne Gore o pravima i obavezama, što znači da će Univerzitet Crne Gore na taj način stvoriti uslove za veća izdvajanja iz budžeta, ali će ta veća izdvajanja iz budžeta morati da prati i veća odgovornost samog univerziteta. Prepoznali smo i obaveznu praktičnu nastavu, što do sada nije bio slučaj na nivou od 25%, čime želimo da riješimo problem kojeg vjerujem da smo svi svjesni, a to je da naši svršeni visokoškolski vladaju teorijskim znanjima i vještinama, ali da zaostajemo kada je riječ o praktičnoj primjeni tih vještina.

Prepoznali smo još dosta toga. U svakom slučaju, reforma obrazovanja o kojoj ćemo /Prekid/ razgovaramo, čini mi se da se obrazovanje vraća u fokus javnosti i da obrazovanje konačno pobuđuje pažnju javnosti.

Na kraju, bez obzira na kvalitet ovih zakonskih rješenja, kvalitet našeg obrazovnog sistema zavisi jednako od zakona ali i od njihove primjene. Na nama je da obezbijedimo dosljednu primjenu tih zakona, a ja sam spreman da preuzmem odgovornost za tu primjenu i da zajedno sa vama pratimo efekat ovih osam zakona iz oblasti obrazovanja. Siguran sam da ukoliko obezbijedimo adekvatnu primjenu, uz ovakva rješenja koja su sadržana u zakonu, u narednom periodu možemo očekivati da će obrazovni sistem u Crnoj Gori biti na jednom većem nivou. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 17:55:05)

Hvala Vam.

Poslanik Radule Novović, komentar.

RADULE NOVOVIĆ (31.05.17 17:55:12)

Hvala ministru Šehoviću na ovako iscrpnom i, rekao bih, dobro strukturiranom odgovoru. Vjerujem da ćete obezbijediti sve preduslove za kvalitetnu realizaciju ovih zakona, koji će nesumnjivo imati dugoročne posljedice za naše društvo. Imam još jedno pitanje koje glasi:

Koliko će novih škola i vrtića biti otvoreno u Podgorici do kraja mandata ove Vlade, dakle do 2020. godine?

Svjedoci smo da se broj stanovnika Podgorice iz godine u godinu povećava, pa samim tim i broj učenika u osnovnim i srednjim školama, odnosno djece u vrtićima. Zbog toga neke škole i neki vrtići rade sa izuzetno velikim brojem djece, što se svakako donekle odražava i na kvalitet vaspitno-obrazovnog procesa. Najavljuje se u više navrata da će se graditi novi objekti, pa me zanima u kom pravcu se odvijaju aktivnosti, odnosno kojom dinamikom će se realizovati ovi poslovi u narednom četvorogodištu. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 17:56:22)

Zahvaljujem.

Riječ ima Damir Šehović, ministar prosvjete, koga podsjećam da je redosljed Poslovnika - tri minuta pitanje, pet odgovor, tri komentar.

DAMIR ŠEHOVIĆ (31.05.17 17:56:38)

Hvala, potpredsjedniče.

Dozvolite mi da i na ovo veoma važno pitanje posebno za stanovnike Glavnog grada odgovorim i da na taj način steknemo utisak o tome kolike su investicije u oblasti obrazovanja predviđene za Podgoricu.

Kao što znate, Vlada Crne Gore je preko Ministarstva prosvjete pokrenula jedan od većih investicionih ciklusa do sada u cilju razvoja infrastrukture školskih objekata u Glavnom gradu. U prilog tome ide činjenica da je Vlada na predlog resornog ministarstva u kapitalni budžet za ovu godinu uvrstila više projekata, čijom realizacijom će Glavni grad biti bogatiji za nekoliko novih objekata u oblasti obrazovanja. Riječ je o sljedećim višemilionskim projektima.

Poznato je da je kroz kreditni aranžman sa Bankom za razvoj Savjeta Evrope ministarstvo prepoznalo potrebu da i Podgorica dobije nove objekte za smještaj i boravak najmlađih stanovnika našeg grada, te su na taj način stvoreni uslovi za izgradnju četiri nova vrtića. Krajem 2016. godine je završen i otvoren novi vrtić u naselju Zagorič kapaciteta 200 djece, površine 1.400 m² čija je ukupna vrijednost 1.225.000 eura. Želim da Vas informišem da je u toku izgradnja novog vrtića na Starom aerodromu. Takođe, cijenim da je važno da pomenem da radovi teku planiranom dinamikom i da se završetak radova očekuje krajem ove, odnosno najkasnije u prvoj polovini 2018. godine. Riječ je o objektu čiji je kapacitet 375 djece, čija je površina 3.000 m² i čija ukupna vrijednost iznosi 2.300.000 eura.

Osim ovih objekata, kroz pomenuti kreditni aranžman sa Bankom za razvoj Savjeta Evrope planirana je i izgradnja vrtića u Bloku 6, kapaciteta 216 djece, površine 1.500 m² čija je planirana vrijednost 1.130.000 eura, kao i u vrtiću u Gradskoj opštini Tuzi, čiji je kapacitet 200 djece, površina objekta 1.200 m², a planirana vrijednost investicije 1.270.000 eura, koji će biti izgrađeni u naredne dvije godine. Treba napomenuti da se kroz pomenuti kreditni aranžman realizuje rekonstrukcija i dogradnja dijela postojećih vrtića na teritoriji Glavnog grada, koji će svojim novim ruhom i prostornim kapacitetima i sadržajima zajedno sa novoizgrađenim objektima obezbijediti, rekao bih, pristojne uslove boravka. Vrijednost ovog projekta je na nivou od nekih trista hiljada eura.

Pokrenuta je i aktivnost oko izgradnje osnovne škole u Tološima. Naime, u toku su pripreme aktivnosti za raspisivanje tendera za izradu projektne dokumentacije, nakon čega će se raspisati tender za radove. Početak radova se očekuje u 2018. godini, a vrijednost projekta je 1.450.000 eura. Osim toga, osnovna škola u Karabuškom polju, odnosno u gradskoj Opštini Tuzi u toku su pripreme aktivnosti za raspisivanje tendera za izradu projektne dokumentacije, nakon čega će se kao i u prethodnom slučaju raspisati tender za radove. Početak radova se očekuje takođe u 2018. godini, a vrijednost projekta je na nivou od oko 1.500.000 eura. U toku je izgradnja novog objekta srednje mješovite škole u Gradskoj opštini Golubovci. Koristim priliku da vas informišem da radovi teku planiranom dinamikom, da je završetak radova i otvaranje škole planirano za prvu polovinu 2018. godine, da je riječ o objektu čija je površina 5.500 m², a čija je ukupna vrijednost projekta preko 4.500.000 eura.

Osim ovih objekata i osim ulaganja u predškolske institucije i objekte osnovnog i srednjeg nivoa obrazovanja, Ministarstvo prosvjete je kroz kapitalni budžet predvidjelo i značajna ulaganja u objekte visokog obrazovanja. S tim u vezi, kao višegodišnji projekti realizuju se radovi na rekonstrukciji objekata tehničkih fakulteta Univerziteta Crne Gore, gdje je procijenjena ukupna vrijednost investicije na nivou od oko tri miliona eura. Kada se govori o investicijama u objekte prosvjete na teritoriji Glavnog grada ne možemo a da ne pomenemo sve obuhvatne rekonstrukcije objekata Gimnazije "Slobodan Škerović", Osnovne škole " Milan Vuković" Golubovci, Resursnog centra za obrazovanje i osposobljavanje 1. jun i Resursnog centra za djecu i mlade u Podgorici u dijelu energetske efikasnosti. Vrijednost predviđenih investicija u pomenute objekte je preko 2.600.000 eura. Sredstva su obezbijeđena kroz projekat energetske efikasnosti i podršku Njemačke KfW banke.

Takođe, biće rekonstruisana i Toplana Univerziteta Crne Gore na prostoru DUP Univerzitetski centar, gdje je ukupna vrijednost radova procijenjena na oko 350.000 eura. Želim da pomenem da ne smijemo zaboraviti ni rekonstrukciju objekta Građevinskog i Pravnog fakulteta u Podgorici, koje ćemo pored ostalih radova u potpunosti prilagoditi osobama sa invaliditetom putem tzv. HERIC projekta u saradnji sa Svjetskom bankom, a radovi su na nivou od oko stotinu hiljada eura.

Osim budžetskih sredstava i kreditnih aranžmana, donacije su, takođe, važan segment na koji se oslanjamo i u tom kontekstu možemo da se pohvalimo jako dobrom saradnjom sa nekoliko ambasada. Želim da istaknem kvalitetnu saradnju sa ambasadam Sjedinjenih Američkih Država, uz čiju smo pomoć samo u ovoj godini stvorili pretpostavke za značajno renoviranje objekta

Osnovne škole "Sutjeska" i Osnovne škole "18. oktobar" na Bioču.

Takođe, želim da istaknem saradnju sa turskom agencijom TIKa, kao i ostalim domaćim inostranim, društveno odgovornim kompanijama koje uspješno posluju na teritoriji Crne Gore. Koristim priliku da se svima zahvalim.

Sve gore navedeno, već planirano i ugovoreno bez budućih projekata koji će biti sastavni dio kapitalnih budžeta za 2018, 2019. i 2020. godinu čini ulaganja u iznosu od preko 20.000.000 eura, što je informacija na bazi koje možemo izvući jasan zaključak da je Ministarstvo prosvjete, odnosno Vlada Crne Gore čvrsto opredijeljena da na teritoriji Glavnog grada unapređuje infrastrukturu na svim nivoima obrazovanja, a siguran sam da ćemo se složiti da ova cifra nije zanemarljiva i da govori upravo u prilog ovoj posvećenosti o kojoj sam malo prije govorio. Hvala.

PREDSJEDAVALAČI GENCİ NİMANBEGU (31.05.17 18:03:33)

Zahvaljujem.

Pravo na komentar ima kolega Novović.

RADULE NOVOVIĆ (31.05.17 18:03:39)

Još jednom zahvaljujem, ministre, na iscrpnom odgovoru.

Samo kratko. Ove cifre zaista djeluju imponantno i vjerujem da će obradovati sve stanovnike Podgorice, sve građane, prije svega, nas roditelje, jer kroz sadejstvo reforme obrazovanja, kroz zakone koje ste pomenuli u prethodnom odgovoru i kroz izgradnju novih objekata vjerujem da ćemo u Crnoj Gori značajno pomjeriti ukupan kvalitet obrazovanja. Hvala.

PREDSJEDAVALAČI GENCİ NİMANBEGU (31.05.17 18:04:12)

Zahvaljujem kolegi Novoviću.

Sad prelazimo na posljednje pitanje za danas, koje je postavio poslanik Anđušić. Izvolite.

MIHAILO ANĐUŠIĆ (31.05.17 18:04:30)

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče.

Uvaženi građani, drage kolegice i kolege, uvaženi ministre,

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavio sam sljedeće poslaničko pitanje ministru prosvjete dr Damiru Šehoviću:

Poštovani ministre, koji su dalji strateški pravci djelovanja Ministarstva prosvjete zajedno sa Centrom za stručno obrazovanje u cilju stvaranja uslova i poboljšanja klime za što kvalitetniji i brži razvoj stručnog obrazovanja u Crnoj Gori?

Obrazloženje. Izazovi brzog razvoja novih znanja i tehnologija, proces globalizacije, demografski trendovi, česte promjene potreba tržišta rada, rastuća tražnja za visokokvalifikovanom radnom snagom i pristupanje Crne Gore Evropskoj uniji nameću nužnost uspostavljanja fleksibilnog, otvorenog i prohodnog sistema obrazovanja.

Smatram da jedni od ključnih problema ekonomskog rasta i razvoja naše države - nezaposlenost i neusklađenost ponude i tražnje na tržištu rada u velikoj mjeri mogu biti ublaženi postojanjem kvalitetnog sistema stručnog obrazovanja. Ovakav sistem stručnog obrazovanja treba da obezbijedi što čvršće povezivanje obrazovanja i biznisa, slijedi potrebe i prioritete privrede i poslodavaca, razvoj inovacija i preduzetništva, utiče na regularizaciju tržišta rada, socijalnu koheziju i u krajnjem brži ekonomski rast i razvoj naše države.

Naš obrazovni sistem kontinuiranom izradom strategija i setom različitih kreativnih mjera napravio je značajne pomake koji su usloveli stvaranje znatno boljih uslova za razvoj ove obrazovne oblasti, ali je evidentno da je u narednom periodu potrebno značajno raditi na ovom

zadatku. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 18:06:13)

Hvala Vam, kolega Anđušiću.
Ministar Šehović, odgovor.

DAMIR ŠEHOVIĆ (31.05.17 18:06:20)

Uvaženi poslaniče Anđušiću,

Strateški cilj u razvoju stručnog obrazovanja u Crnoj Gori je dat u Strategiji razvoja stručnog obrazovanja za period od 2015. do 2020. godine, a definisan je kao potreba izgradnje kvalitetnog, efikasnog i za tržište rada relevantnog sistema stručnog obrazovanja u Crnoj Gori, koji će pratiti potrebe pojedinca i ekonomiju i omogućiti razvoj konkurentnosti demokratskog i naprednog društva.

U prethodnom periodu u oblasti stručnog obrazovanja je postignut zavidan rezultat. Prije svega, u školama se radi na stvaranju okruženja koje omogućavaju razvijanje kritičkog mišljenja, inovativnost, kreativnost, spremnost na timski rad, saradnju i poštovanje drugog. Socijalni partneri i partneri u socijalnom dijalogu su članovi Nacionalnog savjeta za obrazovanje i Savjeta za kvalifikacije, koji usvajaju najvažnije dokumente iz oblasti obrazovanja i kvalifikacije. Stvorena je prohodnost kroz sistem i vertikalna stručnog obrazovanja kroz široku obrazovnu ponudu obrazovnih programa različitih nivoa zahtjevnosti u pojedinim sektorima, koju čini 65 programa u četvorogodišnjem trajanju i 35 programa u trogodišnjem trajanju, kao i pet programa višeg stručnog obrazovanja.

Promijenjen je pristup obrazovanju. Umjesto nastave u kojoj se nastavni proces vodi na realizaciju detaljno propisanih sadržaja, uvedeni su ciljevi kao ishodi učenja koji su konkretizovani i mjerljivi. Akcenat je na onom što učenik zna i može da uradi na završetku obrazovanja. Iskustva organizacije i realizacije stručnog obrazovanja su osnov za unapređenje zakonskih rješenja, ali i za unapređenje stručnog obrazovanja u cjelini. Svjesni smo da je kvalitetno praktično obrazovanje uslov za kvalitetno stručno obrazovanje. Naš je cilj da se ne samo poveća obim praktičnog obrazovanja kod poslodavca, već i da se unaprijedi kvalitet praktične nastave u toku školske godine. Zbog toga smo i najvažnije izmjene zakona usmjerili na stvaranje uslova za aktivnije uključivanje poslodavaca u realizaciju praktičnog obrazovanja. Naime, izmjenama zakona predviđeno je da se budžetom Ministarstva obezbjeđuju sredstva za naknade učenicima I i II razreda u dualnom obrazovanju, dok će naknada u III razredu biti obaveza poslodavca. Naknada učeniku u dualnom obrazovanju je za I razred najmanje 10% prosječne neto zarade, najmanje 15% za II razred i najmanje 20% u III razredu. Učenik u dualnom obrazovanju nema status zaposlenog, pa poslodavac nema obavezu da uplaćuje naknade za penzijsko i zdravstveno osiguranje kako je do sada bilo propisano zakonom.

Novine za školsku 2017/2018. godinu fokusiraju se na podsticanju učenika da se upisuju na programe III stepena. Ministarstvo prosvjete je već objavilo konkurs za stipendiranje učenika za deficitarne kvalifikacije. Opredijeljena su sredstva za 110 stipendija. Sredstva za 95 stipendija obezbeđuje Ministarstvo, a za 15 stipendija sredstva obezbeđuje Privredna komora. Predviđene su stipendije za učenike I razreda stručnih škola koji se obrazuju po obrazovnim programima za deficitarne kvalifikacije u: Bijelom Polju, Budvi, Nikšiću, Plavu, Pljevljima, Rožajama i Podgorici, i to: za kuvara 50 stipendija; konobara 10 stipendija; keramičara 10 stipendija; zavarivača 10 stipendija; vodoinstalatera 10 stipendija; pekara 10 stipendija i elektroinstalatera 10 stipendija. Stipendije se dodjeljuju u 10 mjesečnih rata, a iznos je 70 eura.

U narednom periodu radiće se na unapređenju eksterne provjere znanja učenika na završetku obrazovanja kako bi se poboljšala postignuća učenika. Unapređivaće se mehanizmi profesionalnog informisanja i savjetovanja učenika. Nastavljajući strukturne reforme u oblasti obrazovanja i vaspitanja, posebna pažnja posvetiće se povezivanju obrazovanja sa tržištem rada, povezivanjem pojedinih nivoa obrazovanja i upisnoj politici. Kroz sve mjere i aktivnosti koje

sprovode Ministarstvo prosvjete, Centar za stručno obrazovanje i škole ostvarićemo viziju koju smo zacrtali - da je stručno obrazovanje usklađeno sa potrebama tržišta rada; da omogućava cjeloživotno učenje i mobilnost; lični i profesionalni razvoj mladim i odraslim sa ojačanom ulogom nastavnika, uspostavljenim sistemom osiguranja kvaliteta u kojem su kvalifikacije bazirane na ishodima učenja, uključen je u regionalne inicijative i programe cjeloživotnog učenja Evropske unije. Čini mi smo da smo pomenutim zakonima stvorili pretpostavke za ostvarenje ovih ciljeva i na nama je zajedno da pratimo da li će vrijeme koje je pred nama zaista odbaciti onaj ishod koji od stručnog, odnosno dualnog znanja očekujemo, a ja sam potpuno ubijeđen da hoćemo. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 18:11:30)

Ja ću dati komentar kada završi kolega Anđušić na ovaj interesantni odgovor na kome se zahvaljujem ministru. Dajem riječ kolegi Anđušiću.

MIHAILO ANĐUŠIĆ (31.05.17 18:11:45)

Potpredsjedniče, zaista ću kratko.

Zahvaljujem uvaženom ministru na jednom ovako inspirativnom odgovoru. Kao što sam to i u obrazloženju svog pitanja naveo, zaista je evidentno da je Ministarstvo prosvjete, kao krovna institucija, sa još jednim dobrim dijelom drugih institucija zaista u minulom periodu uradilo puno u ovoj oblasti. Isto tako, evidentno je da postoji još dodatni prostor za moj neki ličan pojam najviše u dijelu promocije i popularizacije srednjeg stručnog obrazovanja i najviše u dijelu usađivanja pozitivne percepcije kod mladih ljudi koji tek treba da se u budućnosti opredijele za budući vid srednjeg obrazovanja.

Naravno, Vi, ministre, znate da ne moramo daleko ići da bismo se uvjerali u državama u okruženju, kod naših susjeda koliku zaista snagu ima srednje stručno obrazovanje. Pozitivan primjer toga su Slovenija i Hrvatska, gdje ovaj vid obrazovanja predstavlja zamajac ekonomskog i privrednog razvoja. Još jednom, najsrdačnije zahvaljujem na ovako inspirativnom odgovoru. Siguran sam da ćemo u okviru ovog četvorogodišnjeg mandata napraviti ključne korake, one korake koji su preostali da do krajnje mjere sredimo ovu obrazovnu oblast. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (31.05.17 18:13:08)

Zahvaljujem kolegi Anđušiću.

Ovim smo završili pitanja.

Samo ću poručiti ministru Šehoviću da ako želimo kvalitetno obrazovanje, bez izmjena Zakona /Prekid/, nećemo ništa uraditi posebno kod dualnog obrazovanja. I Zakon o zanatstvu treba mijenjati da bi taj sistem bio zaokružen kao što, recimo, ima Njemačka. To je jedna inicijativa za Vladu.

Hvala vam drage kolege i kolegice. Danas smo završili Osmu (posebnu) sjednicu prvog redovnog prolječnog zasijedanja. Kolege poslanici su postavili 25 pitanja ministrima, tri pitanja prvom ministru Crne Gore. Ovim završavam sjednicu i želim vam uspješan nastavak dana. Pošto je mjesec Ramazana, posebno bih čestitao svim vjernicima koji ovih blagih dana poste poželivši im lak i ugodan post.

U ime Skupštine, hvala vam.